

ПРЕДЛАГАЧ:

-Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ:

-Насер Нуредини, министер за животна средина и просторно планирање и
-д-р Христина Оџаклиеска, заменик на министерот за животна средина и просторно планирање

ПОВЕРЕНИЦИ:

-Каја Шукова, државен секретар во Министерството за животна средина и просторно планирање и
-Тодор Ѓорговски, државен советник во Министерството за животна средина и просторно планирање

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОПОЛНИТЕЛНИ ТЕКОВИ НА ОТПАД (*)

Скопје, март 2021 година

PROPOZUES:

-Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

PËRFAQËSUES:

-Naser Nuredini, ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe
-d-r Hristina Oxhaklieska, zëvendës ministër për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

TË BESUAR:

-Kaja Shukova, sekretar shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë dhe
-Todor Gjorgovski, këshilltarë shtetëror në Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapsinorë

PROPOZIM LIGJI PËR MENAXHIMIN E RRJEDHJEVE SHITESË TË MBETURINAVE (*)

Shkup, mars viti 2021

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И
ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ**

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ДОПОЛНИТЕЛНИ ТЕКОВИ НА ОТПАД (*)**

ВОВЕД

**I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА
СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА
ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ**

Прашањата за управување со отпадни масла, отпадни гуми и отпадни возила досега беше уредено со Законот за управување со отпадот (ЗУО) ("Службен весник на Република Македонија" бр. 68/04; 71/04; 107/07; 102/08; 143/08; 124/10; 51/11; 123/12; 147/13; 163/13; 51/15; 146/15; 156/15; 192/15; 39/16 и 63/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20). Отпадниот текстил, иако изрично не е наведен во овој закон, сепак подлежи под одредбите на овој закон.

Посебно, прашањата за управување со отпадни масла, отпадни гуми и отпадни возила беа доуредени со подзаконски акти со кои се уредија некои специфични барања и услови за управување со овие текови на отпад.

Исто така, во Законот за управување со отпад вклучително и донесените подзаконските акти, беа транспонирани Директивата 75/442/ЕЕЗ за отпад, која е, укината и заменета со Директивата 2006/12/ЕЗ за отпад и обезбедија транспонирање само на мал дел од Директивата (2000/53/ЕЗ) за отпадни возила којашто во период од 2000 до 2018 беше повеќе пати изменета и дополнета, посебно нејзините анекси и Директивата 75/439/ЕЕЗ за отстранување на отпадни масла.

Со Шестата акциона програма на Заедницата за животната средина се наложи развивање или ревизија на законодавството за отпад.

Така беше донесена нова Рамковна Директива

**MINISTRIA E MJEDISIT JETËSOR DHE PLANIFIKIMIT
HAPSINORË**

**PROPOZIM LIGJI PËR MENAXHIMIN E RRJEDHJEVE
SHITESË TË MBETURINAVE (*)**

HYRJE

**I. VLERSIMI I GJENDJES NË FUSHËN QË DUHET TË
RREGULLOHET NGA KY LIGJ DHE ARSYET PËR
MIRATIMIN E KËTIJ LIGJI**

Çështjet e menaxhimit të vajrave të përdorura, hedhjes së gomave të përdorura dhe automjetet e përdorura deri më tani janë rregulluar me Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve (LMM) ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 68/04; 71/04; 107/07; 102 / 08; 143/08; 123/08; 124/10/91/13; 163/13; 51/15; 146/15; 156/15; 192/15; 39/16 dhe 63/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 31/20). Mbetjet e tekstileve, edhe pse nuk janë të shënuara në mënyrë të qartë në këtë ligj, megjithatë i nënshtrohen dispozitave të këtij ligji.

Në veçanti, çështjet e menaxhimit të vajrave të përdorura, hedhjes së gomave të përdorura dhe automjetet e përdorura u rregulluan më tej nga aktet nënligjore që rregullonin disa kërkesa specifike dhe kushtet për menaxhimin e këtyre rrjedhave të mbeturinave.

Gjithashtu, në Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, përfshirë aktet nënligjore të miratuara, Direktiva 75/442/KBE mbi mbeturinat, e cila u shfuqizua dhe u zëvendësua nga Direktiva 2006/12/KE për mbeturinat dhe siguroi transpozimin e vetëm një pjese të vogël të Direktivës (2000/53/BE) për mbetjet e automjeteve e cila në periudhën 2000 - 2018 u ndryshua disa herë, në veçanti anekset e saj dhe Direktiva 75/439/KBE për asgjësimin e vajrave të përdorura.

Programi i Gjashtë i veprimit i komunitetit mjedisor kërkon zhvillimin ose rishikimin e legjislacionit për mbeturinat.

Kështu, u miratua një Direktivë Kornizë e re

2008/98/EC за отпад и за укинување на одредени директиви. Со оваа директива се укина Директивата 2006/12/EC за отпад, Директивата 91/689/EEC за опасен отпад и Директивата за отстранување на отпадни масла 75/439 / EEC.

Исто така, со новата Рамковна директива се обезбеди општа рамка за барањата за управување со отпад и се поставија основните дефиниции за управување со отпад за ЕУ. Во рамките на оваа директива се регулирани и општите правила за управување со отпадните масла и нивното одделно собирање.

Покрај начелото „загадувачот плаќа“, во оваа директива се вовеле и концептот на проширена одговорност за производителот на отпад.

Директивата 2000/53/ЕЗ за искористени возила, поставува јасни квантифицирани цели за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадните возила и нивните делови. Исто така, ги поттикнува производителите да произведуваат нови возила без опасни супстанции (особено олово, жива, кадмиум и хексавалентен хром), со што се промовира повторната употреба, можноста за рециклирање и преработка на отпадните возила. Останатите специфични исклучоци за забраната за употреба на опасните супстанции во возилата се наведени во Анекс II од Директивата и се предмет на редовни ревизии според технички и научен напредок.

Во постојното законско решение во ЗУО е уредено дека производител којшто пушта на пазарот на Република Северна Македонија одредени производи одговорноста за постапување со отпадните производи ја упатува на секој од создавачите поодделно, со што постапувањето е фрагментирано и создавачите ја немаат можноста да ја искористат економијата на обем што го поскапува целиот синџир на активности во управувањето со овие текови отпад.

Постојното законодавство не поставува национални цели за собирање и цели за повторна употреба, рециклирање и преработка за овие отпадни производи, па се создава простор капацитетот на некои од учесниците во управувањето недоволно да биде искористен, што резултира и со загрозување на животната средина и човечкото здравје.

Производите кои се предмет на Предлог на Законот за управување со дополнителни текови на

2008/98/EC mbi mbeturinat dhe për shfuqizimin e direktivave të caktuara. Kjo Direktivë shfuqizon Direktivën 2006/12/EC mbi mbeturinat, Direktivën 91/689 / EEC mbi mbetjet e rrezikshme dhe Direktivën për asgjësimin e vajrave të përdorura 75/439 / KEE.

Direktiva e re Kornizë gjithashtu siguroi një kornizë të përgjithshme për kërkesat e menaxhimit të mbeturinave dhe përcaktoi përkufizimet themelore të menaxhimit të mbeturinave për BE. Kjo direktivë rregullon gjithashtu rregullat e përgjithshme për menaxhimin e vajrave të përdorura dhe mbledhjen e tyre të veçantë.

Përveç parimit "ndotësi paguan", direktiva paraqet konceptin e përgjegjësisë së zgjerur ndaj prodhuesit të mbetjeve.

Direktiva 2000/53/BE për automjetet e përdorura përcakton objektiva të qarta sasiore për ripërdorimin, ripërpunimin dhe riciklimin e automjeteve të përdorura dhe pjesëve të tyre. Ai gjithashtu inkurajon prodhuesit të prodhojnë automjete të reja pa substanca të rrezikshme (veçanërisht plumbi, zhiva, kadmiumi dhe kromi gjashtëvalent), duke promovuar kështu ripërdorimin, ripërpunimin dhe riciklimin e automjeteve të përdorura. Përjashtime të tjera specifike nga ndalimi i përdorimit të substancave të rrezikshme në automjete renditen në Aneksin II të Direktivës dhe i nënshtrohen rishikimeve të rregullta teknike dhe shkencore.

Zgjidhja aktuale ligjore në LMM përcakton që një prodhues i cili hedh produkte të caktuara në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut drejton përgjegjësinë për trajtimin e produkteve të mbetjeve secilit prej gjeneratorëve veç e veç, gjë që e fragmentoi veprimin dhe krijuesit nuk kanë mundësi për të përdorur ekonominë në masën që e bën më të shtrenjtë të gjithë zinxhirin e aktiviteteve në menaxhimin e këtyre rrjedhave të mbeturinave.

Legjislacioni aktual nuk përcakton caqet kombëtare të grumbullimit dhe caqet për ripërdorimin, ripërpunimin dhe riciklimin e këtyre produkteve të mbetjeve, duke krijuar kështu hapësirë që kapaciteti i disa prej pjesëmarrësve të menaxhimit të mos shfrytëzohen, duke rezultuar në rrezik të mjedisit dhe shëndetit të njeriut.

Produktet që i nënshtrohen propozim ligjit për menaxhimin e rrjedhave shtesë të mbetjeve në

отпад во системот на одговорност на производителите (во понатамошниот текст: Закон за дополнителни текови на отпад), отпадни гуми, отпадни масла, отпаден текстил и отпадни возила ја оптоваруваат животната средина со значајното количество отпад кое се создава со нивното користење, а маслата и некои делови на возилата дополнително и со опасните својства на отпадот кој се создава по нивната употреба. Недоволната присутност на одделно собирање, оставање на отпадните производи како несортиран комунален отпад, непотполна примена на техничките услови при постапувањето, особено при селективното собирање и третманот, создава можност присуството на опасните супстанции да ги загадува почвите и водите и преку синџирот на исхрана, да го загрозуваат здравјето на луѓето, а при тоа и да се изгубат вредни ресурси.

Донесување на нов Закон за управување со дополнителни текови отпад во системот на одговорност на производителите (ЗДТО) целосно ја транспонира Директивата 2000/53/EУ за отпадни возила и го транспонира делот за масла од Директивата 2008/98/EУ за отпад.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предлог на Законот за управување со дополнителни текови на отпад (ЗДТО) ги вклопи четирите текови на отпад (отпаден текстил, отпадни гуми, отпадни масла и отпадни возила) во системот на проширена одговорност на производителот врз основа на веќе стекнатото позитивно искуство и значајни констатирани придобивки во управувањето со производите и отпадот од пакување, батерии и акумулатори и електрична и електронска опрема.

Предлог на Законот обезбедува остварување на следните цели:

- одржливо производство и потрошувачка преку, како прв приоритет, спречување на создавање на отпадни гуми, отпадни масла, отпаден текстил и отпадни возила (отпадни производи) со повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадот за намалување на нивното отстранување, како и ефикасно користење на ресурсите и добивање на вредни секундарни сировини;

- обезбедување систем за собирање на отпадните производи, со цел постигнување на националните

sistemin e përgjegjësisë së prodhuesve (në tekstin e mëtejme: Ligji për rrjedhat shtesë të mbetjeve), gomat e përdorura, vajrat e përdorura, mbeturinat e tekstilit dhe automjetet e përdorura rrezikojnë mjedisin me sasi të konsiderueshme të mbeturinave të gjeneruara nga përdorimi i tyre, dhe vajrat dhe disa pjesë të automjeteve përveç vetive të rrezikshme të mbetjeve të krijuara pas përdorimit të tyre. Prania e pamjaftueshme e grumbullimit të veçantë, duke lënë produktet e mbetjeve si mbeturina të pa renditura komunale, zbatimi jo i plotë i kushteve teknike në trajtim, veçanërisht në mbledhjen dhe trajtimin selektiv, krijon një mundësi për praninë e substancave të rrezikshme për të ndotur tokat dhe ujërat dhe përmes zinxhirit ushqimor, për të rrezikuar shëndetin e njeriut, dhe në të njëjtën kohë për të humbur burime të vlefshme.

Miratimi i një Ligji të ri mbi menaxhimin e rrjedhave shtesë të mbetjeve në sistemin e përgjegjësisë së prodhuesve (LMRRSHM) transponon plotësisht Direktivën 2000/53/BE për automjetet e përdorura dhe transponon pjesën e naftës të Direktivës 2008/98/BE mbi mbeturinat.

II.OBJEKTIVAT, PARIMET DHE ZGJIDHJET THEMELORE

Projektligji për menaxhimin e mbetjeve shtesë (LMMSH) përfshin katër rrjedhat e mbetjeve (mbetjeve nga tekstilet, goma të përdorura, vajra të përdorura dhe automjete të përdorura) në sistemin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit bazuar në përvojën pozitive të fituar tashmë dhe përfitimet e konsiderueshme në menaxhimin e produkteve dhe mbeturinat e paketimit, bateritë dhe akumulatorët dhe pajisjet elektrike dhe elektronike.

Ligji i propozuar siguron arritjen e qëllimeve të mëposhtme:

- prodhimi dhe konsumi i qëndrueshëm përmes, si një përparësi të parë, parandalimin e gomave të përdorura, vajra të përdorura, mbetjeve nga tekstili dhe automjete të përdorura (produkte të mbeturinave) duke ripërdorur, ricikluar dhe lloje të tjera të përpunimit të mbeturinave për të zvogëluar depozitimin e tyre, dhe përdorimin efikas të burimeve dhe fitimin elëndëve tëpara dytësore të vlefshme;

-- sigurimi i një sistemi për mbledhjen e produkteve të mbetjeve, në mënyrë që të arrihen qëllimet

цели кои во објективно прифатлив рок ќе обезбедат собирање, преработка и рециклирање до нивото кое е постигнато во најголемиот број земји на Европската Унија, преку самостојни или колективни постапувачи;

- минимизирање на отстранувањето на отпадните производи како несортиран комунален отпад

- обезбедување на еднакви услови за работа на производителите кои ги пласираат на пазарот овие производи со чија употреба се создаваат отпадни производи со цел да го реализираат својот удел во спроведувањето на одговорноста на производителот.

Со усвојување на Законот за управување со дополнителни текови на отпад во системот на одговорност на производителите и неговото спроведување ќе се обезбеди и заштита на животната средина и здравјето на луѓето како резултат на:

- забрана/ограничување за користење на опасни супстанции со што се елиминира можноста да се загадат водите и почвата и загадувачките супстанции да се вградат во синџирот на исхрана во случај да отпадните производи сепак завршат во природа или на други недозволен места за отстранување;

- стриктна примена на технички стандарди и на најдобри достапни техники и практики за собирните места, инсталациите за третман, преработка и рециклирање.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Со Предлог на законот не се уредуваат посебни обврски кои наметнуваат дополнителни средства за Буџетот на централната или локалната власт. Законот овозможува поефикасно искористување на средствата кои ќе се собираат од надоместокот за управување со отпадните производи, што ќе го плаќаат производителите, при што ја зајакнува обврската средствата собрани од овој надоместок да се трошат на проекти кои придонесуваат кон заштитата на животната средина и подобро управување со отпадот преку финансирање и спроведување на мерки и активности за управување со отпад утврдени со планските и стратешките документи од областа на отпадот, а

kombëtare që në një kohë të pranueshme objektivisht do të sigurojnë mbledhjen, përpunimin dhe riciklimin në nivelin e arritur në shumicën e vendeve të Bashkimit Evropian, përmes operatorëve të pavarur ose kolektiv;

-minimizimi i asgjësimit të produkteve të mbetjeve si mbetje të pa renditura komunale

- Sigurimi i kushteve të barabarta të punës për prodhuesit që vendosin në treg këto produkte me përdorimin e të cilave krijohen produkte mbeturinash në mënyrë që të realizojnë pjesën e tyre në zbatimin e përgjegjësisë së prodhuesit.

Miratimi i Ligjit për menaxhimin e rrjedhjeve shtesë të mbetjeve në sistemin e përgjegjësisë së prodhuesve dhe zbatimi i tij do të sigurojë mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut si rezultat i:

-ndalimi / kufizimi i përdorimit të substancave të rrezikshme, i cili eliminon mundësinë e ndotjes së ujit dhe tokës dhe substancave ndotëse që do të përfshihen në zinxhirin ushqimor në rast se produktet e mbetura ende përfundojnë në natyrë ose në vende të tjera të paligjshme për asgjësim;

-zbatimi i rreptë i standardeve teknike dhe teknikave dhe praktikave më të mira në dispozicion për vendet e grumbullimit, instalimet e trajtimit, përpunimit dhe riciklimit.

III. VLERSIMI I PASOJEVE FINANCIARE NGA PROJEKT LIGJI PËR BUXHETIN DHE MJETET E TJERA FINANCIARE PUBLIKE

Propozim ligji nuk rregullon detyrimet e veçanta që imponojnë fonde shtesë në Buxhetin e qeverisë qendrore ose lokale. Ligji mundëson përdorimin më efikas të fondeve që do të mblidhen nga tarifa e menaxhimit të mbetjeve, të cilat do të paguhen nga prodhuesit, pra Fondet e mbledhura nga kjo tarifë duhet të shpenzohen për projekte që kontribuojnë në mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhim më të mirë të mbetjeve duke financuar dhe zbatuar masa dhe aktivitete të menaxhimit të mbetjeve të përcaktuara në dokumentet e planifikimit dhe strategjisë në fushën e mbetjeve, të cilat synojnë në arritjen e objektivave të këtij ligji në një mënyrë dhe procedurë të përshkruar në përputhje me rregulloret për

кои се насочени кон постигнување на целите на овој закон на начин и постапка пропишана согласно прописите за проширена одговорност на производителот во управување со посебните текови на отпад.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗАТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Со законот се воведува систем за определување на надоместок за управување со дополнителните текови. Средствата ќе се трошат за цели кои се директно поврзани со заштитата на животната средина и управувањето со отпадот, согласно прописите за проширена одговорност на производителот.

Трошоците на производителите на краток рок може да се зголемат како резултат на нивната обврска за финансирање на системите за управување со отпадните производи согласно обврските кои ги пропишува начелото на проширена одговорност на производителот.

V. ПРЕГЛЕД НА ПРОПИСИ ШТО ТРЕБА ДА СЕ ДОНЕСАТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со цел воспоставување на препорачаниот систем за управување со дополнителни текови на отпад потребно е да се донесе Закон за проширена одговорност на производителот во управувањето со посебните текови на отпад, потребен за воспоставувањето на самостојни или колективни постапувачи за управување со дополнителни текови на отпад и Законот за управување со отпад во однос на детерминирање на поимите и дефинициите кои се користат во овој закон.

За спроведување на Закон за управување со дополнителни текови на отпад во системот на проширена одговорност на производителите, потребно е донесување на следните подзаконски акти:

- 1) Правилник за листата на видовите на текстил, гуми и масла и возила;
- 2) Правилник за листата на материјалите и деловите кои се изземаат од забраната за употребување на опасни супстанции,

përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit në menaxhimin e rrjedhave të veçanta të mbeturinave.

IV. VLERËSIMI I BURIMEVE FINANCIARE TË NEVOJSHME PËR ZBATIMIN E LIGJIT, MËNYRA E SIGURIMIT TË TYRE, TË DHËNAT PËR ATË SE ZBATIMI I LIGJIT A IMPONON DETYRIME MATERIALE PËR SUBJEKTE TË ÇAKTUARA

Ligji paraqet një sistem për përcaktimin e tarifës për menaxhimin e flukseve shtesë. Fondet do të shpenzohen për qëllime që lidhen drejtpërdrejt me mbrojtjen e mjedisit dhe administrimin e mbeturinave, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

Kostot e prodhuesve mund të rriten në periudhën afatshkurtër si rezultat i detyrimit të tyre për të financuar sistemet e menaxhimit të mbetjeve në përputhje me detyrimet e përshkuara nga parimi i përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit.

V. PASQYRIMI I RREGULLAVE LIGJORE QË DUHET TË MIRATOHEN PËR ZBATIMIN E LIGJIT

Në mënyrë që të vendoset sistemi i rekomanduar për menaxhimin e rrymave shtesë të mbeturinave, është e nevojshme të miratohet një Ligj mbi Përgjegjësinë e Zgjeruar të prodhuesit në menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve, i nevojshëm për krijimin e operatorëve të pavarur ose kolektivë për administrimin shtesë të rrjedhës së mbeturinave dhe Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave në drejtim të përcaktimit të termave dhe përkufizimeve të përdorura në këtë ligj.

Për zbatimin e Ligjit për Menaxhimin e Rrjedhave Shtesë të Mbetjeve në Sistemin e Përgjegjësisë së Zgjeruar të Prodhuesve, është e nevojshme të miratohen aktet nënligjore në vijim:

- 1) Rregullorja për listën e llojeve të tekstileve, gomave dhe vajrave dhe automjeteve;
- 2) Rregullorja për listën e materialeve dhe pjesëve të përjashtuara nga ndalimi i përdorimit të substancave të rrezikshme, përqendrimet

максимално дозволените концентрации на опасните супстанции во материјали и делови кои се изземени од забраната, роковите за важноста на изземањата, како и деловите кои треба да бидат означени;

- 3) Правилник за стандардите за кодирање на деловите и материјалите на возилата;
- 4) Правилник за начинот на пресметување на целите за собирање како и, начинот на пресметување на целите за преработка;
- 5) Правилник за формата и содржината на образецот на евиденцијата, начинот на водење на евиденцијата за количеството на собраните отпадни производи кои влегуваат во инсталацијата за преработка како и за начинот на управување, формата и содржината на обрасците на извештајот за преработени или извезени отпадни производи;
- 6) Правилник за формата и содржината на образецот за пресметување на надоместокот формата и содржината на образецот за поврат на надоместокот начинот и потребната документација за враќање на надоместокот;
- 7) Правилник за начинот за водење, одржување и чување на евиденцијата за пресметаниот и уплатен надоместок како и формата и содржината на образецот;
- 8) Правилник за методологијата за утврдување на правила за начинот на следење на националните цели за преработка и повторна употреба на отпадни возила;
- 9) Правилник за формата и содржината на потврдата за преземање на отпадното возило за уништување;
- 10) Правилник за минималните технички услови на местата за складирање и местата за третман на отпадни возила и, постапките на третман на отпадни возила како и начинот на складирање на деловите од отпадните возила;
- 11) Правилник за формата и содржината на образецот на евиденцијата за сите фази на третман на отпадните возила, начинот на водење на евиденција као и, формата и содржината на обрасците на извештајот за преработени или извезени отпадни возила;
- 12) Правилник за начинот на одвоено складирање и минималните технички услови за собирањите

maksimale të lejuara të substancave të rrezikshme në materiale dhe pjesët e përjashtuara nga ndalimi, afatet e vlefshmërisë së përjashtimeve, si dhe pjesët që do të shënohen;

- 3) Rregullorja për standardet për kodimin e pjesëve dhe materialeve të automjeteve;
- 4) Rregullorja për mënyrën e rillogaritjes së objektivave të mbledhjes si dhe mënyrën e llogaritjes së objektivave të përpunimit;
- 5) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit të regjistrimit, mënyrën e mbajtjes së evidencës së sasisë së produkteve të grumbulluara të mbeturinave që hyjnë në impiantin e përpunimit, si dhe mënyrën e menaxhimit, formën dhe përmbajtjen e formularit të raportit për produktet e përpunuara ose të eksportuara të mbetjeve ;
- 6) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit për llogaritjen e tarifës, formën dhe përmbajtjen e formularit për kthimin e tarifës, mënyrën dhe dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e tarifës;
- 7) Rregullorja për mënyrën e mbajtjes, mirëmbajtjes dhe mbajtjes së evidencave të tarifës së llogaritjes dhe të paguar, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit;
- 8) Rregullorja për metodologjinë për vendosjen e rregullave për mënyrën e monitorimit të synimeve kombëtare për përpunimin dhe ripërdorimin e automjeteve të përdorura;
- 9) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e certifikatës për marrjen në dorëzim të automjetit të përdorur për shkatërrim;
- 10) Rregullorja për kushtet minimale teknike të vendeve të magazinimit dhe vendeve të trajtimit të automjeteve të mbetura dhe procedurat e trajtimit të mbeturinave të automjeteve, si dhe mënyrën e ruajtjes së pjesëve të automjeteve të përdorura;
- 11) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit të regjistrimit për të gjitha fazat e trajtimit të automjeteve të përdorura, mënyrën e mbajtjes së evidencave, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularëve të raportit për automjetet e përdorura të përpunuara ose të eksportuara;
- 12) Rregullorja për mënyrën e ruajtjes së veçantë dhe kushtet minimale teknike për pikat e grumbullimit

- места за отпадни гуми;
- 13) Постапките и начинот на собирање и складирање на отпадните масла и начинот на транспортирање на отпадни масла и како и формата и содржината на образецот за известување;
- 14) Правилник за формата и содржината на образците за евиденцијата за количеството текстил, масла, гуми и возила кои што производителот за прв пат ги пуштил на пазарот во Република Северна Македонија во текот на една календарска година, формата и содржината на годишниот извештај за количини производи пуштени на пазарот;
- 15) Формата и содржината на евиденцијата на изречените опомена; и
- 16) Правилник за формата и содржината на прекршочниот платен налог.
- të gomave të përdorura;
- 13) Procedurat dhe mënyrën e grumbullimit dhe depozitimit të vajrave të përdorura dhe mënyrën e transportimit të vajrave të përdorura, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të raportimit;
- 14) Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit për të dhënat për sasinë e tekstileve, vajrave, gomave dhe automjeteve që prodhuesi së pari lëshoi në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut gjatë një viti kalendarik, formën dhe përmbajtjen e raport vjetor për sasinë e produkteve të lëshuara në treg;
- 15) Forma dhe përmbajtja e regjistrave të vërejtjes së lëshuar; dhe
- 16) Rregullore për formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ДОПОЛНИТЕЛНИ ТЕКОВИ НА ОТПАД (*)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Предмет на уредување

Со овој закон се уредуваат барањата за заштита на животната средина и здравјето на луѓето преку спречување или намалување на негативните влијанија од создавањето и постапувањето со отпаден текстил, гуми, масла и возила, што треба да се исполнат при производството на текстил, гуми, масла и возила и собирање, повторна употреба, третман, преработка и отстранување на отпадот кој се создава од нив во тек на нивниот животен век, како и другите прашања поврзани со постапувањето со отпаден текстил, гуми, масла и возила од страна на економските оператори и другите субјекти кои учествуваат во постапките на производство и постапувањето со истите.

Член 2

Супсидијарна примена на другите закони

(1) По прашањата кои се однесуваат на правилата

ПРОЕКТ LIGJI PËR MENAXHIMIN E RRJEDHJEVE SHITESË TË MBETURINAVE (*)

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1

Lënda e rregullimit

Ky ligj rregullon kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit të njeriut duke parandaluar ose zvogëluar ndikimet negative nga krijimi dhe trajtimi i mbeturinave të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve, të cilat duhet të plotësohen gjatë prodhimit të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve dhe mbledhjen, ripërdorimin, trajtimin, përpunimin dhe asgjësimin e mbetjeve të krijuara prej tyre gjatë jetës së tyre, si dhe çështje të tjera në lidhje me trajtimin e mbeturinave të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve nga operatorët ekonomikë dhe subjektet e tjera që marrin pjesë në prodhimin procedurat dhe trajtimi i tyre.

Neni 2

Zbatimi plotësues i ligjeve të tjera

(1) Dispozitat e Ligjit për Menaxhimin e Mbeturinave

(*) Со овој закон се врши усогласување со Директивата на Европскиот Парламент и на Советот од 18 септември 2000 година (2000/53/EЗ) за отпадни возила (CELEX број 32000L053)./ (*) Ky Ligj po harmonizohet me Direktivën e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 18 Shtatorit 2000 (2000/53 / EC) për automjetet e mbetura (CELEX Nr. 32000L053).

и начинот на управување со отпадот од текстил, гуми, масла и возила кои не се регулирани со овој закон, соодветно ќе се применуваат одредбите на Законот за управување со отпадот.

(2) За регулирање на прашањата во врска со пристап до информации кои се однесуваат на животната средина, учеството на јавноста во донесување на одлуки и оцена на влијанието од определени стратегии, планови и програми врз животната средина доколку со овој закон не е поинаку уредено, соодветно ќе се применуваат одредбите на Законот за животната средина.

(3) За регулирање на прашањата во врска со текстилот, гумите, маслата и возилата, и отпадот од текстил, гуми, масла и возила и организирање на производителите во самостојни постапувачи или колективни постапувачи за спроведување на проширена одговорност на производителот за управувањето со отпадот од текстил, гуми, масла и возила соодветно ќе се применуваат одредбите на Законот за проширена одговорност на производителот во управување со посебните текови на отпад.

(4) На постапките утврдени со овој закон се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(5) Одредбите од овој закон не ја исклучуваат примената на одредбите од прописите за квалитет на воздух, заштита од бучава во животната средина и возила во делот на примената на прописите за стандардите на сигурност, регистрација на моторните возила, емисии во воздухот, заштита на почвата и водата, безбедност и здравје при работа како и за хигиена и санитарна заштита и прописите за хемикалии.

(6) Сите мерки, стандарди и цели кои се утврдени со овој закон се применуваат како минимални барања кои треба да се исполнат при управувањето со производите од текстил, гуми, масла и возила и отпадот кој се создава во тек на нивниот животен век.

(7) Доколку со друг закон се утврдени построги мерки и стандарди на животната средина, при управувањето со производите од текстилот, гумите, маслата и возилата или отпадот кој се создава од нив во тек на нивниот животен век, се применуваат построгите мерки и стандарди со цел

до të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për çështjet që lidhen me rregullat dhe mënyrën e menaxhimit të mbeturinave nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet që nuk janë të rregulluara me këtë ligj.

(2) Për të rregulluar çështjet që kanë të bëjnë me qasjen në informacion në lidhje me mjedisin, pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje dhe vlerësimin e ndikimit të strategjive, planeve dhe programeve të caktuara në mjedis, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj, dispozitat e Ligji për Mjedisin do të zbatohet në përputhje me rrethanat.

(3) Të rregullojë çështjet që lidhen me tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet, dhe mbetjet tekstile, gomat, vajrat dhe automjetet dhe të organizojë prodhuesit në operator të pavarur ose operatorë kolektivë për zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për mbetjet menaxhimi nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet, dispozitat e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve do të zbatohen në përputhje me rrethanat.

(4) Dispozitat e Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative do të zbatohen për procedurat e përcaktuara me këtë Ligj, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë Ligj.

(5) Dispozitat e këtij ligji nuk përjashtojnë zbatimin e dispozitave të rregulloreve për cilësinë e ajrit, mbrojtjen nga zhurma mjedisore dhe automjetet në pjesën e zbatimit të rregulloreve për standardet e sigurisë, regjistrimin e automjeteve motorike, emetimet e ajrit, mbrojtjen e tokës dhe ujit, sigurisë dhe shëndetit në punë, si dhe për higjienën dhe mbrojtjen sanitare dhe rregulloret për kimikatet.

(6) Të gjitha masat, standardet dhe objektivat e përcaktuara me këtë ligj do të zbatohen si kërkesa minimale që duhen përmbushur në menaxhimin e produkteve të tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve dhe mbeturinave të krijuara gjatë jetës së tyre.

(7) Nëse një ligj tjetër përcakton masa dhe standarde më të rrepta të mjedisit, në menaxhimin e produkteve të tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve ose mbeturinave të krijuara prej tyre gjatë jetës së tyre, do të zbatohen masa dhe standarde më të rrepta me qëllim për të mbrojtur mjedisin dhe arritjen e

за заштита на животната средина и постигнување на целите на животната средина.

Член 3 **Цели на Законот**

(1) Основни цели на овој закон се:

1) намалување на негативното влијание од текстилот, гумите, маслата и возилата, и отпадот од текстил, гуми, масла и возила, врз животната средина и врз здравјето на луѓето;

2) унапредување на стандардите за заштита на животната средина од страна на економските оператори во текот на целиот животен циклус на производите, а особено при собирање, третман, повторната употреба, преработката и отстранувањето на отпадот од текстил, гуми, масла и возила.

(2) Покрај основните цели од ставот (1) од овој член, во согласност со начелата од членот (4) од овој закон, треба да се постигнат и следниве посебни цели:

- спречување на создавање на отпад од текстил, гуми, масла и возила;

- намалување на количеството на отпад од текстил, гуми, масла и возила;

- намалување и ограничување на употребата на опасни супстанции во текстилот, гумите, маслата и возилата;

- високо ниво на повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадот од текстилот, гумите, маслата и возилата како и намалување на отстранувањето на отпад од текстил, гуми, масла и возила;

- поволни услови за воспоставување и развој на пазарот за повторна употреба, рециклирање и други начини на преработка на текстил, гуми, масла и возила;

- еднаква положба и конкурентност на пазарот на сите субјекти и избегнување и отстранување на трговските бариери кои можат да го нарушат пазарот со текстил, гуми, масла и возила;

- користење на најдобри достапни техники за третман, преработка и рециклирање и

- подобрување на мерките за заштита на животната средина, кои треба да ги исполнат економските оператори кои се вклучени во животниот циклус на текстилот, маслата, гумите и возилата, а посебно на операторите вклучени во системот за собирањето и третманот на отпадниот

qëllimeve mjedisore.

Нени 3 **Qëllimet e Ligjit**

(1) Qëllimet themelore të këtij ligji janë:

1) zvogëlimi i ndikimit negativ të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve dhe mbeturinave të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve, në mjedis dhe në shëndetin e njeriut;

2) përmirësimi i standardeve për mbrojtjen e mjedisit nga operatorët ekonomikë gjatë gjithë ciklit jetësor të produkteve, veçanërisht në grumbullimin, trajtimin, ripërdorimin, përpunimin dhe asgjësimin e mbetjeve nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet.

(2) Përveç qëllimeve themelore nga paragrafi (1) i këtij neni, në përputhje me parimet nga neni (4) i këtij ligji, duhet të arrihen qëllimet e posaçme në vijim:

- parandalimi i gjenerimit të mbetjeve nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet;

- zvogëlimi i sasisë së mbeturinave nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet;

- zvogëlimi dhe kufizimi i përdorimit të substancave të rrezikshme në tekstile, goma, vajra dhe automjete;

- nivel i lartë i ripërdorimit, riciklimit dhe llojeve të tjera të përpunimit të mbetjeve të tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve, si dhe zvogëlimi i asgjësimit të mbetjeve të tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve;

- kushte të favorshme për krijimin dhe zhvillimin e tregut për ripërdorimin, riciklimin dhe mënyra të tjera të përpunimit të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve;

- pozitë dhe konkurrencë të barabartë në treg të të gjitha subjekteve dhe shmangia dhe heqja e pengesave tregtare që mund të prishin tregun me tekstile, goma, vajra dhe automjete;

- përdorimi i teknikave më të mira në dispozicion të trajtimit, përpunimit dhe riciklimit dhe

- Përmirësimi i masave për mbrojtjen e mjedisit, të cilat duhet të përmbushen nga operatorët ekonomikë që janë përfshirë në ciklin jetësor të tekstilit, vajrave, gomave dhe automjeteve, dhe veçanërisht të operatorëve të përfshirë në sistemin për mbledhjen dhe trajtimin e mbetjeve të tekstileve, vajrave,

текстил, масла, гуми и возила.

gomave dhe automjeteve.

Член 4

Начела на Законот

(1) Во согласност со целите за долгорочна заштита на животната средина и постигнување на циркуларна економија, управувањето со текстил, гуми, масла и возила и отпадот од истите се заснова на следните начела:

1) „начело на одговорност на производителот“ - производителот, кој при вршење на својата дејност создава и придонесува кон создавање на отпад од текстил, гуми, масла и возила е одговорен за преземање на мерки за управување со тој отпад, со цел да се елиминира и намали негативното влијание врз животната средина, вклучувајќи и висок степен на одделно собирање, повторна употреба, рециклирање и друг начин на преработка на отпад од текстил, гуми, масла и возила, и

2) „начело на процена на животниот циклус на производот“ - производителот на текстил, гуми, масла и возила е должен да изврши процена на животниот циклус на производот на начин со кој ќе се подобрат еколошките перформанси на производот, ќе се исклучи или намали присуството на опасни супстанции во производот согласно со научно-техничките достигнувања, ќе се дизајнира на начин што ќе придонесе кон намалување на создавање на отпад од производите, со цел да се спречат негативните влијанија врз животната средина.

(2) Во управувањето со производите и отпадот од истите, покрај начелата од ставот (1) на овој член, соодветно се применуваат и начелата утврдени со Законот за животната средина, Законот за управување со отпадот и Законот за проширена одговорност на производителите во управување со посебните текови на отпад.

Член 5

Примена на Законот

(1) Одредбите на овој закон се применуваат на следните производи:

- 1) текстил;
- 2) гуми;

Нени 4

Parimet e Ligjit

(1) Në përputhje me objektivat për mbrojtjen afatgjatë të mjedisit dhe arritjen e ekonomisë qarkore, menaxhimi i tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve dhe mbetjeve të tyre do të bazohet në parimet e mëposhtme:

1) "parimi i përgjegjësisë së prodhuesit" - prodhuesi, i cili gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij krijon dhe kontribuon në gjenerimin e mbetjeve nga tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet është përgjegjës për marrjen e masave për administrimin e atyre mbetjeve, për të eliminuar dhe zvogëluar ndikimin negativ në mjedis, duke përfshirë nivele të larta të grumbullimit, ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të veçantë të mbetjeve të tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve, dhe

2) "Parimi i vlerësimit të ciklit jetësor të produktit" - prodhuesi i tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve është i detyruar të vlerësojë ciklin jetësor të produktit në një mënyrë që të përmirësojë performancën mjedisore të produktit, të përjashtojë ose zvogëlojë praninë e substancave të rrezikshme të produktit në përputhje me arritjet shkencore dhe teknike, do të projektohet në një mënyrë që të kontribuojë në zvogëlimin e gjenerimit të mbetjeve të produkteve, në mënyrë që të parandalohen ndikimet negative në mjedis.,,

(2) Në menaxhimin e produkteve dhe mbeturinave të tyre, përveç parimeve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, parimet e përcaktuara me Ligjin për Mjedisin, Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesve në menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

Нени 5

Zbatimi i ligjit

(1) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për produktet e mëposhtme:

- 1) tekstile;
- 2) goma;

- 3) масла;
- 4) возила, заедно со нивните вградени делови и материјали, како и вградените резервни и заменски делови, независно дали се вградуваат во возилото при техничка проверка, сервисирање или поправка, дали деловите се обезбедени од оригиналниот производител или од некој друг производител;
- 5) употребуваните производи од точките од 1), 2), 3) и 4) од овој став пуштени на пазарот во Република Северна Македонија и
- 6) отпад од производите од точките 1), 2), 3) и 4) од овој член.
- (2) Министерот кој раководи со органот за животна средина (во натамошниот текст: министерот) ја пропишува Листата на видовите на производи од ставот (1) од овој член.

Член 6

Исклучоци на примена на Законот

- (1) Одредбите од овој закон не се применуваат на:
- 1) облека која се користи за медицински или ортопедски намени;
 - 2) употребуван текстил кој се собира од хуманитарни организации во организирани акции за да биде користен како донација;
 - 3) чевли;
 - 4) авионски гуми;
 - 5) гуми за велосипеди;
 - 6) масла за ложење;
 - 7) масла од растително или животинско потекло со биолошка разградливост на производот од најмалку 60%, потврдено од акредитирана лабораторија согласно закон и
 - 8) „олдтајмери“ - возила од историско значење, возила со колекционерска вредност или возила наменети за музеи, кои се одржувани цели или во делови, на начин прифатлив за животната средина и истите не се сметаат за отпадни возила согласно овој закон.
- (2) Одредбите од членовите 30, 35 и 37 од овој закон се применуваат на следните видови на возила:
- 1) возила изработени во мали серии;
 - 2) моторизирани трицикли, и
 - 3) возила за специјални намени, (на кои не се применува одредбата од членот 30 став (2) од овој закон).

- 3) вайра;
- 4) automjetet, së bashku me pjesët dhe materialet e tyre të integruara, si dhe pjesët e integruara të këmbimit dhe zëvendësimit, pavarësisht nëse ato janë instaluar në automjet gjatë kontrollit teknik, servisimit ose riparimit, nëse pjesët janë siguruar nga prodhuesi origjinal ose nga një prodhues tjetër;
- 5) produktet e përdorura nga pikat 1), 2), 3) dhe 4) të këtij paragrafi të vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe
- 6) mbetjet nga produktet nga pikat 1), 2), 3) dhe 4) të këtij neni.
- (2) Ministri që udhëheq me organin për mjedisin jetësor (në tekstin e mëtejme: Ministri) përshkruan Listën e llojeve të produkteve të referuara në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 6

Përfshimet nga zbatimi i Ligjit

- (1) Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për:
- 1) veshje të përdorura për qëllime mjekësore ose ortopedike;
 - 2) tekstilet e përdorura që janë mbledhur nga organizatat humanitare në veprime të organizuara për t'u përdorur si donacion;
 - 3) këpucë;
 - 4) gomat e avionëve;
 - 5) goma biçikletash;
 - 6) вайра për ngrohje;
 - 7) вайра me origjinë bimore ose shtazore me biodegradueshmëri të produktit prej të paktën 60%, të konfirmuara nga një laborator i akredituar në përputhje me ligjin dhe
 - 8) "old-timers" - automjete me rëndësi historike, automjete me vlerë të mbledhshme ose automjete të destinuara për muze, të cilat mirëmbahen për qëllimin ose në pjesë, në një mënyrë të pranueshme mjedisore dhe ato nuk konsiderohen mbeturina të automjetve në përputhje me këtë ligj .
- (2) Dispozitat e neneve 30, 35 dhe 37 të këtij ligji zbatohen për llojet e mëposhtme të automjeteve:
- 1) automjete të bëra në seri të vogla;
 - 2) biçikleta me motor, dhe
 - 3) automjete për qëllime të veçanta (për të cilat nuk zbatohet dispozita e nenit 30 paragrafi (2) i këtij ligji).

Член 7 Дефиниции

(1) Одделни изрази употребени во овој закон, го имаат следново значење:

- 1) „Текстил“ е производ изработен од влакна од какво било потекло (природни, вештачки, синтетски), по каква било технолошка постапка во конфекционирани производи, вклучително кожа и крзно, кои се користат како облека и текстилни предмети во домаќинството;
- 2) „Употребуван текстил“ е текстил кој според општата перцепција може да се смета како нов текстил или се користи како употребуван, за намената за која е произведен и не се смета за отпаден текстил;
- 3) „Отпаден текстил“ е отпад, кој крајниот корисник го исфрла, има намера да го исфрли или од него се бара да го исфрли;
- 4) „Повторна употреба на текстил“ е секоја активност со која се обезбедува повторно користење на парчето текстил во неговата целосна форма на територија на Република Северна Македонија или негов извоз како цело парче за повторна употреба во согласност со прописите за управување со отпад;
- 5) „Гума“ е пневматик за автомобил, мотор, комбе, камион, автобус, трактор, моторцикл и велосипед, земјоделска работна машина, градежни и други работни машини, и други видови возила согласно Законот за возила;
- 6) „Отпадна гума“ е гума чијашто употребна функција завршила и која крајниот корисник ја исфрла, има намера да ја исфрли или од него се бара да ја исфрли со исклучок на отпадот и остатоци од преработка на употребувани гуми со кои се постапува согласно прописите за управување со отпад;
- 7) „Протектирање на отпадни гуми“ е процес на рециклирање на отпадни гуми за нивно протектирање, при што надворешниот слој на гумата се заменува со нов слој со што, протектираните гуми се користат за истата намена за која што биле произведени и истите не се сметаат за отпад (во натамошниот текст: протектирани отпадни гуми);
- 8) „Масла“ се минерални, синтетички или индустриски масла, во течна или во полутечна состојба, маслата за менувачките кутии, како и маслата за турбини и хидрауличните масла;

Нени 7 Пөркүфизимет

(1) Disa terma të përdorur në këtë ligj kanë këtë kuptim:

- 1) "Tekstil" është një produkt i bërë nga fibra të çdo origjine (natyrore, artificiale, sintetike), nga çdo procedurë teknologjike në produkte të gatshme, përfshirë lëkurën dhe gëzofin, të përdorura si veshje dhe tekstile në familje;
- 2) "Tekstil i përdorur" është një tekstil i cili sipas perceptimit të përgjithshëm mund të konsiderohet si tekstil i ri ose i përdorur si i përdorur, për qëllimin për të cilin është prodhuar dhe nuk konsiderohet si tekstil i mbeturinave;
- 3) "Mbeturina tekstili" janë mbeturinat që përdoruesi përfundimtar hedh, synon të hedhë ose kërkohet të hedhë;
- 4) "Ripërdorimi i tekstileve" është çdo veprimtari që siguron ripërdorimin e copës së tekstilit në formën e saj të plotë në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore ose eksportin e saj si një pjesë të tërë për ripërdorim në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave; Одделни изрази употребени во овој закон, го имаат следново значење:
- 5) "Goma" është një gomë për një makinë, motor, furgon, kamion, autobus, traktor, motor dhe biçikletë, makineri bujqësore, makineri ndërtimi dhe pajisje të tjera pune, dhe lloje të tjera të automjeteve në përputhje me Ligjin për Automjetet;
- 6) "Mbetje gome" nënkupton një gomë, funksioni i shërbimit i të cilit ka skaduar dhe të cilin përdoruesi përfundimtar e hedh, synon ta hedhë ose i kërkohet të hedhë, me përjashtim të mbetjeve dhe pjesëve të mbetjeve nga përpunimi i gomave të përdorura të cilat trajtohen në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave;
- 7) "Mbrojtja e gomave të mbeturinave" është procesi i riciklimit të gomave të mbetjeve për mbrojtjen e tyre, ku shtresa e jashtme e gomave zëvendësohet me një shtresë të re në mënyrë që gomat e mbrojtura të përdoren për të njëjtin qëllim për të cilin janë prodhuar dhe nuk konsiderohen për mbetje (në tekstin e mëtejshëm: goma të mbrojtura të mbeturinave);
- 8) "Vajra" janë vajra minerale, sintetike ose industriale, në gjendje të lëngët ose gjysëm të lëngshme, vajra të kutisë së shpejtësisë, si dhe vajra turbine dhe vajra hidraulikë;

- 9) „Отпадно масло“ е масло кое крајниот корисник го исфрла, има намера да го исфрли или од него се бара да го исфрли. Отпадните масла се сметаат за какви било полу-течни или користени течни производи целосно или делумно составени од минерално или синтетичко масло, вклучувајќи ги и мрсните остатоци од резервоари, смеси од масло и вода и емулзии;
- 10) „Преработка на отпадни масла“ е било кој метод со кој се произведуваат базни масла од отпадни масла со примена на рафинериски процеси и со кои, особено, се отстрануваат загадувачите, производите на оксидација и адитивите содржани во овие масла
- 11) „Обновување на отпадни масла“ е секоја активност на рециклирање со која може да се создадат базни масла со рафинирање на отпадните масла, посебно со отстранување на нечистотиите, производи на оксидација и адитиви содржани во овие масла;
- 12) „Производител“ е секое правно лице или физичко лице кое без оглед на начинот на кој врши продажба, вклучувајќи ја и продажбата со помош на комуникација на далечина која е уредена со прописите за заштита на потрошувачите:
- произведува производи од членот 5 став (1) од овој закон и за прв пат ги пушта на пазарот во Република Северна Македонија, или на професионална основа, заради вршење на својата дејност, увезува во Република Северна Македонија и прв пат ги пушта на пазарот производите од членот 5 став (1) на овој закон;
 - како краен корисник, за свои потреби, увезува производи од членот 5 став (1) од овој закон без посредник;
 - на професионална основа увезува употребувани производи од членот 5 став (1) од овој закон и за прв пат ги пушта на пазарот во Република Северна Македонија;
 - е основано во друга земја и продава со помош на комуникација на далечина директно на крајните корисници во Република Северна Македонија производи од членот 5 став (1) од овој закон, и
 - протектира отпадни гуми и ги пушта на пазарот во Република Северна Македонија.
- Производителот на возила не се смета за
- 9) "Vaj i ndotur" është vaji që përdoruesi përfundimtar e hedh, synon ta hedhë ose kërkohet ta hedhë. Vajra të mbeturinave konsiderohen të jenë çdo produkt i lëngët gjysëm i lëngshëm ose i përdorur tërësisht ose pjesërisht i përbërë nga vaj mineral ose sintetik., Përfshirë vajin mbetjet nga rezervuarët, përzierjet e vajit dhe ujit dhe emulsionet;
- 10) "Rafinimi i vajrave të ndotur" nënkupton çdo metodë me të cilën vajrat bazik prodhohen nga vajrat e ndotur me anë të proceseve të rafinimit dhe të cilat, në veçanti, heqin ndotësit, produktet e oksidimit dhe aditivët që përmbahen në këto vajra;
- 11) "Rikuperimi i vajrave të ndotur" është çdo aktivitet riciklimi që mund të përdoret për të krijuar vajra bazë duke rafinuar vajrat e ndotur, në veçanti duke hequr papastërtitë, produktet e oksidimit dhe aditivët e përfshirë në këto vajra;
- 12) "Prodhues" është çdo person juridik ose person fizik i cili, pavarësisht nga mënyra në të cilën shet, përfshirë shitjen me anë të komunikimit në distancë e cila rregullohet nga rregulloret për mbrojtjen e konsumatorit:
- prodhon produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji dhe i vendos ato në treg për herë të parë në Republikën e Maqedonisë Veriore, ose në bazë profesionale, me qëllim të kryerjes së veprimtarisë së saj, importon në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe nxjerr në treg për herë të parë produktet nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji;
 - si përdorues i fundit, për nevojat e veta, importon produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji pa ndërmjetës;
 - në bazë profesionale importon produkte të përdorura të përmendura në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji dhe i vendos ato në treg për herë të parë në Republikën e Maqedonisë Veriore;
 - është i vendosur në një vend tjetër dhe shet me anë të komunikimit në distancë drejtpërdrejt me përdoruesit e fundit në Republikën e Maqedonisë Veriore produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, dhe
 - mbron gomat e mbetura dhe i hedh ato në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore.
- Prodhuesi i automjeteve nuk konsiderohet prodhues i

производител на гуми и масла, за гуми и масла кои се вградени во возилото, согласно овој закон.

13) „Мал производител“ е правно или физичко лице кое пушта на пазарот во Република Северна Македонија, производи наведени во членот 5 став (1) од овој закон, вклучувајќи го и производителот кој како краен корисник увезува производи во количество не поголемо од тоа кое е утврдено во членот 20 став (1) од овој закон, во текот на една календарска година;

14) „Трговец“ е секое правно или физичко лице кое во синџирот на снабдување ги прави текстилот, гумите, маслата и возилата достапни на пазарот во Република Северна Македонија. Трговец, може во исто време да биде и производител согласно точката 12) од овој член;

15) „Краен корисник“ е физичко или правно лице кое заради сопствени потреби, а не за продажба, се стекнува со производи од членот 5 став (1) од овој закон, кои по искористувањето настануваат отпадни производи;

16) „Краен корисник на возило“ е физичко или правно лице, кое како последен сопственик на возилото е запишан во регистарот на регистрирани возила во согласност со прописите за регистрација на возила и, кој го отфрла, има намера да го отфрли, или од него се бара да го отфрли возилото како отпад, кој настанал како резултат на сопствената активност, или со регистрираната дејноста;

17) „Пуштање на пазарот“ е снабдување или ставање на располагање секаков производ на пазарот во Република Северна Македонија преку производство или увоз на производ наменет за употреба за прв пат на пазарот на Република Северна Македонија;

18) „Спречување на создавање на отпад“ се мерки за намалување на количеството и штетноста на отпадните производи и отпадните возила, нивните материјали и супстанции, како и намалување на нивното штетно влијание врз животната средина;

19) “Возило“ е:

- секое моторно возило од категорија M1 (возила за превоз на патници со најмногу осум седишта, при што не е вклучено седиштето на возачот) во согласност со прописите за возила,

- секое моторно возило од категорија N1 (возила за превоз на стоки со најголема маса од 3,5 тони) во

gomave dhe vajrave, gomave dhe vajrave që janë instaluar në automjet, në përputhje me këtë ligj.

13) "Prodhuesi i vogël" është një person juridik ose fizik që vendos në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, produkte të renditura në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji, përfshirë prodhuesin i cili si përdorues i fundit importon produkte në një sasi jo më të madhe se atë të specifikuar në nenin 20 paragrafi (1) të këtij ligji, gjatë një viti kalendarik;

14) "Tregtar" është çdo person juridik ose fizik i cili në zinxhirin e furnizimit vë tekstile, goma, vajra dhe automjete të disponueshme në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore. Një tregtar në të njëjtën kohë mund të jetë prodhues në përputhje me pikën 12) të këtij neni;

15) "Përdorues i fundit" është personi fizik ose juridik i cili, për nevoja të tij, dhe jo për shitje, fiton produkte të përmendura në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji, të cilat pas përdorimit bëhen produkte të mbeturinave;

16) "Përdorues i fundit i një automjeti" është një person fizik ose juridik, i cili si pronari i fundit i automjetit është regjistruar në regjistrin e automjeteve të regjistruara në përputhje me rregulloret për regjistrimin e automjeteve dhe, i cili e refuzon atë, synon të refuzojë ai, ose prej tij kërkohet të disponojë automjetin si mbeturina të gjeneruar si rezultat i aktivitetit të tij, ose me aktivitetin e regjistruar;

17) "Vendosja në treg" është furnizimi ose vënia në dispozicion e çdo produkti në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore përmes prodhimit ose importit të një produkti të destinuar për përdorim për herë të parë në tregun e Republikës së Maqedonisë Veriore ;

18) "Parandalimi i gjenerimit të mbetjeve" janë masat për të zvogëluar sasinë dhe dëmshmërinë e produkteve të mbetjeve dhe automjeteve të mbetjeve, materialeve dhe substancave të tyre, si dhe për të zvogëluar ndikimin e tyre të dëmshëm në mjedis;

19) "Automjet" është:

- çdo automjet i kategorisë N1 (automjete për transport udhëtarësh me maksimumi tetë vende, ku nuk përfshihet vendi i shoferit) në përputhje me rregulloret për automjete,

- çdo automjet i kategorisë N1 (automjete për transport mallrash me masë maksimale 3.5 tonë) në

согласност прописите за возила, и

- моторни возила со три тркала во согласност прописите за возила, со исклучок на моторни трицикли.

20) „Отпадно возило“ е возило чија што употребна функција престанала и кое крајниот корисник го исфрла, има намера да го исфрли или од него се бара да го исфрли вклучувајќи ги и сите негови составни делови и материјали кои во моментот на исфрлање преставуваат дел од отпадно возило;

21) „Маса на празно возило“ е масата на возилото наведена во сообраќајната дозвола по одземање на масата на признаената содржина на резервоарот со исполнетост од 90% и по одземање на масата на возачот (75 кг) и се користи при пресметка на целите за повторна употреба и преработка на отпадни возила;

22) „Третман на отпадно возило“ е секоја активност по предавање на отпадното возило во инсталација за вадење на опасните супстанции, расклопување, сечење, дробење, преработка или подготовка за отстранување на издробениот отпад и секоја друга операција извршена заради преработка и/или отстранување на отпадно возило и неговите делови;

23) „Повторна употреба на отпадно возило“ е секоја операција во која деловите од отпадното возило се употребуваат за иста цел за која предходно биле наменети.

24) „Дробилка“ е секоја опрема која се употребува за дробење на отпадни возила на делови или ситни парчиња, вклучително и за добивање на метален отпад кој може директно повторно да се употреби;

25) „Информации за расклопување“ се информациите, кои се неопходни за правилен третман на отпадните возила, кој нема да биде штетен за животната средина. Производителите на возила како и на делови и материјали кои се користат во возилата ги прават достапни овие информации на инсталациите за третман, во форма на прирачници или преку електронски медиуми (пр. компакт диск, on-line сервис);

26) „Економски оператори“ се правни или физички лица, односно сите производители кои пуштаат на пазар возила, трговци, оператори на инсталации за третман на возила, (вклучително расклопување, сечење и дробење на возила), а и други оператори за третман на отпадни возила, вклучително и

пөрпутье ме ррегulloret пөр automjete, dhe

- automjete me tre rrota në pөрpутьe me rregulloret e automjeteve, me pөрjashtim të biçikletave motorike.

20) "Automjet i mbeturinave" është një automjet, funksioni i pödoritimit i të cilit ka pushuar dhe që pödoruesi pödfundimtar e hedh, synon ta flakë ose kërkohet të hedhë, pөrfshirë të gjithë pөrbërësit e tij dhe materialet të cilat në kohën e asgjësimit janë pjesë e automjetit të mbeturinave;

21) "Masë e zbrazët e automjetit" është masa e automjetit e deklaruar në licencën e trafikut pas zbritjes së masës së pөrmbajtjes së njohur të rezervuarit me 90% plotësi dhe pas zbritjes së masës së drejtuesit (75 kg) dhe llogaritjes së qëllimeve për pödorim të ri është pödorur dhe pөrpunimi i automjeteve të mbetjeve;

22) "Trajtim i automjetit të mbeturinave" është çdo veprimtari pas dorëzimit të automjetit të mbeturinave në një instalim për nxjerrjen e substancave të rrezikshme, çmontimin, prerjen, thërrmimin, pөrpunimin ose pөrgatitjen për asgjësimin e mbetjeve të grimcuara dhe çdo operacion tjetër të kryer për pөrpunimin dhe / ose asgjësimin të automjetit të mbeturinave dhe pjesëve të tij;

23) "Ripödorimi i automjetit të mbeturinave" nënkupton çdo veprim në të cilin pөrdoren pjesë të një automjeti të mbeturinave për të njëjtin qëllim për të cilin ishin menduar më parë.

24) "Thërrmues" do të thotë çdo pajisje e pödorur për thërrmimin e automjeteve të mbetjeve në pjesë ose copa të vogla, pөrfshirë prodhimin e skrap metali që mund të ripөrdoren drejtpөrdrejt;

25) "Informacion për çmontimin" është informacioni që është i nevojshëm për trajtimin e duhur të mbetjeve të automjeteve, të cilat nuk do të jenë të dëmshme për mjedisin. Prodhuesit e automjeteve, si dhe pjesët dhe materialet e pödorura në automjete e bëjnë këtë informacion të disponueshëm në objektet e trajtimit, në formën e manualeve ose mediave elektronike (p.sh. disqe kompakte, shërbime on-line);

26) "Operatorë ekonomikë" janë personat juridikë ose fizikë, dmth. Të gjithë prodhuesit që vendosin në treg automjete, tregtarët, operatorët e instalimeve për trajtimin e automjeteve (pөrfshirë çmontimin, prerjen dhe thërrmimin e automjeteve) dhe operatorë të tjerë për trajtimin e mbeturinave. , duke pөrfshirë

нивни делови и материјали;

27) „Собирач на отпадни возила“ е правно или физичко лице кое собира, времено чува и складира отпадни возила согласно овој закон и кое поседува соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад. Собирач може да биде и правно лице односно оператор кој управува со инсталација за третман на отпадни возила и кое презема, собира и времено чува и складира отпадни возила;

28) „Оператор на инсталација за третман на отпадни возила“ (во натамошниот текст: оператор на инсталација) е правно лице, кое согласно Законот за управување со отпад, има соодветна дозвола за третман и преработка на отпадни возила, вклучувајќи и третман на деловите и материјалите во возилото;

29) „Инсталација за третман на отпадни возила“ може да биде и одвоена инсталација, во која се вршат операции за вадење на опасните супстанции од отпадното возило, расклопување на отпадното возило, сечење, дробење, преработка или подготовка за отстранување на издробениот отпад, како и секоја друга операција извршена заради преработка и/или отстранување на отпадното возило и неговите делови;

30) „Собирач на отпадни производи“ е правно или физичко лице кое собира, времено чува и складира отпадни производи согласно овој закон и кој поседува соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад. Собирачот може да биде и правно лице, оператор кој управува со инсталација за повторна употреба и преработка на отпадни производи и кој презема, собира и времено чува и складира отпадни производи;

31) „Оператор на инсталација за преработка“ е правно лице кое спроведува активности за повторна употреба, третман, рециклирање и други видови на преработка на отпадни производи и кое поседува соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад;

32) „Место за преземање“ е место во објект или простор во објект или друго место што го користи тровецот, производителот или во негово име трето лице, преку самостоен или колективен постапувач уреден за повратен прием на отпаден текстил или отпадни гуми заради нивно преземање и

пјесët dhe materialet e tyre;

27) "Grumbullues i mbeturinave" është personi juridik ose fizik që mbledh, ruan përkohësisht dhe ruan automjete të mbetura në përputhje me këtë ligj dhe që posedon licencë të përshtatshme në përputhje me rregulloret për administrimin e mbeturinave. Një koleksionist mund të jetë gjithashtu një person juridik, dmth një operator që menaxhon një instalim për trajtimin e mbeturinave të automjeteve dhe i cili ndërmer, mbledh dhe ruan përkohësisht dhe ruan automjetet e mbetura;

28) "Operatori i instalimit për trajtimin e automjeteve të mbeturinave" (këtu e tutje: operator i instalimit) është një person juridik që, në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave, ka një licencë të përshtatshme për trajtimin dhe përpunimin e automjeteve të mbetjeve, përfshirë trajtimin e pjesëve dhe materialeve në automjetin;

29) "Instalim për trajtimin e mbetjeve të automjeteve" mund të jetë një instalim i veçantë, në të cilin kryhen operacione për heqjen e substancave të rrezikshme nga automjeti i mbeturinave, çmontimin e automjetit të mbeturinave, prerjen, dërmimin, përpunimin ose përgatitjen për asgjësimin e mbetjeve të grimcuara, si dhe çdo operacion tjetër i kryer për përpunimin dhe / ose asgjësimin e mbeturinave të automjetit dhe pjesëve të tij;

30) "Grumbullues i mbeturinave" është një person juridik ose fizik që mbledh, ruan përkohësisht dhe ruan produkte të mbeturinave në përputhje me këtë ligj dhe që ka një licencë të përshtatshme në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave. Grumbulluesi mund të jetë gjithashtu një person juridik, operator i cili menaxhon instalimin për ripërdorimin dhe përpunimin e produkteve të mbetjeve dhe i cili pranon, mbledh dhe ruan përkohësisht dhe ruan produktet e mbetjeve;

31) „Оператор на инсталација за преработка“ е правно лице кое спроведува активности за повторна употреба, третман, рециклирање и други видови на преработка на отпадни производи и кое поседува соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад;

32) „Место за преземање“ е место во објект или простор во објект или друго место што го користи тровецот, производителот или во негово име трето лице, преку самостоен или колективен постапувач уреден за повратен прием на отпаден текстил или отпадни гуми заради нивно преземање и

транспортирање до собирно место или инсталации за преработка повторна употреба и рециклирање;

33) „Собирно место за отпаден текстил“ е место уредено за собирање, времено чување и складирање како и сортирање на отпадниот текстил заради негово предавање во инсталација за преработка, повторна употреба или рециклирање;

34) „Собирно место за отпадни гуми“ е место уредено за собирање, времено чување и складирање на отпадни гуми заради нивно предавање во инсталација за преработка;

35) „Место за собирање на отпадни масла“ е место каде се лоцирани еден или повеќе садови на местото за собирање на отпадните масла (автомеханичарски сервиси при промена на масла, или работилници за поправка на машини и опрема и слични работилници како резултат на работата на машините и опремата како и посебните делови на местата на кои се вршат активности со отпадни масла), кое служи за собирање на отпадните масла и нивно предавање на собирач или оператор во инсталација за преработка на отпадни масла;

36) „Собирно место за отпадни масла“ е објект или дел од објект уреден со потребна опрема за собирање, времено чување и складирање, како и сортирање на собраните отпадни масла и нивно предавање во инсталација за рециклирање и преработка;

37) „Собирно место за отпадни возила“ е објект или дел од објект уреден за примање и времено чување и складирање на отпадните возила, пред нивно предавање во инсталацијата за третман на отпадните возила;

38) „Собирен центар“ е објект или дел од објект, организиран од единиците на локалната самоуправа за собирање на одделни фракции на комунален отпад и други текови на отпад, каде отпадните производи од домаќинствата, можат бесплатно да се оставаат;

39) „Отпадни производи“ се отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла;

40) „Заостанати отпадни производи “ се одговорност за животната средина која е предизвикана со создавање на отпадни производи и отпадни возила кои биле пуштени на пазарот пред 1 јануари 2020 година;

транспортирање до собирно место или инсталации за преработка повторна употреба и рециклирање;

33) "Vend grumbullimi për mbetjeve e tekstilet " është një vend i rregulluar për grumbullimin, ruajtjen e përkohshme, magazinimin dhe klasifikimin e mbetjeve të tekstileve për transferimin e tyre në një instalim për përpunim, ripërdorim ose riciklim;

34) "Pika e grumbullimit të gomave të mbeturinave" është një vend i rregulluar për grumbullimin, kohën dhe ruajtjen e gomave të mbetjeve për transferimin e tyre në një instalim përpunues;

35) "Pika e grumbullimit të vajrave të mbetjeve" është një vend ku një ose më shumë anije janë të vendosura në pikën e grumbullimit të vajrave të mbetjeve (shërbime automekanike gjatë ndërrimit të vajrave, ose punëtori për riparimin e makinerive dhe pajisjeve dhe punëtori të ngjashme si rezultat i punës së makineritë dhe pajisjet, si dhe pjesë të veçanta të vendeve ku kryhen aktivitete me vajra të përdorur), që shërben për mbledhjen e vajrave të përdorura dhe transferimin e tyre te një koleksionist ose operator në një instalim të përpunimit të vajrave të mbetjeve;

36) "Pika e grumbullimit të vajrave të mbeturinave" është një objekt ose pjesë e një objekti të rregulluar me pajisjet e nevojshme për mbledhjen, kohën dhe magazinimin, si dhe klasifikimin e vajrave të mbeturinave të mbledhura dhe transferimin e tyre në një instalim riciklimi dhe përpunimi;

37) "Vend grumbullimi për automjetet e mbetjeve" është një objekt ose pjesë e një objekti të rregulluar për marrjen dhe magazinimin e përkohshëm të mbetjeve të automjeteve, para transferimit të tyre në instalimin për trajtimin e mbeturinave të automjeteve;

38) "Qendra e grumbullimit" është një objekt ose pjesë e një objekti, të organizuar nga njësitë e vetëqeverisjes lokale për mbledhjen e fraksioneve të caktuara të mbetjeve komunale dhe rrjedhave të tjera të mbeturinave, ku mbetjet shtëpiake mund të lihen falas;

39) "Produkte të mbeturinave" janë tekstilet e mbetjeve, gomat e mbetura dhe vajrat e mbeturinave;

40) "Produkte të mbeturinave" është një përgjegjësi mjedisore e shkaktuar nga gjenerimi i produkteve të mbetjeve dhe automjeteve të mbetjeve që ishin vendosur në treg përpara 1 janarit 2020;

41) „Овластен застапник“ на производителот на возила може да биде физичко или правно лице, со седиште во Република Северна Македонија, кој е овластен од страна на производителот во писмена форма да го застапува пред пред органите надлежни за оценување на сообразност на возилата и кој делува во име на производителот како и е овластен да презема мерки во негово име согласно со одредбите на овој закон.

Податоците за овластениот застапник се запишуваат во Регистарот на хомологизирани моторни возила во согласност со прописите за возила, како и во Регистарот на производители од член 19 од овој закон;

42) „Опасна материја“ е секоја супстанца која се смета за опасна согласно прописите за хемикалии;

43) „Идентификациони и транспортни формулари“ се придружни документи кои се предаваат на лицата кои вршат собирање и транспорт и предавање на отпадот, согласно прописите за управување со отпад;

44) „Стручен орган“ е Управата за животна средина, орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање (во натамошниот текст: стручен орган) формиран согласно Законот за животната средина;

45) „Орган за животна средина“ е органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина, односно Министерството за животна средина и просторно планирање;

46) „Поседувач“ е правно или физичко лице кое со вршењето на својата регистрирана дејност привремено создава или поседува отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла (како на пример автомеханичарски сервиси при промена на масла и гуми поправка на возила, или работилници за поправка на машини и опрема и други места каде се создава отпаден текстил). Како поседувач, во смисла на овој закон не се сметаат граѓаните или домаќинствата;

47) „Самостоен постапувач со отпадни производи“ е правно лице, производител, кое поседува дозвола за самостојно исполнување на обврските за управување со отпаден текстил или отпадни гуми или отпадни возила или отпадни масла, согласно овој закон и кој дозволата ја добил, согласно прописите за проширена одговорност на

41) "Përfaqësues i autorizuar" i prodhuesit të automjetit mund të jetë një person fizik ose juridik, i vendosur në Republikën e Maqedonisë Veriore, i cili është i autorizuar nga prodhuesi ta përfaqësojë atë me shkrim përpara organeve përgjegjëse për vlerësimin e konformitetit të automjeteve dhe i cili vepron në emër të prodhuesit dhe është i autorizuar të marrë masa në emër të tij në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Të dhënat për përfaqësuesin e autorizuar regjistrohen në Regjistrin e automjeteve të homologuara në përputhje me rregulloret për automjete, si dhe në Regjistrin e prodhuesve nga neni 19 i këtij ligji;

42) "Substancë e rrezikshme" është çdo substancë që konsiderohet e rrezikshme sipas rregullave për kimikatet;

43) "Formularët e identifikimit të transportit" janë dokumentet shoqëruese që u dorëzohen personave që kryejnë mbledhjen dhe transportimin dhe dorëzimin e mbeturinave, në përputhje me rregulloret për administrimin e mbeturinave;

44) "Organ ekspert" është Drejtoria e Mjedisit, organ brenda Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (në tekstin e mëtejshëm: organ ekspert) i themeluar në përputhje me Ligjin për Mjedisin;

45) "Organ mjedisor" është organi i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e mjedisit, përkatësisht Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor;

46) "Pronar" është një person juridik ose fizik i cili, duke kryer veprimtarinë e tij të regjistruar, krijon ose posedon përkohësisht tekstile të mbetjeve, goma të mbetjeve dhe vajra të mbeturinave (të tilla si shërbime automekanike gjatë ndërrimit të vajrave dhe gomave, riparimin e automjeteve ose punëtoritë për riparimi i makinerive dhe pajisjeve dhe vendeve të tjera ku gjenerohen tekstilet e mbetjeve). Qytetarët ose familjet nuk konsiderohen si pronarë në kuptimin e këtij ligji;

47) "Operator i pavarur i produkteve të mbeturinave" është një person juridik, prodhues, i cili ka licencë për përmbushjen e pavarur të detyrimeve për administrimin e tekstileve të mbeturinave ose gomave të mbetjeve ose automjeteve të mbetjeve ose vajrave të mbeturinave, në përputhje me këtë ligj dhe që ka marrë licencë në përputhje me rregulloret për

производителот во управување со посебни текови на отпадот (во понатамошниот текст: самостоен постапувач);

48) „Колективен постапувач со отпадни производи“ е правно лице кое е основан и поседува дозвола за колективен постапувач за управување со отпадни гуми, отпадни масла, отпадни возила и отпаден текстил, согласно прописите за проширена одговорност на производителот (во натамошниот текст: колективен постапувач);

49) „Доброволен договор“ е формален договор кој има извршни клаузули склучен меѓу организациите кои застапуваат одредени интереси на економски оператори и групи на економски оператори опфатени со овој закон од една страна, и органот за животна средина или Владата на Република Северна Македонија од друга страна, со цел да се постигнат повисоки цели од целите пропишани во овој закон, кој е отворен за пристапување за сите правни и физички лица кои сакаат да ги исполнат условите утврдени во договорот.

(2) За потребите на овој закон, соодветно ќе се применуваат дефинициите од Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, а кои се однесуваат на изразите за проширена одговорност на производителот, колективен постапувач и самостоен постапувач.

(3) За потребите на овој закон, соодветно ќе се применуваат дефинициите од Законот за управување со отпадот за изразите употребени во овој закон, а кои се однесуваат на отпад, опасен отпад, управување со отпад, собирање, одделно собирање, складирање, превенција, повторна употреба, третман, преработка, подготовка за повторна употреба, рециклирање, отстранување и увоз.

Член 8 Забрани

Се забранува:

- 1) горење на отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла на локации или инсталации што не се наменети за таа цел, вклучително и природа и јавни површини;
- 2) оставање, фрлање или напуштање на отпадни гуми и текстил во природа и на

пëргјегјëси тë згјеруар тë проdhuesит нë менaxhimин е rrymave тë ndara тë mbeturinave (кëту е tutje: operator i pavarur);

48) "Trajtues kolektiv i produkteve тë mbetjeve" ëshтë нjë person juridik që ëshтë themeluar dhe mban нjë licencë пëр trajtimин kolektiv тë gomave тë mbeturinave, vajrave тë mbeturinave, automjeteve тë mbetjeve dhe tekstileve, нë пëррпuthje me rregulloret пëр пëргјегјëси тë згјатур тë проdhuesит (нë текстин е мëтеjmë: kolektiv mbajtës)

49) "Marrëveshje vullnetare" ëshтë нjë marrëveshje zyrtare që ka klauzola ekzekutive тë lidhura ndërmjet organizatave që пëрfaqësojnë интереса тë caktuar тë operatorëve ekonomikë dhe grupeve тë operatorëve ekonomikë тë mbuluar nga ky ligj nga njëra anë dhe autoritetit mjedisor ose Qeveria e Republikës së Maqedonisë Veriore nga ana tjetër, пëр тë arritur qëllime мë тë larta se sa qëllimet е пëрshkruara нë këtë ligj, i cili ëshтë i hapur пëр aderim пëр тë gjithë personat juridikë dhe individë që дëshirojnë тë plotësojnë kushtet е пërcaktuara нë kontratë.

(2) Пëр qëllimet е këtëj ligji, do тë zbatohen нë мëнyрë тë пëрсhtatshme пëркufizimet е Ligjit пëр Пëргјегјëси тë Zgjeruar тë Prodhuesit пëр Menaxhimин е Rrjedhave тë Veçanta тë Mbetjeve, тë cilat i referohen shprehjeve пëр пëргјегјëси тë згјеруар тë проdhuesит, operatorit kolektiv dhe operatorit тë pavarur.

(3) Пëр qëllimet е këtëj Ligji, пëркufizimet е Ligjit пëр Menaxhimин е Mbeturinave do тë zbatohen нë мëнyрë тë пëрсhtatshme пëр терmat е пëрдорур нë këtëj Ligj, тë cilat kanë тë bëjnë me mbeturinat, mbetjet е rrezikshme, menaxhimин е mbeturinave, mbledhjen, grumbullimin е veçantë, magazinimin, parandalimin, ripërdorimi, пëрдорими, trajtimi, пëрpunimi, пëргатитja е ripërdorimit, riciklimi, asgjësimи dhe importi.

Neni 8 Ndalesat

Ndalohet:

- 1) djegia е mbeturinave тë tekstileve, gomave тë mbeturinave dhe vajrave тë mbeturinave нë vendet ose instalimet që nuk janë тë destinuara пëр atë qëllim, duke пëрfshirë natyrën dhe vendet publike;
- 2) lënia, hedhja ose braktisja е mbeturinave тë gomave dhe tekstileve нë natyrë dhe нë

јавни површини;

- 3) истурање или фрлање на отпадни масла и остатоци од нивна преработка покрај/во површински и подземни води, во канализација и во почва;
- 4) мешање на отпадни масла со масла кои имаат различни физички, хемиски или опасни својства, со други видови отпад, супстанции или материјали со што се спречува или отежнува преработката на отпадните масла;
- 5) оставање на отпадно возило во природа и јавни површини, како и расклопување и изведба на други зафати на отпадното возило, надвор од инсталации за наменети за таа цел.

sipërfaqet publike;

- 3) derdhja ose hedhja e mbeturinave të vajrave dhe mbetjeve nga përpunimi i tyre përgjatë / në ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore, ujërat e zeza dhe tokën;
- 4) përzierja e vajrave të mbeturinave me vajra që kanë veti të ndryshme fizike, kimike ose të rrezikshme, me lloje të tjera të mbeturinave, substancave ose materialeve që parandalojnë ose komplikojnë përpunimin e vajrave të përdorura;
- 5) lënia e një automjeti të mbeturinave në natyrë dhe zonat publike, si dhe çmontimi dhe kryerja e ndërhyrjeve të tjera në automjetin e mbeturinave, instalimet e jashtme të destinuara për atë qëllim.

II. ОБВРСКИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ

Член 9

Дизајнирање на производите

(1) Производителот на материјали и делови за возила, е должен да ги дизајнира и произведува истите на начин со кој се постигнува:

- 1) намалување на создавање на отпадни возила и отпадни делови и материјали за возилата;
- 2) олеснето расклопување и одделување на составните делови, повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадните производи и отпадни возила, онаму каде е применливо, вклучувајќи ги и неговите составни делови и материјали, и
- 3) ограничување на употреба на опасни супстанции за да се спречи нивното испуштање во животната средина, со цел да се олесни рециклирањето и да се избегне потребата од отстранување на опасен отпад.

(2) Производителот на возила, заедно со производителот на материјали и опрема за возила, треба да ја зголемат употребата на рециклиран материјал во производството на возилата и други производи, за да се развијат што е можно повеќе пазарите за рециклирани материјали.

(3) Производителот не смее со посебен дизајн или со производни процеси да спречи повторна употреба на производот или неговите составни делови, освен доколку дизајнот или производните

II. DETYRIMET E PRODHUESIT

Nnei 9

Dizajni i produktit

(1) Prodhuesi i materialeve dhe pjesëve për automjete është i detyruar t'i projektojë dhe prodhojë ato në një mënyrë që të arrijë:

- 1) zvogëlimi i gjenerimit të mbetjeve të automjeteve dhe pjesëve të mbetjeve dhe materialeve për automjete;
- 2) lehtësoj çmontimin dhe ndarjen e përbërësve, ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të produkteve të mbeturinave dhe automjeteve të mbetjeve, kur është e zbatueshme, duke përfshirë përbërësit dhe materialet e tij, dhe
- 3) kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme për të parandaluar lëshimin e tyre në mjedis, në mënyrë që të lehtësojë riciklimin dhe për të shmangur nevojën për asgjësimin e mbetjeve të rrezikshme.

(2) Prodhuesi i automjeteve, së bashku me prodhuesin e materialeve dhe pajisjeve për automjete, duhet të rrisin përdorimin e materialit të ricikluar në prodhimin e automjeteve dhe produkteve të tjera, në mënyrë që të zhvillojnë sa më shumë të jetë e mundur tregjet për materiale të ricikluara.

(3) Prodhuesi nuk duhet të parandalojë ri-përdorimin e produktit ose përbërësve të tij me një model të veçantë ose procese prodhimi, përveç nëse proceset e projektimit ose prodhimit sjellin një avantazh të

процеси донесуваат значителна предност за заштита на животната средина или за безбедно користење на производот.

Член 10

Забрана за користење на опасни супстанции во возилата

(1) Се забранува пуштање на пазарот во Република Северна Македонија материјали и делови за возилата кои содржат олово (Pb), жива (Hg), кадмиум (Cd) и шествалентен хром (Cr+6).

(2) Листата на материјали или делови кои се иземаат од забраната од ставот (1) на овој член, максимално дозволените концентрации на опасните супстанции во материјалите и деловите кои се изземени од забраната, роковите за важноста на иземањата како и деловите кои треба да бидат означени ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(3) Материјалите и составните делови од ставот (2) од овој член мора да бидат јасно означени со ознаки дека содржат опасни супстанции кои мора да се одвојат пред третманот.

Член 11

Стандарди за кодирање на материјали и делови на возила

Производителот, заедно со производителите на делови и материјали за возила, е должен да користи меѓународни и европски стандарди за кодирање на материјалите и деловите за да се олесни препознавањето на материјалите и деловите кои се погодни повторно да се употребат или преработат.

Член 12

Информации за расклопување на возила

(1) Производителот на возила е должен да подготви информација за расклопување на возилото за секој нов тип на возило во рок од шест месеци од денот на неговото пуштање на пазарот.

(2) Во информацијата од ставот (1) на овој член, мора да бидат наведени податоци за составните делови и материјали кои се користени, како и местата на сите опасни супстанции во возилото, со што ќе се олесни постигнувањето на целите за повторна употреба и преработка од членот 30 став (2) на овој закон.

(3) Производителот на возила и производителот на

rëndësishëm për mbrojtjen e mjedisit ose përdorimin e sigurt të produktit. (

Neni 10

Ndalimi i përdorimit të substancave të rrezikshme në automjete

(1) Ndalohet vendosja në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore e materialeve dhe pjesëve për automjete që përmbajnë plumb (Pb), zhivë (Hg), kadmium (Cd) dhe krom gjashtëvalent (Cr + 6).

(2) Lista e materialeve ose pjesëve që përjashtohen nga ndalimi nga paragrafi (1) i këtij neni, përqendrimet maksimale të lejuara të substancave të rrezikshme në materialet dhe pjesët që përjashtohen nga ndalimi, afatet e vlefshmërisë së përjashtimet dhe pjesët që duhet të shënohen përcaktohen nga Ministri që drejton organin e mjedisit.

(3) Materialet dhe përbërësit e përmendur në paragrafin (2) të këtij neni duhet të shënohen qartë me tregues se ato përmbajnë substanca të rrezikshme që duhet të ndahen para trajtimit.

Neni 11

Standardet për kodimin e materialeve dhe pjesëve të automjeteve

Prodhuesit, së bashku me prodhuesit e pjesëve dhe materialeve të automjeteve, u kërkohet të përdorin standarde ndërkombëtare dhe evropiane për kodimin e materialeve dhe pjesëve për të lehtësuar identifikimin e materialeve dhe pjesëve që janë të përshtatshme për ri-përdorim ose ripunim.

Neni 12

Informacioni i çmontimit të automjeti

(1) Prodhuesi i automjetit është i detyruar të përgatisë informacione për çmontimin e automjetit për secilin lloj të ri të automjetit brenda gjashtë muajve nga dita e vendosjes së tij në treg.

(2) Informacioni i përmendur në paragrafin (1) të këtij neni duhet të përmbajë të dhëna për përbërësit dhe materialet e përdorura, si dhe vendndodhjet e të gjitha substancave të rrezikshme në automjet, të cilat do të lehtësojnë arritjen e objektivave për ripërdorim dhe ripunim referuar në nenin 30 paragrafi (2) të këtij ligji.

(3) Prodhuesi i automjetit dhe prodhuesi i pjesëve të

делови кои се користат во возилата е должен, на барање на операторот на инсталацијата за третман, да ги стави на располагање потребните информации за расклопување, складирање и тестирање на деловите кои можат повторно да се употребуваат, освен доколку тие податоци претставуваат индустриска тајна и се поврзани со правата на интелектуална сопственост.

Член 13

Обврски за информирање на производителот на возила

(1) Производителот кој пушта на пазарот нови возила е должен во соработка со релевантните економски оператори во печатен или електронски облик да објави информации за:

- 1) дизајнот на возилото и неговите делови во поглед на можностите за преработка и рециклирање,
- 2) третман на отпадни возила кој не е штетен за животната средина, посебно при отстранувањето на сите течности и расклопувањето,
- 3) развојот и оптимизацијата на постапките за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадни возила и нивните делови и
- 4) напредокот кој е постигнат кај операциите за преработка и рециклирање со цел да се намали отпадот што се отстранува и да се зголеми степенот на преработка и рециклирање.

(2) Производителот е должен да овозможи информациите од ставот (1) на овој член:

- 1) да бидат достапни за идните купувачи на возила од неговата трговска марка, и
- 2) да бидат во промотивната литература, која се користи при пуштање на пазар на ново возило.

(3) Обврската од овој член, производителот не смее да ја пренесе на друго лице.

Член 14

Информации за крајните корисници

(1) Производителот е должен да ги информира крајните корисници на производите од членот 5 став (1) од овој закон за:

- забраната за оставање на отпадните производи и делови и материјали од

пëрдорura në automjete janë të detyruar, me kërkesë të operatorit të instalimit të trajtimit, të bëjnë të disponueshme informacionin e nevojshëm për çmontimin, ruajtjen dhe testimin e pjesëve që mund të ripërdoren, përveç nëse ato të dhëna janë sekret industrial dhe kanë të bëjnë me të drejtat e pronësisë intelektuale.

Neni 13

Detyrimet për të informuar prodhuesin e automjetit

(1) Prodhuesi i cili vendos automjete të reja në treg është i detyruar që në bashkëpunim me operatorët ekonomikë përkatës të publikojë informacione në formë të shtypur ose elektronike në:

- 1) dizajni i automjetit dhe pjesëve të tij për sa i përket mundësive të përpunimit dhe riciklimit,
- 2) trajtimi i mbeturinave të automjeteve që nuk janë të dëmshëm për mjedisin, veçanërisht kur hiqni të gjitha lëngjet,
- 3) zhvillimi dhe optimizimi i procedurave për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e automjeteve të mbetjeve dhe pjesëve të tyre
- 4) progresin e bërë në operacionet e përpunimit dhe riciklimit me qëllim të zvogëlimit të mbetjeve që hidhen dhe për të rritur shkallën e përpunimit dhe riciklimit.

(2) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë informacionin e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni:

- 1) të jetë në dispozicion për blerësit e ardhshëm të automjeteve me markën e tij tregtare, dhe
- 2) të jetë në literaturën promovuese, e cila përdoret kur lëshohet një automjet i ri në treg.

(3) Detyrimin nga ky nen, prodhuesi nuk duhet t'ia transferojë një personi tjetër.

Neni 14

Informacioni i përdoruesit përfundimtar

(1) Prodhuesi është i detyruar të informojë përdoruesit e fundit të produkteve të referuara në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji për:

- ndalimi për lënien e mbetjeve dhe pjesëve dhe materialeve të mbeturinave nga automjetet e

отпадните возила како неселектиран комунален отпад и обврската на крајниот корисник за одделно собирање на отпадните производи и делови и материјали од отпадните возила;

- воспоставените системи за повратен прием и собирање на отпадните производи;
- во случај на одбивање на преземањето на отпадните производи за најблиското место за нивно предавање;
- начинот како може да придонесат за повторна употреба, рециклирање и другите начини за преработка;
- можните негативни влијанија и последици врз здравјето на луѓето и животната средина како резултат на присуството на опасни супстанции во отпадните производи и делови и материјали од отпадните возила и
- прописите за управување со отпадните производи и отпадните возила.

(2) Информациите од ставот (1) од овој член се објавуваат на веб страната на производителот, на местото на продажба, во печатени или во онлајн рекламни материјали, на веб страните за онлајн продажба кои ги користи производителот, на едноставен, видлив и јасно достапен начин, или преку јавни кампањи за подигање на јавната свест.

(3) Производителот е должен на соодветен начин да ги информира сите дистрибутери во ланецот на испорака на производите, а посебно трговецот кој продава односно испорачува производи на крајниот корисник, за начинот на преземање на отпадот од производите од крајните корисници.

(4) Информацијата од ставот (3) на овој член, треба да е составен дел на пропратната документација при испораката на производите.

(5) Обврските на производителот кои произлегуваат од овој член не можат да се пренесат на друго правно лице.

Член 15

Повратен прием на отпаден текстил и отпадни гуми

(1) Производителот е должен да преземе мерки со кои ќе обезбеди и организира систем за повратен прием и собирање на отпаден текстил и отпадни гуми од трговецот, кои настанале од производите

mbeturinave si mbeturina të pazgjedhura komunale dhe detyrimi i përdoruesit përfundimtar për mbledhjen e veçantë të produkteve të mbetjeve dhe pjesëve dhe materialeve nga mbetjet e automjeteve;

- sisteme të krijuara për kthimin dhe grumbullimin e produkteve të mbetjeve;
- në rast të refuzimit të marrjes së produkteve të mbetjeve në vendin më të afërt për shpërndarjen e tyre;
- si mund të kontribuojnë në ripërdorimin, riciklimin dhe përpunime të tjera;
- ndikimet dhe pasojat e mundshme negative në shëndetin e njeriut dhe mjedisit si rezultat i pranisë së substancave të rrezikshme në produktet e mbetjeve dhe pjesëve dhe materialeve nga automjetet e mbetjeve, dhe
- rregulloret për menaxhimin e produkteve të mbetjeve dhe automjeteve të mbetura.

(2) Informacioni i përmendur në paragrafin (1) të këtij neni do të publikohet në faqen e internetit të prodhuesit, në pikën e shitjes, në materiale reklamuese të shtypura ose në internet, në faqet e internetit të shitjeve në internet të përdorura nga prodhuesi, në një mënyrë të thjeshtë, mënyrë e dukshme dhe e qartë në dispozicion, ose përmes fushatave të ndërgjegjësimit të publikut.

(3) Prodhuesi është i detyruar të informojë të gjithë shpërndarësit në zinxhirin e shpërndarjes së produkteve në një mënyrë të përshtatshme, dhe veçanërisht tregtarin që shet ose i dërgon produkte përdoruesit përfundimtar, për mënyrën e marrjes së mbeturinave nga produktet nga përdoruesit përfundimtarë.

(4) Informacioni i përmendur në paragrafin (3) të këtij neni duhet të jetë pjesë integrale e dokumentacionit shoqëruar gjatë dorëzimit të produkteve.

(5) Detyrimet e prodhuesit që rrjedhin nga ky nen nuk mund t'i transferohen një personi tjetër juridik.

Neni 15

Kthimi i pranimit të mbeturinave të tekstileve dhe mbeturinave të gomave

(1) Prodhuesi është i detyruar të ndërmarë masa që do të sigurojnë dhe organizojnë një sistem për kthimin dhe grumbullimin e mbeturinave të tekstileve dhe gomave të mbeturinave nga tregtari, të cilat janë

кои ги пушта на пазарот во Република Северна Македонија.

(2) Производителот е должен да соработува со трговецот во чии простории се достапни производи кои тој ги пушта на пазарот заради преземање на мерки за обезбедување на повратен прием и собирање од крајните корисници на отпаден текстил и отпадни гуми, како и да обезбеди нивно одделно собирање повторна употреба, преработка и рециклирање, самостојно или преку колективен постапувач.

(3) Трговецот е должен, при продажба на текстил на крајниот корисник, да го прими назад отпадниот текстил бесплатно, доколку крајниот корисник сака да го врати и доколку спаѓа во производите од членот 5 став (1) од овој закон исто како продадениот текстил, а бројот на парчиња од отпадниот текстил е барем еднаков со бројот на парчиња од продадениот текстил (систем еден на еден).

(4) Трговецот е должен, при продажба на гуми на крајниот корисник, да ги прими назад отпадните гуми бесплатно, доколку крајниот корисник сака да ги врати и доколку истите припаѓаат на производите од членот 5 став (1) од овој закон, а бројот на парчиња од отпадните гуми е еднаков со барем бројот на парчиња од продадените гуми (систем еден на еден).

(5) Трговецот може да одбие повратен прием на отпадниот текстил или отпадните гуми од крајниот корисник на местото за преземање во малопродажната продавница доколку отпадниот производ е толку оштетен или загаден што може да ја загрозува животната средина и здравјето на луѓето, но е должен да го извести крајниот корисник за местата каде може да ги предаде.

(6) За преземениот отпаден текстил или отпадни гуми, трговецот води евиденција, согласно прописите за управување со отпад.

(7) Отпадниот текстил и отпадните гуми кои се преземени од трговецот се засметуваат во националните цели за собирање од членот 17 од овој закон.

(8) Трговецот самостојно или во договор со производителот може да преземе најразлични активности со цел охрабрување на крајниот корисник да ги враќа отпадните производи преку нудење попуст на цените за купување на нови

krijuar nga produktet që janë lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore.

(2) Prodhuesi është i detyruar të bashkëpunojë me tregtarin, në ambientet e të cilit janë në dispozicion produkte që ai vendos në treg në mënyrë që të marrë masa për të siguruar marrjen e kthimit dhe mbledhjen nga përdoruesit përfundimtarë të tekstileve të mbeturinave dhe gomave të mbeturinave, si dhe të sigurojë përsëri mbledhjen e tyre të veçantë, përdorimin, përpunimin dhe riciklimin, vetëm ose përmes një veprimi kolektiv.

(3) Tregtari është i detyruar, kur të shesë tekstile tek përdoruesi përfundimtar, të marrë përsëri mbeturinat e tekstileve pa pagesë, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron t'i kthejë ato dhe nëse ato i përkasin produkteve të përmendura në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji ashtu si tekstilet e shitura, dhe numri i copave të tekstilit të mbeturinave është të paktën i barabartë me numrin e copave të tekstilit të shitur (sistemi një-për-një).

(4) Tregtari është i detyruar që gjatë shitjes së gomave përdoruesit përfundimtar, të marrë mbrapa gomat e mbeturinave pa pagesë, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron t'i kthejë ato dhe nëse ato i përkasin produkteve nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, dhe numri i pjesëve të gomave të mbeturinave është i barabartë me të paktën numrin e pjesëve të gomave të shitura (sistemi një mbi një).

(5) Tregtari mund të refuzojë kthimin e mbetjeve të tekstilit ose gomave të mbetjeve nga përdoruesi përfundimtar në vendin e grumbullimit në dyqanin me pakicë nëse produkti i mbeturinave është aq i dëmtuar ose i ndotur sa mund të rrezikojë mjedisin dhe shëndetin e njeriut, por është i detyruar të informojë përdoruesin përfundimtar për vendet ku mund t'i dorëzojë ato.

(6) Për mbeturinat e tekstilit ose gomave të mbeturinave, tregtari mban regjistra, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(7) Tekstilet e mbetjeve dhe gomat e mbetjeve të marra nga tregtari do të llogariten në caqet kombëtare të grumbullimit të përmendura në nenin 17 të këtij ligji.

(8) Tregtari vetëm ose në marrëveshje me prodhuesin mund të ndërmarrë aktivitete të ndryshme në mënyrë që të inkurajojë përdoruesin përfundimtar të kthejë produktet e mbetjeve duke ofruar një zbritje në çmimet për blerjen e produkteve të reja ose masa të tjera stimuluese.

производи или со други поттикнувачки мерки.

(9) Трговецот од ставот (1) на овој член од производителот од кој го набавува производот и за кој има намера да продава производи треба да поседува писмена изјава дека е самостоен постапувач или дека има склучено договор со колективен постапувач за управување со отпадните производи, односно дека го плаќа надоместокот од членот 23 од овој закон.

(10) Трговецот на возила и масла нема обврска за повратен прием на отпадни возила и отпадни масла на продажните места.

Член 16

Преземање на отпаден текстил и отпадни гуми од трговец

(1) Трговецот може, во договор со производителот, да овозможи повратниот прием на отпаден текстил и отпадни гуми да се врши на места кои ги обезбедува производителот, самостојно или преку колективен постапувач. Расположливоста на таквите места за нивно преземање не влијае врз обврските на трговецот од членот 15 од овој закон.

(2) Трговецот на текстил или гуми, кој има малопродажна продавница со површина од 400 m² или повеќе, е должен да организира место за превземање на отпадниот текстил и обезбеди садови за одвоено собирање во продажниот простор или во негова непосредна близина, за отпадни гуми или отпаден текстил, како и јасно да истакне знаци за неговата местоположба, без обврска за купување на нов производ.

(3) Трговецот е должен собраниот отпаден текстил или отпадни гуми, без да ги модифицира, да ги предаде со идентификациони и транспортни формулари на собирач или оператор на инсталација за преработка кој претставува дел од системот на самостоен или колективен постапувач.

(4) Трговецот за исполнување на обврските од ставовите (1) и (2) од овој член и членот 15 од овој закон, склучува договор со самостоен или колективен постапувач во времетраење од најмалку една календарска година во кој се уредуваат меѓусебните права и обврски за предавање и преземање на отпаден текстил или отпадни гуми.

(5) Трговецот не треба да поседува дозвола за местата за повратен прием или за собраниот

(9) Трговецот од ставот (1) на овој член од производителот од кој го набавува производот и за кој има намера да продава производи треба да поседува писмена изјава дека е самостоен постапувач или дека има склучено договор со колективен постапувач за управување со отпадните производи, односно дека го плаќа надоместокот од членот 23 од овој закон.

(10) Трговецот на возила и масла нема обврска за повратен прием на отпадни возила и отпадни масла на продажните места.

Нени 16

Marrja e mbeturinave të tekstileve dhe gomave nga një tregtar

(1) Трговецот може, во договор со производителот, да овозможи повратниот прием на отпаден текстил и отпадни гуми да се врши на места кои ги обезбедува производителот, самостојно или преку колективен постапувач. Расположливоста на таквите места за нивно преземање не влијае врз обврските на трговецот од членот 15 од овој закон.

(2) Трговецот на текстил или гуми, кој има малопродажна продавница со површина од 400 m² или повеќе, е должен да организира место за превземање на отпадниот текстил и обезбеди садови за одвоено собирање во продажниот простор или во негова непосредна близина, за отпадни гуми или отпаден текстил, како и јасно да истакне знаци за неговата местоположба, без обврска за купување на нов производ.

(3) Трговецот е должен собраниот отпаден текстил или отпадни гуми, без да ги модифицира, да ги предаде со идентификациони и транспортни формулари на собирач или оператор на инсталација за преработка кој претставува дел од системот на самостоен или колективен постапувач.

(4) Трговецот за исполнување на обврските од ставовите (1) и (2) од овој член и членот 15 од овој закон, склучува договор со самостоен или колективен постапувач во времетраење од најмалку една календарска година во кој се уредуваат меѓусебните права и обврски за предавање и преземање на отпаден текстил или отпадни гуми.

(5) Трговецот не треба да поседува дозвола за местата за повратен прием или за собраниот

отпаден текстил и отпадни гуми од крајните корисници во своите деловни простории, во согласност со прописите за управување со отпад.

Член 17

Национални цели за собирање

(1) Националните цели на Република Северна Македонија за собирање, на отпадни производи и отпадни возила од количеството на производите и возилата пуштени на пазарот во претходната година се:

-за 2025 година: отпаден текстил - 15%, отпадни гуми - 40%, отпадни масла - 15%, отпадни возила 15%,

-за 2026 година: отпаден текстил - 20%, отпадни гуми - 45%, отпадни масла - 20%, отпадни возила 20%,

-за 2027 година: отпаден текстил - 25%, отпадни гуми - 50%, отпадни масла - 25%, отпадни возила 25%,

-за 2028 година: отпаден текстил - 30%, отпадни гуми - 55% отпадни масла - 30%, отпадни возила 30%,

-за 2029 година: отпаден текстил - 35%, отпадни гуми - 60%, отпадни масла - 35%, отпадни возила 35%,

-за 2030 година: отпаден текстил - 40%, отпадни гуми - 65%, отпадни масла - 40%, отпадни возила 40%,

-за 2031 година: отпаден текстил - 45%, отпадни гуми - 70%, отпадни масла - 45%, отпадни возила 45%.

(2) Количество на производи и возила од ставот (1) од овој член, што се пуштени на пазарот во Република Северна Македонија во предходната години од страна на сите производители, заради одредување на количеството за собирање на отпадни производи и отпадни возила, се утврдува од страна на стручниот орган согласно прописите за проширена одговорност за управување со посебни текови на отпад.

(3) Количеството на отпадни производи изразено во килограми за отпаден текстил и отпадно масло, и во парче за отпадни гуми и отпадни возила што секој производител е должен да го собере во дадена година, е најмалку еднакво на процентот од ставот (1) од овој член врз основа на годишното количество на производи и возила пуштени на пазарот во Република Северна Македонија во

mbeturinave dhe gomave të mbeturinave nga përdoruesit përfundimtarë në mjediset e tyre të biznesit, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 17

Qëllimet kombëtare të mbledhjes

(1) Qëllimet nacionale të Republikës së Maqedonisë Veriore për mbledhjen e produkteve të mbetjeve dhe automjeteve të mbetura nga sasia e produkteve dhe automjeteve të lëshuara në treg vitin e kaluar janë:

-për vitin 2025: mbeturina të tekstileve - 15%, goma të mbetjeve - 40%, vajra të mbeturinave - 15%, mbeturina të automjeteve 15%,

-për vitin 2026: mbeturina të tekstileve - 20%, goma të mbetura - 45%, vajra të mbeturinave - 20%, mbeturina të automjeteve 20%,

-për vitin 2027: mbetje tekstili - 25%, goma mbeturinash - 50%, vajra mbeturina - 25%, mbeturina automjetesh 25%,

-për vitin 2028: mbeturina të tekstileve - 30%, goma të mbetjeve - 55% vajra të mbeturinave - 30%, mbeturina të automjeteve 30%,

-për vitin 2029: mbeturina të tekstileve -35%, goma të mbetura - 60%, vajra të mbeturinave - 35%, mbeturina të automjeteve 35%,

-për vitin 2030: mbeturina të tekstileve -40%, goma të mbetura - 65%, vajra të mbeturinave - 40%, mbeturina të automjeteve 40%,

-për vitin 2031: mbetje tekstili-45%, mbeturina gomash -70%, vajra mbeturinash- 45%, mbeturina automjetesh 45%.

(2) Sasia e produkteve dhe automjeteve nga paragrafi (1) i këtij neni, të cilat janë vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në vitet paraprake nga të gjithë prodhuesit, me qëllim të përcaktimit të sasisë për grumbullimin e mbeturinave produktet dhe automjetet e mbetjeve, përcaktohen nga organi ekspert në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

(3) Sasia e produkteve të mbetjeve e shprehur në kilogram për mbeturinat e tekstileve dhe vajit të mbeturinave, dhe në një copë për mbeturinat e gomave dhe automjeteve të mbeturinave që secili prodhues është i detyruar të mbledhë në një vit të caktuar, është të paktën e barabartë me përqindjen nga paragrafi (1) nga kjo bazuar në sasinë vjetore të produkteve dhe automjeteve të lëshuara në treg në

претходната година од страна на производителот.

(4) Производителот е должен своите годишни цели за собирање на отпаден текстил и отпадни масла во килограми и отпадни гуми и отпадни возила во парче за дадената година, да ги утврдува секоја година до 31 март во согласност со ставот (3) од овој член.

(5) Органот за животна средина, целите од ставот (1) од овој член може да ги ревидира согласно состојбите на пазарот во согласност со планските документи усвоени согласно прописите за управување со отпад.

Член 18

Национални цели за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка

(1) Од 1 јануари 2031 година производителот е должен за одделно собраните отпадни производи согласно членот 17 став (1) од овој закон, да ги постигне најмалку следниве национални цели за повторна употреба, рециклирање и преработка за отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла и тоа:

1) отпаден текстил - 98% повторна употреба и преработка;

2) отпадни гуми - 98% преработка и

3) отпадни масла - 70% преработка и 30% согорување.

(2) Заради постепено постигнување на целите од ставот (1) од овој член, министерот кој раководи со органот за животна средина утврдува годишни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка за период од три години во согласност со планските документи усвоени согласно со прописите за управување со отпад, најдоцна до 15 декември во тековната година за наредната година и ги објавува на интернет страницата на органот за животна средина.

(3) Целите од ставот (1) на овој член, се минимални годишни барања и се пресметуваат врз основа на видот на производ, имајќи ги предвид минималните цели за собирање од членот 17 од овој закон.

(4) Производителот е должен секоја година до 31 март, да ги утврдува своите годишни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка според отпаден производ изразени во килограми и парче за отпадни гуми за тековната година.

Republikën e Maqedonisë Veriore në vitin paraprak nga prodhuesi.

(4) Prodhuesi është i detyruar të përcaktojë caqet e tij vjetore për grumbullimin e tekstileve të mbeturinave dhe vajrave të mbeturinave në kilogram dhe gomave të mbeturinave dhe automjeteve të mbetjeve në një copë për vitin e caktuar, çdo vit deri më 31 mars në përputhje me paragrafin (3) të këtij neni.

(5) Organi i mjedisit mund të rishikojë objektivat e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni në përputhje me kushtet e tregut në përputhje me dokumentet e planifikimit të miratuara në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 18

Qëllimet kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit

(1) Nga 1 janari 2031 prodhuesi është i detyruar që produktet e grumbulluara veçmas të mbeturinave në përputhje me nenin 17 paragrafi (1) të këtij ligji, të arrijnë së paku qëllimet e mëposhtme kombëtare të ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të mbeturinave goma dhe vajra të mbeturinave dhe që:

1) mbeturina tekstili - 98% ripërdorim dhe përpunim;

2) goma të mbetjeve - përpunimi 98% dhe

3) vajra të mbeturinave - përpunim 70% dhe djegie 30%.

(2) Në mënyrë që të arrihen gradualisht objektivat e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, Ministri që administron organin e mjedisit përcakton caqet vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin për një periudhë tre vjeçare në përputhje me dokumentet e planifikimit të miratuara në përputhje me rregulloret për administrimin e mbetjeve, jo më vonë se 15 dhjetori i vitit aktual për vitin vijues dhe t'i publikojë ato në faqen e internetit të autoritetit mjedisor.

(3) Objektivat nga paragrafi (1) i këtij neni janë kërkesat minimale vjetore dhe llogariten në bazë të llojit të produktit, duke marrë parasysh objektivat minimale të grumbullimit të përmendura në nenin 17 të këtij ligji.

(4) Prodhuesi është i detyruar çdo vit deri më 31 mars, të përcaktojë qëllimet e tij vjetore për ripërdorim, riciklim dhe përpunim në përputhje me produktin e mbeturinave të shprehur në kilogram dhe një pjesë të gomave të mbeturinave për vitin aktual.

(5) Mënyra e llogaritjes së qëllimeve të grumbullimit të përmendura në nenin 17 të këtij ligji si mënyra e

(5) Начинот на пресметување на целите за собирање од членот 17 од овој закон како и начинот на пресметување на целите за преработка ставот (1) од овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(6) При пресметување на целите од ставот (1) од овој член, се зема предвид и количеството собрани отпадни производи кои се извезени од Република Северна Македонија, само доколку извозникот има докази дека преработката односно рециклирањето биле извршени без никаква опасност за животната средина, животот и здравјето на луѓето, согласно закон.

(7) За пресметување на целите од ставот (1) на овој член, операторот на инсталацијата за преработка води евиденција за количеството на собраните отпадни производи кои влегуваат во инсталацијата за преработка како и за начинот на управување со истите на посебен образец.

(8) Евиденцијата од ставот (7) од овој член, се води поединечно за отпадните производи за производителот односно колективен или самостоен постапувач, со кои има склучено договор за вршење на работите за повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка и отстранување.

(9) Врз основа на податоците од евиденцијата од ставот (7) на овој член, операторот на инсталацијата од ставот (7) од овој член подготвува и доставува извештај, до самостојниот или до колективниот постапувач на посебен образец.

(10) Отпадните производи се извезуваат согласно прописите за управување со отпад.

(11) Извозникот е должен да достави извештај за количеството на извезените отпадни производи до самостоен постапувач или до колективен постапувач за кои ги врши работите за извоз на посебен образец.

(12) Формата и содржината на евиденцијата и образецот од ставот (7) на овој член, начинот на водење на евиденцијата како и формата и содржината на обрасците од ставовите (9) и (11) од овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(13) Составен дел на извештајот од ставовите (9) и (11) од овој член се и идентификационите и транспортните формулари согласно прописите за управување со отпадот.

(14) Рокот и начинот за доставување на извештаите

llogaritjes së shënjestrave të përpunimit paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që administron organin e mjedisit.

(6) Gjatë llogaritjes së objektivave nga paragrafi (1) i këtij neni, sasia e produkteve të grumbulluara të mbetjeve të eksportuara nga Republika e Maqedonisë Veriore do të merret parasysh, vetëm nëse eksportuesi ka dëshmi se përpunimi ose riciklimi është kryer pa ndonjë rrezik për mjedisin. jetën dhe shëndetin e njeriut, në përputhje me ligjin.

(7) Me qëllim të llogaritjes së objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, operatori i instalimit përpunues duhet të mbajë evidencë për sasinë e produkteve të grumbulluara të mbetjeve që hyjnë në impiantin e përpunimit, si dhe mënyrën e menaxhimit të tyre në një formë e veçantë.

(8) Regjistrat nga paragrafi (7) i këtij neni mbahen individualisht për produktet e mbetjeve për prodhuesin, përkatësisht operatorin kolektiv ose të pavarur, me të cilin ka lidhur një marrëveshje për kryerjen e punëve për ripërdorim, riciklim dhe të tjera. llojet e përpunimit dhe asgjësimit.

(9) Bazuar në të dhënat nga regjistrat e përmendur në paragrafin (7) të këtij neni, operatori i instalimit nga paragrafi (7) i këtij neni përgatit dhe paraqet një raport te operatori i pavarur ose kolektiv i një forme të veçantë .

(10) Produktet e mbetjeve eksportohen në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(11) Eksportuesi është i detyruar të paraqesë një raport mbi sasinë e produkteve të eksportuara të mbetjeve një operatori të pavarur ose një operatori kolektiv për të cilin kryen aktivitetet për eksport në një formë të veçantë.

(12) Forma dhe përmbajtja e regjistrave dhe formulari i referuar në paragrafin (7) të këtij neni, mënyra e mbajtjes së regjistrave, si dhe forma dhe përmbajtja e formave të përmendura në paragrafët (9) dhe (11)) të këtij neni, përcaktohet nga Ministri, i cili administron autoritetin mjedisor.

(13) Një pjesë integrale e raportit të përmendur në paragrafët (9) dhe (11) të këtij neni janë format e identifikimit dhe transportit në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(14) Afati dhe mënyra e dorëzimit të raporteve të përmendura në paragrafët (9) dhe (11) të këtij neni

од ставовите (9) и (11) од овој член, се уредува со договор склучен меѓу колективниот постапувач или самостојниот постапувач со отпадни производи и операторот на инсталацијата за управување со отпадните производи, како и договорот со извозникот, кој ќе овозможи почитување на обврските за доставување на извештаи од самостојниот постапувач или колективниот постапувач утврдени со овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

(15) Органот за животна средина, целите од ставот (1) од овој член може да ги ревидира согласно состојбите на пазарот, во согласност со планските документи усвоени согласно прописите за управување со отпад.

Член 19

Регистар на производители

Производителот кој за прв пат како краен корисник се стекнува со гуми, масла, текстил и возила во Република Северна Македонија, се регистрира во Регистарот на производители кој го води стручниот орган на начин и постапка утврдени со прописите за проширена одговорност на производителот кој управува со посебните текови на отпад.

Член 20

Обврски на малите производители

(1) Мал производител е производителот кој на пазарот во Република Северна Македонија, годишно пушта производи во количини исти или помали од:

- текстил 10 кг или помалку,
- гуми 10 парчиња или помалку,
- масла 100 кг или помалку или
- три возила.

(2) Производителот од ставот (1) од овој член е должен да се регистрира во согласност со членот 19 од овој закон, како и да води евиденција и да доставува извештај согласно членот 54 од овој закон.

(3) Производителот од ставот (1) од овој член, до 15 јануари секоја година, поднесува барање до стручниот орган за добивање на решение за мал производител во кое се наведува и количеството на производ или производи кое производителот

rregullohen me një marrëveshje të lidhur ndërmjet operatorit kolektiv ose mbajtësit të pavarur të mbeturinave dhe operatorit të instalimit të menaxhimit të mbeturinave. , si dhe kontratën me eksportuesin, i cili do të mundësojë respektimin e detyrimeve për paraqitjen e raporteve nga operatori i pavarur ose operatori kolektiv i përcaktuar me këtë ligj dhe rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbeturinave.

(15) Organi i mjedisit mund të rishikojë objektivat e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni në përputhje me kushtet e tregut, në përputhje me dokumentet e planifikimit të miratuara në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 19

Regjistri i prodhuesve

Prodhuesi i cili për herë të parë si përdorues i fundit merr goma, vajra, tekstile dhe automjete në Republikën e Maqedonisë Veriore, është regjistruar në Regjistrin e Prodhuesve i cili mbahet nga organi ekspert në një mënyrë dhe procedurë të përcaktuar me rregulloret për zgjatjen e prodhuesi i përgjegjësishë i cili menaxhon flukse të veçanta të mbeturinave.

Neni 20

Detyrimet e prodhuesve të vegjël

(1) Një prodhues i vogël është një prodhues i cili lëshon në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, çdo vit në sasi të barabarta ose më të vogla se:

- tekstile 10 kg ose më pak,
- gomave 10 copë ose më pak,
- vajra 100 kg ose më pak
- tre automjete.

(2) Prodhuesi nga paragrafi (1) i këtij neni është i detyruar të regjistrohet në pajtim me nenin 19 të këtij ligji, si dhe të mbajë regjistra dhe të paraqesë një raport në pajtim me nenin 54 të këtij ligji.

(3) Prodhuesi i referuar në paragrafin (1) të këtij neni, brenda datës 15 janar të çdo viti, paraqet një kërkesë tek organi ekspert për marrjen e një vendimi për një prodhues të vogël duke deklaruar sasinë e produktit ose produkteve që prodhuesi synon të vendosë në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në vitin aktual.

(4) Organi ekspert brenda 30 ditëve nga dita e

има намера да ги пушти на пазарот во Република Северна Македонија во тековната година.

(4) Стручниот орган во рок од 30 дена од денот на поднесување на барањето од ставот (3) на овој член, утврдува дали производителот ги исполнува условите за мал производител и му издава решение за мал производител.

(5) Стручниот орган во Регистарот согласно прописите за проширена одговорност на производителот одделно води евиденција за производителите на производите за кои издал решение за мал производител.

(6) Малиот производител од ставот (1) на овој член, не е должен да обезбеди управување со отпадните производи и отпадните возила доколку количината на производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија не ги надминува количините на годишно ниво утврдени во ставот (1) на овој член, но е должен да го плати годишниот пашален надоместок од членот 21 став (2) од овој закон.

Член 21

Обврска на производителот за финансирање на управувањето со отпадни производи и отпадни возила

(1) Производителот е должен да обезбеди целосна покриеност на трошоците за следните активности:

- повратен прием на отпаден текстил и отпадни гуми;
- одделно собирање, времено чување и складирање на отпадни производи и отпадни возила за количествата на минималните цели за собирање од членот 17 од овој закон;
- транспортот, третманот, преработката и повторната употреба или рециклирањето и отстранувањето на остатокот од преработката на отпадните производи за количествата најмалку на минималните цели за одделно собраните отпадни производи, согласно членот 18 од овој закон и членот 30 став (2) од овој закон, за отпадни возила;
- трошоци за јавна комуникација и размена на информации, проширена одговорност на производителот, инвестирање во инфраструктура за одделно собирање согласно прописите за проширена

парацитjes së kërkesës nga paragrafi (3) i këtij neni, përcakton nëse prodhuesi i plotëson kërkesat për një prodhues të vogël dhe do të lëshojë një vendim për një prodhues të vogël.

(5) Organi ekspert në Regjistër, në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit, duhet të mbajë veçmas regjistra të prodhuesve të produkteve për të cilat ka lëshuar një vendim për një prodhues të vogël.

(6) Prodhuesi i vogël nga paragrafi (1) i këtij neni nuk është i detyruar të sigurojë menaxhim të mbetjeve dhe automjeteve të mbetura nëse sasia e produkteve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore nuk i kalon sasi të vjetore. të përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni, por është i detyruar të paguajë tarifën vjetore të shumës, të referuar në nenin 21 paragrafi (2) të këtij ligji.

Neni 21

Detyrimi i prodhuesit për të financuar menaxhimin e produkteve të mbeturinave dhe mbeturinave të automjeteve

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë mbulim të plotë të kostove për aktivitetet e mëposhtme:

- kthimi i mbeturinave të tekstileve dhe gomave të përdorura;
- grumbullimi, ruajtja dhe depozitimi i përkohshëm i mbeturinave dhe mbeturinave të automjeteve për sasi të e objektivave minimale të grumbullimit të përmendura në nenin 17 të këtij ligji;
- transportin, trajtimin, përpunimin dhe ripërdorimin ose riciklimin dhe asgjësimin e pjesës tjetër të përpunimit të mbeturinave të produkteve për sasi të dhe të paktën caqeve minimale për mbeturinat e produkteve të grumbulluara veçmas, në përputhje me nenin 18 të këtij ligji dhe neni 30 paragrafi (2)) i këtij ligji, mbeturinat e automjeteve;
- kostot për komunikimin publik dhe shkëmbimin e informacionit, përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit, investimin në infrastrukturë për mbledhje të veçantë në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit;

одговорност на производителот;

- трошоци за финансиска гаранција и
- исполнување на други обврски што се утврдени за производителот со одредбите од овој закон.

(2) Исклучок од ставот (1) од овој член е малиот производител од членот 20 од овој закон кој е должен на посебна сметка на органот за животната средина да уплати паушален надоместок во износ од 6.000 МКД на годишно ниво најдоцна до 15 февруари во тековната година.

(3) Првиот надоместок од ставот (2) од овој член, малиот производител го плаќа при регистрацијата од членот 19 од овој закон.

(4) Трошоците што ги сноси производителот за управување со отпадните производи и отпадни возила од ставот (1) од овој член, не се прикажуваат одделно при продажбата на нови производи.

(5) Трошоците за управување со заостанатите отпадни производи и отпадни возила од членот 7 точка 40) од овој закон пропорционално ги покриваат сите производители во однос на годишната количина на производ што секој производител го пуштил на пазарот во Република Северна Македонија.

Член 22

Овластен застапник

(1) Производителот кој не е регистриран во Република Северна Македонија, а кој пушта производи од членот 5 став (1) од овој закон, преку комуникација од далечина (е-трговија), обврските кои произлегуваат од овој закон ги извршува преку назначување на овластен застапник во согласност со начинот и постапката утврдени со прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

(2) Преку назначувањето на овластениот застапник, обврските кои произлегуваат од овој закон за производителот од ставот (1) од овој член, за производите кои се пуштаат на пазарот на Република Северна Македонија, целосно се пренесени на овластениот застапник.

Член 23

Надоместок

(1) Производителот кој пушта на пазарот во

- kostot e garancisë financiare dhe

- përmbushjen e detyrimeve të tjera të përcaktuara për prodhuesin nga dispozitat e këtij ligji.

(2) Përrjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni është prodhuesi i vogël nga neni 20 i këtij ligji i cili është i detyruar të paguajë kompenzim paushall me vlerë prej 6,000 MKD në nivel vjetor në një llogari të veçantë të organit mjedisor më së voni deri më 15 shkurt të vitit aktual.

(3) Tarifa e parë nga paragrafi (2) i këtij neni paguhet nga prodhuesi i vogël me regjistrimin sipas nenit 19 të këtij ligji.

(4) Shpenzimet e bëra nga prodhuesi për menaxhimin e produkteve të mbeturinave dhe mbeturinave të automjeteve nga paragrafi (1) i këtij neni, nuk paraqiten veçmas kur shesin produkte të reja.

(5) Shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave të mbetura dhe mbeturinave të automjeteve të përmendura në nenin 7 pika 40) ee këtij ligji do të mbulohen proporcionalisht nga të gjithë prodhuesit në lidhje me sasinë vjetore të produktit që secili prodhues ka vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Neni 22

Përfaqësuesi i autorizuar

(1) Prodhuesi që nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe i cili lëshon produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, përmes komunikimit në distancë (tregtia elektronike), kryen detyrimet që rrjedhin nga ky ligj nga caktimi i një përfaqësuesi të autorizuar në përputhje me mënyrën dhe procedurën e përcaktuar me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

(2) Përmes emërimit të përfaqësuesit të autorizuar, detyrimet që rrjedhin nga ky ligj për prodhuesit nga paragrafi (1) i këtij neni, për produktet e vendosura në treg të Republikës së Maqedonisë së Veriut, do të transferohen plotësisht te përfaqësuesi i autorizuar.

Neni 23

Kompensimi

(1) Prodhuesi i cili vendos në treg në Republikën e

Република Северна Македонија производи од членот 5 став (1) од овој закон, е должен да плати надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила (во натамошниот текст: надоместок).

(2) Надоместокот од ставот (1) на овој член, изнесува:

1) 150 мкд/кг за масла;

2) за гуми:

- 50 мкд/парче за автомобилски и од мотори;
- 75 мкд/парче за комбе;
- 100 мкд/парче за камионски и автобуски;
- 30 мкд/парче за моторцикли;
- 100 мкд/парче за тракторски и од други земјоделски работни машини;
- 100/мкд/парче од градежни и други работни машини.

3) 10 000 мкд/парче за возила и

4) за текстил :

- 1 мкд/парче за сите видови детска облека;
- 1,5 мкд/парче за облека од големина S;
- 2,5 мкд/парче за облека од големина M/L;
- 3,5 мкд/парче за облека од големина XL и поголема;
- 1,5 мкд/парче за метража која не е поголема од 20 cm во која било димензија;
- 2,5 мкд/парче за метража која не е поголема од 20 cm – 1 метар во која било димензија;
- 3,5 мкд/парче за метража која е поголема од 1 метар во која било димензија и
- 5,0 мкд/м² за теписи, килими.

(3) Надоместокот се пресметува врз основа на нето - тежината за масла во килограми, по единица парче за производ во случајот на возила и за секој вид гуми и текстил во килограми, кои се пуштени на пазарот, за што се подготвува квартална пресметка на посебен образец, дури и кога производителот не пуштил производи на пазарот во текот на тој квартал.

(4) Надоместокот од ставот (2) точка 3) од овој член, ги опфаќа сите делови кои се вградени во возилото во времето на продажбата, вклучувајќи ги и производите согласно прописите за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, прописите за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, како и обврските кои се однесуваат на маслата согласно со овој закон и за овие делови

Македонisë së Veriut Produkte nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, është i detyruar të paguajë një tarifë për menaxhimin e produkteve të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura (në tekstin e mëtejme: tarifë).

(2) Kompensimi nga paragrafi (1) i këtij neni është:

1) 150 den / kg për vajra;

2) për gomat:

- 50 den / copë për automobila dhe motorë;
- 75 den / copë për furgonin;
- 100 denarë / copë për kamion dhe autobus;
- 30 den / copë për motoçikleta;
- 100 denarë / copë për traktor dhe makineri të tjera bujqësore të punës;
- 100 / den / copë e makinerive të ndërtimit dhe të tjera të punës.

3) 10 000 den / copë për automjete dhe

4) për tekstilet:

- 1 denar / copë për të gjitha llojet e veshjeve për fëmijë;
- 1,5 den / copë për rroba të madhësisë S;
- 2,5 den / copë për rroba me madhësi M / L;
- 3,5 den / copë për rroba me madhësi XL dhe më të mëdha;
- 1.5 den / copë për nje njehsor që nuk i kalon 20 cm në asnjë dimension;
- 2.5 den / copë për një metër jo më të madh se 20 cm - 1 metër në çdo dimension;
- 3.5 den / copë për një metër që është më e madhe se 1 metër në çdo dimension dhe
- 5.0 den / m² për tepika, qilima.

(3) Kompensimi llogaritet në bazë të peshës neto për vajrat në kilogram, për njësi të copës së produktit në rastin e automjeteve dhe për secilin lloj të gomave dhe tekstileve në kilogram, të cilat janë hedhur në treg, për të cilat llogaritja tremujore e një forme të veçantë, edhe kur prodhuesi nuk lëshoi produkte në treg gjatë këtij tremujori.

(4) Kompensimi i përmendur në paragrafin (2) pika 3) të këtij neni, përfshin të gjitha pjesët që janë instaluar në automjet në kohën e shitjes, përfshirë produktet në përputhje me rregulloret për menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike, rregulloret për menaxhimin e baterive dhe akumulatorëve dhe baterive dhe akumulatorëve të mbeturinave, si dhe detyrimet në lidhje me vajrat në përputhje me këtë ligj dhe për këto pjesë prodhuesi nuk paguan tarifë të veçantë të përcaktuar në to.

производителот не плаќа одделен надоместок утврден во истите.

(5) Обврската за пресметување на надоместокот за производителот настанува од моментот кога производите од ставот (1) од овој член, соодветно, за прв пат ги пушта на пазарот на Република Северна Македонија.

(6) Обврската за пресметување на надоместокот за производителот кој како краен корисник увезува во Република Северна Македонија, производи со чиешто користење се создаваат отпадни производи и отпадни возила, настанува во моментот кога започнува нивното користење односно употреба.

(7) Производителот е должен да го плати утврдениот надоместок од ставот (2) од овој член, секој 15-ти ден од тековниот квартал за сите пресметани надоместоци за претходниот квартал.

(8) Средствата од надоместокот од ставот (2) од овој член, се приход на органот за животната средина и се уплаќаат на посебна уплатна сметка.

(9) Надоместокот не се плаќа доколку производот се извезува или уништува во тековната година, за што производителот доставува доказ.

(10) Во случајот од ставот (9) од овој член, производителот е должен да обезбеди извозна електронска царинска декларација како доказ дека количеството на производи за кои не е пресметан надоместокот се извезени надвор од земјата или да обезбеди документ од кој е видно дека производите се уништени.

(11) Во случаите кога е платен надоместокот за извоз или уништување на производите, производителот, има право на поврат на платениот надоместок за извезената или уништената количина на производи доколку истата повторно се извезе во рок од пет години од датумот на плаќањето на надоместокот.

(12) За поврат на надоместокот од ставот (11) од овој член, производителот до стручниот орган на посебен образец поднесува барање за поврат на надоместокот заедно со кварталната пресметка од ставот (3) на овој член за наредниот квартал, во кој ќе се наведат причините за поврат на надоместокот.

(13) Поврат на надоместокот се врши со решение на стручниот орган по испитување на доставената документација и проверка дали се исполнети условите за враќање на исплатениот надоместок

(5) Detyrimi për llogaritjen e kompensimit për prodhuesin lind nga momenti kur produktet nga paragrafi (1) i këtij neni, përkatësisht, lëshohen për herë të parë në tregun e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(6) Detyrimi për të llogaritur kompensimin për prodhuesin i cili si përdorues i fundit importon në Republikën e Maqedonisë së Veriut, produkte me përdorimin e të cilave krijohen produkte të mbeturinave dhe mbeturina të automjeteve, lind në momentin kur fillon shfrytëzimi ose përdorimi i tyre.

(7) Prodhuesi është i detyruar të paguajë tarifën e përcaktuar nga paragrafi (2) i këtij neni, çdo ditë të 15 të tremujorit aktual për të gjitha tarifatat e llogaritura për tremujorin paraardhës.

(8) Mjetet nga kompensimi nga paragrafi (2) i këtij neni do të jenë të ardhura të organit mjedisor dhe do të paguhet në një llogari të veçantë pagese.

(9) Tarifa nuk paguhet nëse produkti eksportohet ose shkatërrohet në vitin aktual, për të cilin prodhuesi paraqet provë.

(10) Në rastin e përmendur në paragrafin (9) të këtij neni, prodhuesi është i detyruar të sigurojë një deklaratë doganore elektronike të eksportit si provë se sasia e produkteve për të cilat nuk është llogaritur tarifa është eksportuar jashtë vendit ose të sigurojë një dokument nga i cili është e dukshme që produktet janë shkatërruar.

(11) Në rastet kur është paguar tarifa për eksport ose shkatërrim të produkteve, prodhuesi ka të drejtë të rimbursojë tarifën e paguar për sasinë e eksportuar ose të shkatërruar të produkteve nëse rieksportohet brenda pesë viteve nga data e pagesës së tarifës.

(12) Për rimbursimin e tarifës nga paragrafi (11) i këtij neni, prodhuesi duhet të paraqesë kërkesë për rimbursim të tarifës organit ekspert në një formë të veçantë së bashku me llogaritjen tremujore të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni për tremujorin vijues, i cili do të tregojë arsyet e rimbursimit.

(13) Rimbursimi i tarifës bëhet me vendim të organit ekspert pas shqyrtimit të dokumentacionit të paraqitur dhe kontrollollës nëse plotësohen kushtet për kthimin e tarifës së paguar në përputhje me paragrafin (12) të këtij neni.

во согласност со ставот (12) од овој член.

(14) Решението на стручниот орган од ставот (13) од овој член се донесува најдоцна во рок од 60 дена по приемот на барањето за поврат на надоместокот од ставот (12) од овој член.

(15) Против решението од ставот (13) од овој член може да се поднесе жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(16) По правосилноста на решението од ставот (13) на овој член, органот за животна средина врши поврат на надоместокот.

(17) Министерот кој раководи со органот за животната средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите, ја пропишува формата и содржината на образецот од ставот (3) од овој член, начинот и потребната документација за поврат на надоместокот како и формата и содржината на образецот од ставот (12) од овој член.

Член 24

Обврска за начинот на пресметување, уплатување како и за водење на евиденција за пресметаниот и уплатениот надоместок

(1) Производителот од членот 23 од овој закон (во натамошниот текст: обврзник) согласно одредбите на овој закон е должен навремено и правилно да го пресметува и уплатува надоместокот, како и да води, одржува и чува уредна и точна евиденција за пресметаниот и уплатен надоместок.

(2) Врз основа на евиденцијата од ставот (1) од овој член, обврзникот составува и на секои три месеци доставува до стручниот орган пресметка за уплатениот надоместок на посебен образец, дури и кога производителот не пуштил производи на пазарот во текот на тој квартал.

(3) Стручниот орган е должен да изврши проверка на пресметките за уплатениот надоместок од став (2) од овој член и доколку утврди несоодветно плаќање на надоместокот, му доставува на обврзникот решение со точната пресметка на надоместокот.

(4) Против решението од ставот (3) од овој член може да се поднесе жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(5) Министерот кој раководи со органот за животната средина во согласност со министерот

(14) Vendimi i trupit ekspert nga paragrafi (13) i këtij neni do të miratohet jo më vonë se 60 ditë pas marrjes së kërkesës për rimbursim të tarifës nga paragrafi (12) i këtij neni.

(15) Kundër vendimit nga paragrafi (13) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për procedurën e përgjithshme administrative.

(16) Pas hyrjes në fuqi të vendimit nga paragrafi (13) i këtij neni, organi i mjedisit do të rimbursojë kompensimin.

(17) Ministri që administron organin për mjedisin jetësor në pajtim me ministrin që udhëheq organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave, përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit nga paragrafi (3) i këtij neni , mënyrën dhe dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e tarifës, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të përmendur në paragrafin (12) të këtij neni.

Neni 24

Detyrimi për mënyrën e llogaritjes, pagesës si dhe për mbajtjen e evidencës ë tarifës së llogaritur dhe të paguar

(1) Prodhuesi i përmendur në nenin 23 të këtij ligji (në tekstin e mëtejme: obliguese) në përputhje me dispozitat e këtij ligji është i detyruar të llogarisë dhe paguajë tarifën në kohë dhe në mënyrë korrekte, si dhe të udhëheq, mirëmbajë dhe rruaj evidencë të rregullt dhe regjistrime të sakta të tarifës së llogaritur dhe të paguar.

(2) Bazuar në evidencat e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, obliguesi përpilon dhe i paraqet organit ekspert çdo tre muaj llogaritjen e tarifës së paguar në një formë të veçantë, edhe kur prodhuesi nuk ka lëshuar produkte në treg gjatë këtij tremujori.

(3) Organi ekspert është i detyruar t'i kontrollojë llogaritjet për tarifën e paguar nga paragrafi (2) i këtij neni dhe nëse përcakton pagesa të papërshtatshme të tarifës, ai i paraqet një vendim tobliguesit me llogaritjen e saktë të tarifës.

(4) Kundër vendimit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e procedurës së përgjithshme administrative.

(5) Ministri që administron organin për mjedisin jetësor, në pajtim me ministrin që udhëheq organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e

кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансиите го пропишува начинот за водење, одржување и чување на евиденцијата од ставот (1) од овој член, како и формата и содржината на образецот од ставот (2) од овој член.

Член 25

Ослободување од плаќање на надоместокот

Од плаќање на надоместокот од членот 23 став (1) од овој закон се ослободени следниве субјекти:

- 1) производителот кој склучил договор за преземање на обврски за постапување со отпадни производи и отпадни возила со колективен постапувач, кој поседува дозвола согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад;
- 2) производителот кој поседува дозвола како самостоен постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот во управување со посебни текови на отпад;
- 3) производителот определен како мал производител согласно членот 20 од овој закон.

Член 26

Користење на надоместокот

Средствата собрани од надоместокот од членот 23 од овој закон, се користат за финасирање и спроведување на мерки и активности за управување со отпад утврдени со планските и стратешките документи од областа на отпадот, а кои се насочени кон постигнување на целите на овој закон на начин и постапка пропишана согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 27

Финансиска гаранција

(1) Производителот е должен да обезбеди финансиска гаранција за покривање на трошоците за одделно собирање, повторна употреба, третман, преработка, рециклирање и отстранување на целокупното количество на отпадни производи и отпадни возила.

(2) Финансиската гаранција се обезбедува за секоја календарска година, согласно прописите за

veprimtarive në fushën e financave, përshkruan mënyrën e udhëheqjes, mirëmbajtjes dhe rruajtjes së evidencave nga paragrafi (1)) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të përmendur në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 25

Lirimi nga pagesa e tarifës

Subjektet e mëposhtme përjashtohen nga pagesa e tarifës referuar në nenin 23 paragrafi (1) të këtij ligji:

- 1) prodhuesi i cili ka lidhur një marrëveshje për ndërmarrjen e detyrimeve për trajtimin e produkteve të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura me një mbajtës kolektiv, i cili ka një licencë në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- 2) prodhuesi i cili mban një licencë si një operator i pavarur në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit në menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave;
- 3) prodhuesi i përcaktuar si prodhues i vogël në përputhje me nenin 20 të këtij ligji.

Neni 26

Shfrytëzimi i kompensimit

Fondet e mbledhura nga pagesa e përmendur në nenin 23 të këtij ligji do të përdoren për financimin dhe zbatimin e masave dhe aktiviteteve për administrimin e mbeturinave të përcaktuara nga dokumentet e planifikimit dhe strategjike në fushën e mbeturinave, të cilat synojnë arritjen e objektivave të këtij Ligji në një mënyrë dhe procedurë të përshkruar në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 27

Garancia financiare

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë një garanci financiare për të mbuluar shpenzimet për grumbullim, ripërdorim, trajtim, përpunim, riciklim dhe asgjësim të të gjithë sasisë së produkteve të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura.

(2) Garancia financiare duhet të sigurohet për çdo vit kalendarik, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit për menaxhimin

проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 28

Увоз на производи и употребувани производи

(1) Царинскиот орган нема да дозволи увоз на производи од членот 5 од овој закон, без производителот да достави потврда за регистрација и регистрациски број добиени согласно Законот за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

(2) Доколку производителот увезува употребувани производи од членот 5 од овој закон во Република Северна Македонија, на увозот на употребувани производи се применуваат одредбите од овој закон, како да станува збор за увоз на нови производи.

Член 29

Преземање на обврските на производителот

(1) Производителот е должен на свој трошок да обезбеди исполнување на обврските и целите од овој закон, преку повратен прием и преземање, одделено собирање, повторна употреба, третман рециклирање и преработка на отпадните производи и отпадни возила кои се создаваат од пуштањето на производите од членот 5 од овој закон на пазарот во Република Северна Македонија.

(2) За исполнување на обврската од ставот (1) од овој член, производителот може да воспостави и/или да се приклучи кон систем, кој ќе обезбеди:

- редовно преземање и одделно собирање на отпадни производи и отпадни возила од крајните корисници и други места согласно овој закон, како дел од системот за управување со отпадни производи и отпадни возила, и
- повторна употреба, третман, рециклирање и преработка на собраните отпадни производи и отпадни возила.

(3) Производителот исполнувањето на обврските од ставовите (1) и (2) на овој член, може да ги остварува самостојно, со добивање на дозвола за самостоен постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебни текови на отпад или со склучување на договор за превземање на обврските за управување со отпадни производи и

e rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 28

Importi i produkteve dhe produkteve të përdorura

(1) Autoriteti doganor nuk lejon importimin e produkteve të referuara në Nenin 5 të këtij Ligji, pa prodhuesi të paraqesë një certifikatë regjistrimi dhe numrin e regjistrimit të marrë në përputhje me Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjatur të Prodhuesit për Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbeturinave.

(2) Nëse prodhuesi importon produkte të përdorura të përmendura në nenin 5 të këtij ligji në Republikën e Maqedonisë së Veriut, dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për importin e produkteve të përdorura, sikur të ishte import i produkteve të reja.

Neni 29

Ndërmarrja e detyrimeve të prodhuesit

(1) Prodhuesi është i detyruar që me shpenzimet e tij të sigurojë përmbushjen e detyrimeve dhe qëllimeve të këtij ligji, përmes marrjes së kthimit dhe marrjes në dorëzim, mbledhjes së veçantë, ripërdorimit, trajtimit, riciklimit dhe përpunimit të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura të krijuara nga lëshimi i produkteve nga neni 5 i këtij ligji për tregun në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

(2) Për të përmbushur detyrimin nga paragrafi (1) i këtij neni, prodhuesi mund të krijojë dhe / ose të lidhet me një sistem, i cili do të sigurojë:

- marrjen e rregullt dhe mbledhje të ndarë të produkteve të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura nga përdoruesit përfundimtarë dhe vendet e tjera në përputhje me këtë ligj, si pjesë e sistemit të menaxhimit të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura,
- ripërdorimin, trajtimin, riciklimin dhe përpunimin e produkteve të grumbulluara të mbeturinave dhe automjeteve të mbetura.

(3) Prodhuesi mund të përmbushë detyrimet e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni në mënyrë të pavarur, duke marrë një licencë për operator të pavarur në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave ose duke lidhur një marrëveshje për ndërmarrjen e detyrimeve për menaxhimin e produkteve të mbeturinave dhe

отпадни возила со колективен постапувач кој е основан и поседува дозвола согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад кој управува со отпадни производи или отпадни возила.

III. ПОСЕБНИ ОБВРСКИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛОТ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДНИ ВОЗИЛА

Член 30

Национални цели за повторна употреба и преработка на отпадни возила

(1) Националните цели за повторна употреба и преработка на сите собрани отпадни возила се следните:

- до 1 јануари 2027 година, за сите собрани отпадни возила, повторната употреба и преработката на годишно ниво да се зголемат за најмалку 75 % од просечната маса на празно возило, а повторната употреба и рециклирањето да се зголемат за најмалку 70 % од просечната маса на празно возило;

-до 1 јануари 2031 година за сите собрани отпадни возила, повторната употреба и преработка, на годишно ниво, да се зголемат за најмалку 95 % од просечната маса на празно возило, а повторната употреба и рециклирањето да се зголемат за најмалку 85 % од просечната маса по празно возило.

(2) При исполнување на целите од ставот (1) на овој член повторната употреба има предност пред преработката на деловите кои не можат да бидат повторно употребени. Рециклирањето доколку е еколошки исплатливо, има предност пред другите видови преработка при што постајано се води сметка за исполнетост на барањата во однос на безбедноста на производите и барањата за заштита на животната средина, како што се емисиите во воздухот, водите и почвата, контрола на бучавата и миризбата, како и заштита на природата и културното наследство.

(3) Органот за животна средина, целите од ставот (2) од овој член може да ги ревидира согласно состојбите на пазарот, во согласност со планските документи усвоени согласно прописите за управување со отпад.

automjeteve të mbetura me një operator kolektiv që është themeluar dhe ka një licencë në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave që menaxhon produktet e mbeturinave ose mbeturina automjesh.

III. OBLIGIMET E VEÇANTA TË PRODHUESIT PËR MENAXHIMIN E MJETURINAVE TË AUTOMJETEVE

Neni 30

Synimet kombëtare për ripërdorimin dhe riciklimin e mbeturinave të automjeteve

(1) Synimet kombëtare për ripërdorimin dhe përpunimin e të gjitha automjeteve të grumbulluara të mbeturinave janë si më poshtë:

- deri më 1 janar 2027, për të gjitha mbeturiant e automjeteve të grumbulluara, ripërdorimi dhe riciklimi në baza vjetore të rritet me të paktën 75% të masës mesatare të automjetit bosh, dhe ripërdorimi dhe riciklimi të rritet me të paktën 70% të masës mesatare të automjetit bosh;

- deri në 1 Janar 2031 për të gjitha automjetet e mbledhura të mbeturinave, ripërdorimin dhe riciklimin, në nivel vjetor, të rriten me të paktën 95% të masës mesatare të automjetit bosh, dhe ripërdorimin dhe riciklimin për të rritur me të paktën 85% të masës mesatare për automjet bosh.

(2) Gjatë përmbushjes së objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, ripërdorimi do të ketë një avantazh ndaj përpunimit të pjesëve që nuk mund të përdoren përsëri. Riciklimi, nëse është ekologjikisht i paguar, ka një avantazh ndaj llojeve të tjera të riciklimit dhe vazhdimisht merr parasysh plotësimin e sigurisë së produktit dhe kërkesave mjedisore, të tilla si emetimet e ajrit, ujit dhe tokës, kontrollin e zhurmës dhe erës, si dhe mbrojtjen e natyrës dhe trashëgimit kulturore.

(3) Organi i mjedisit mund të rishikojë objektivat e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni në përputhje me kushtet e tregut, në përputhje me dokumentet e planifikimit të miratuara në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

Член 31

Обврски на производителот

(1) За остварување на целите од член 30 ставот (2) од овој закон, производителот на возила, согласно начелото на одговорност на производителот, е должен да обезбеди и организира систем за собирање на отпадни возила и доколку е технички изводливо на нивните делови и материјали, без оглед на нивниот оригинален производител, доколку крајниот корисник е подготвен да го предаде отпадното возило, како и да обезбеди преземање на мерки кои ги опфаќаат постапките за собирање и времено складирање, транспорт, третман, како и отстранување на настанатиот отпад по третманот на отпадното возило.

(2) Производителот секоја година до 31 март, ги утврдуваат своите годишни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка изразени во килограми за тековната година, врз основа на минималните цели за собирање на отпадни возила од членот 17 од овој закон.

(3) За производителот на возила не се применуваат одредбите од прописите за управување со електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема, прописите за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, како и обврските пропишани согласно одредбите на овој закон кои се однесуваат на управувањето со отпадни масла и отпадни гуми.

(4) Остварувањето на обврските од ставот (1) од овој член производителот ги остварува согласно овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 32

Утврдување и пресметка на националните цели за преработка и повторна употреба на отпадни возила

(1) Утврдувањето на исполнувањето на целите од членот 30 став (2) од овој закон, се врши на годишно ниво, врз основа на просечната маса по празно возило кое се предава во инсталација за третман.

(2) Министерот кој раководи со органот за животна средина го пропишува начинот на следење на националните цели за преработка и повторна

Нени 31

Obligimet e prodhuesit

(1) Për të arritur objektivat e përmendura në nenin 30 paragrafin (2) të këtij ligji, prodhuesi i automjetit, në përputhje me parimin e përgjegjësisë së prodhuesit, është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e mbeturinave dhe nëse teknikisht e realizueshme në pjesët dhe materialet e tyre, pavarësisht nga prodhuesi i tyre origjinal, nëse përdoruesi përfundimtar është i gatshëm të dorëzojë mbeturinat e automjetit, si dhe për të siguruar që janë marrë masa që përfshijnë procedurat për mbledhjen dhe ruajtjen e përkohshme, transportin, trajtimin dhe asgjësimin e mbeturinave pas trajtimit të mbeturinave të automjetit.

(2) Çdo vit deri më 31 mars, prodhuesi përcakton caqet vjetore të tij për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e shprehur në kilogram për vitin aktual, bazuar në caqet minimale për mbledhjen e mbeturinave nga neni 17 i këtij ligji.

(3) për prodhuesit e automjeteve nuk zbatohen dispozitat e rregulloreve për menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, rregulloreve për menaxhimin e baterive dhe akumulatorëve dhe baterive dhe akumulatorëve të mbeturinave, si dhe detyrimet e përcaktuara në përputhje me dispozitat e këtij ligji qëkanë të bëjnë me menaxhimin të vajrave të mbeturinave dhe mbeturinave të gomave.

(4) Realizimi i detyrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet nga prodhuesi në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

Нени 32

Përcaktimi dhe llogaritja e synimeve kombëtare për riciklimin dhe ripërdorimin e mbeturinave të automjeteve

(1) Përcaktimi i përmbushjes së qëllimeve nga neni 30 paragrafi (2) i këtij ligji kryhet në baza vjetore, bazuar në masën mesatare për automjet të zbrazët që dorëzohet në instalim të trajtimit.

(2) Ministri që administron organin e mjedisit përshkruan mënyrën e monitorimit të synimeve kombëtare për përpunimin dhe ripërdorimin e mbeturinave të automjeteve.

употреба на отпадните возила.

Член 33

Преземање и предавање на отпадни возила од крајни корисници

(1) Крајниот корисник може да го предаде отпадното возило на собирач на отпадни возила во собирно место или во инсталација за третман.

(2) Предавањето на отпадното возило е бесплатно, дури и кога возилото нема никаква или има негативна пазарна вредност.

(3) Трошоците за предавањето на отпадното возило во целост или делумно ги покрива производителот.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член, преземањето на отпадното возило ќе биде наплатено ако отпадното возило:

- не ги содржи битните делови на возилото, особено погонскиот механизам и шасијата;
- не го содржи катализаторот и електронските делови за управување со функциите на возилото, или
- содржи друг вид отпад освен составните делови и материјали на возилото.

Член 34

Потврда за преземање на отпадното возило за уништување

(1) Операторот на инсталацијата за третман за секое примено отпадно возило издава потврда за преземање на отпадното возило за уништување, со која се потврдува преземањето на отпадното возило и се гарантира дека тоа возило ќе биде третирано и преработено согласно одредбите од овој закон.

(2) Потврдата од ставот (1) на овој член може да ја издава и собирачот на отпадни возила од името на операторот за инсталацијата за третман врз основа на склучен договор за предавањето на отпадните возила во инсталацијата за третман.

(3) Операторот од ставот (1) од овој член и собирачот од ставот (2) на овој член се должни да водат електронска евиденција за издадените потврди и издадените потврди да ги внесат во евиденцијата истовремено кога ја издаваат потврдата.

(4) На крајниот корисник потврдата од ставовите

Neni 33

Marrja dhe dorëzimi i mbeturinave të automjeteve nga përdoruesit përfundimtarë

(1) Përdoruesi përfundimtar mund të dorëzojë mbeturinat e automjetit në një koleksionist të mbeturinave të automjeteve në një pikë grumbullimi ose në një impiant pastrimi.

(2) Dorëzimi i mbeturinave të automjetit është falas, edhe kur automjeti nuk ka ose ka një vlerë negative të tregut.

(3) Shpenzimet për transferimin e mbeturinave të automjetit duhet të mbulohen plotësisht ose pjesërisht nga prodhuesi.

(4) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, marrja e mbeturinave të automjetit do të faturohet nëse automjeti i mbeturinave:

- nuk përmban pjesë thelbësore të automjetit, veçanërisht mekanizmin e drejtimit dhe shasinë;
- nuk përmban konverterin katalitik dhe përbërësit elektronikë për menaxhimin e funksioneve të automjetit, ose
- përmban lloj tjetër të mbeturinave përveç përbërësve dhe materialeve të automjetit.

Neni 34

Vërtetimi për marrjen e mbeturinave të automjetit për shkatërrim

(1) Operatori i instalimit të trajtimit për secilën mbeturinë të automjeteve të marra do të lëshojë një certifikatë për marrjen në dorëzim të mbeturinave të automjetit për shkatërrim, e cila konfirmon marrjen e mbeturinave të automjetit dhe garanton se ai automjet do të trajtohet dhe përpunohet në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Certifikata nga paragrafi (1) i këtij neni mund të lëshohet edhe nga mbledhësi i mbeturinave të automjeteve në emër të operatorit për instalimin e trajtimit në bazë të një kontrate të lidhur për dorëzimin e mbeturinave të automjeteve në trajtim instalimi.

(3) Operatori nga paragrafi (1) i këtij neni dhe koleksionisti nga paragrafi (2) i këtij neni janë të detyruar të mbajnë regjistra elektronikë të certifikatave të lëshuara dhe t'i fusin certifikatat e lëshuara në regjistrat në njëkohësisht me lëshimin e certifikatës.

(1) и (2) од овој член му се издава бесплатно.
(5) Формата и содржината на потврдата од ставот (1) од овој член, ја пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина во согласност со министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите за внатрешни работи.
(6) Стручниот орган води електронска евиденција за ажурирање на податоците од потврдите за секое собирно место и/или инсталација за третман.
(7) Увид во информативниот дел на електронската евиденција од ставот (6) од овој член може да имаат и самостојните односно колективните постапувачи.
(8) За напуштените регистрирани моторни возила потврдата од ставот (1) од овој член ја издава само операторот на инсталацијата за третман, пополнувајќи ги податоците за возилото што се познати.
(9) Крајниот корисник е должен во рок од 30 дена од денот на издавањето на потврдата од ставот (2) од овој член, од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешни работи да побара бришење од евиденција на регистрираното возило.

Член 35

Собирање на отпадни возила

(1) Собирачот на отпадни возила е должен на ниво на плански регион согласно прописите за рамномерен регионален развој, да обезбеди најмалку едно собирно место за управување со отпад согласно Законот за управување со отпад, достапно за преземање на отпадните возила кое е поврзано со јавен пат и ги исполнува условите пропишани во членот 37 став (9) од овој закон.
(2) Собирачот на отпадни возила е должен да ја утврди поединечната маса на секое отпадно возило кое го презема, како и масата на деловите и материјалите настанати од возилото кое го собира и тие податоците да ги внесе во евиденцијата од членот 36 од овој закон.
(3) Доколку собирачот на отпадни возила склучил договор со самостоен постапувач или со колективен постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, должен е собраните отпадни возила да ги предаде во

(4) Certifikata nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni do t'i lëshohet përdoruesit përfundimtar falas.
(5) Forma dhe përmbajtja e certifikatës nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që udhëheq organin e mjedisit në përputhje me Ministrin që menaxhon organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e punëve të brendshme.
(6) Organi ekspert mban shënime elektronike për azhurnimin e të dhënave nga certifikatat për secilën pikë grumbullimi dhe / ose instalim për trajtim.
(7) Operatorët e pavarur ose kolektivë gjithashtu mund të kenë njohuri në pjesën e informacionit të regjistrave elektronikë të përmendur në paragrafin (6) të këtij neni.
(8) Për automjetet e regjistruara të braktisura, certifikata nga paragrafi (1) i këtij neni lëshohet vetëm nga operatori i instalimit të trajtimit, duke plotësuar të dhënat për automjetin që dihen.
(9) Përdoruesi i fundit është i detyruar që brenda 30 ditëve nga dita e lëshimit të certifikatës nga paragrafi (2) i këtij neni, nga organi i administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e punëve të brendshme të kërkojë fshirje nga regjistrat e automjetit të regjistruar.

Neni 35

Grumbullimi i mbeturinave të automjeteve

(1) Grumbulluesi i mbeturinave të automjeteve është i detyruar në nivelin e rajonit të planifikimit në përputhje me rregulloret për zhvillim rajonal të ekuilibruar, të sigurojë të paktën një pikë grumbullimi për menaxhimin e mbeturinave në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave, në dispozicion për marrjen në dorëzim mbeturinat e automjeteve të lidhura në rrugë publike dhe plotëson kushtet e përshkruara në nenin 37 paragrafi (9) të këtij ligji.
(2) Grumbulluesi i mbeturinave të automjeteve është i detyruar të përcaktojë masën individuale të secilës mbeturin të automjeteve që merr përsipër, si dhe masën e pjesëve dhe materialeve të bëra nga automjeti që ai mbledh dhe t'i fus ato të dhëna në regjistrat e përmendura në Nenin 36 të këtij ligji.
(3) Nëse grumbulluesi i mbeturinave të automjeteve ka lidhur marrëveshje me operatorin e pavarur ose me operatorin kolektiv në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave, ai

инсталација за третман, придружени со идентификациони и транспортни формулари, која е дел од систем на колективен или самостоен постапувач.

Член 36

Водење евиденција и известување на собирач на отпадни возила

(1) Собирачот на отпадни возила е должен да води евиденција за собраните отпадни возила и тоа за следните податоци:

- број на собрани отпадни возила и вкупна маса изразена во килограми, за секое собирно место посебно;
- број на отпадни возила и вкупна маса изразена во килограми, предадени во инсталација за третман, за секоја инсталација посебно и масата на деловите и материјалите;
- масата на деловите и материјалите настанати од возилото кое го собира и
- издадените потврди за уништување на отпадните возила, доколку издава такви потврди согласно членот 34 од овој закон.

(2) Собирачот на отпадни возила, евиденцијата од ставот (1) од овој член, ја води на начин пропишан во прописите за управување со отпад.

(3) Во евиденцијата од ставот (1) од овој член, собирачот на отпадни возила, е должен посебно да ги евидентира деловите и материјалите собрани во систем на колективен или самостоен постапувач, за секој самостоен постапувач или за секој колективен постапувач.

(4) Начинот и рокот за доставување на податоците од ставот (3) од овој член заедно со идентификациони и транспортни формулари како и други прашања од заеднички интерес, се уредуваат со договорот склучен помеѓу производителот односно, самостојниот постапувач односно договорот со колективен постапувач и собирачот на отпадни возила, кој ќе овозможи почитување на обврските од овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

(5) Собирачот на отпадни возила е должен да воспостави електронска база на податоците од ставовите (1) и (3) од овој член.

është i detyruar të dorëzojë mbeturinat e automjeteve të grumbulluara të në një impiant trajtimi, shoqëruar me forma identifikimi dhe transporti, i cili është pjesë e një sistemi veprimi kolektiv ose të pavarur.

Neni 36

Mbajtja e shënimeve dhe raportimi te mbledhësi i mbeturinave

(1) Grumbulluesi i mbeturinave të automjetit është i detyruar të mbajë evidencë për mbeturinat e automjeteve të grumbulluara të për të dhënat vijuese:

- numri i mbeturinave të automjeteve të grumbulluara dhe masave totale të shprehur në kilogram, për secilin pikë grumbullimi veçmas;
- numri i mbeturinave të automjeteve dhe masa totale e shprehur në kilogramë, të dërguara në një impiant trajtimi, për secilin instalim veç e veç dhe masën e pjesëve dhe materialeve;
- masa e pjesëve dhe materialeve të bëra nga automjeti që montohet dhe
- certifikatat e lëshuara për shkatërrimin e mbeturinave të automjeteve, nëse lëshon certifikata të tilla në përputhje me nenin 34 të këtij ligji.

(2) Grumbulluesi i mbeturinave të automjeteve duhet të mbajë evidencat nga paragrafi (1) i këtij neni në një mënyrë të përshkruar në rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(3) Në regjistrat e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, mbledhësi i mbeturinave të automjeteve është i detyruar të regjistrojë veçmas pjesët dhe materialet e mbledhura në një sistem të operatorit kolektiv ose të pavarur, për secilin operator të pavarur ose për secilin operator kolektiv

(4) Mënyra dhe afati për dorëzimin e të dhënave nga paragrafi (3) i këtij neni, së bashku me formularët e identifikimit dhe transportit, si dhe çështje të tjera me interes të përbashkët, rregullohen me marrëveshjen e lidhur ndërmjet prodhuesit, dmth. operatorit të pavarur, përkatësisht operatorit kolektiv dhe grumbulluesit të mbeturinave të automjeteve, i cili do të mundësojë respektimin e detyrimeve të këtij ligji dhe rregulloreve për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

(5) Grumbulluesi i mbeturinave të automjeteve është i detyruar të krijojë një bazë elektronike të të dhënave

nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni.

Член 37

Третман на отпадни возила

(1) Складирањето, дури и кога е времено како и третманот на отпадните возила се спроведува според хиерархијата за управување со отпадот согласно Законот за управување со отпад.

(2) Операторот на инсталација за третман на отпадни возила, при третман и складирање постапува согласно информациите на производителот за нивно расклопување и можностите за повторна употреба.

(3) Отпадните возила се расклопуваат пред да се предадат за третман во понатамошните фази, за да се намали негативното влијание врз животната средина.

(4) При расклопување од ставот (3) од овој член, селективното извлекување на опасните материји и делови треба да се изведе веднаш штом расклопувањето тоа го овозможи за да не го контаминираат отпадот од подоцнежната фаза на дробење на отпадни возило. Со извлечените опасни материји се постапува согласно прописите за управување со отпад.

(5) Деловите или материјалите на отпадното возило добиени при расклопувањето, кои се означени или идентификувани на друг начин, исто така се извлекуваат пред понатамошниот третман на искористеното возило.

(6) Третманот со операциите на расклопување и складирање на издвоените материјали и делови од ставот (5) на овој член, се извршуваат на начин со кој ќе се даде предност на повторна употреба во однос на преработка.

(7) Третманот на отпадните возила се врши на начин што овозможува нивните составни делови да можат повторно да се употребат или да се преработат доколку не можат повторно да се употребат.

(8) Отпадот и остатоците од отпадните возила, добиени по третманот, односно оние кои не можат да се поправат за повторна употреба или да се рециклираат, се отстрануваат на начин утврден согласно прописите за управување со отпад.

(9) Министерот кој раководи со органот за животна средина ги пропишува минималните технички услови на местата за складирање и местата за

Нени 37

Trajtimi i mbeturinave të automjeteve

(1) Magazinimi, edhe kur është i përkohshëm, si dhe trajtimi i mbeturinave të automjeteve kryhet sipas hierarkisë për menaxhimin e mbeturinave në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave.

(2) Operatori i instalimit për trajtimin e mbeturinave të automjeteve, gjatë trajtimit dhe magazinimit duhet të veprojë në përputhje me informacionin e prodhuesit për çmontimin e tyre dhe mundësitë për ripërdorim.

(3) mbeturinat e automjeteve çmontohen para se të dorëzohen për trajtim në fazat e mëvonshme, në mënyrë që të zvogëlohet ndikimi negativ në mjedis.

(4) Gjatë çmontimit të përmendur në paragrafin (3) të këtij neni, nxjerrja selektive e substancave dhe pjesëve të rrezikshme duhet të kryhet sa më shpejt që lejon çmontimi në mënyrë që të mos ndoten mbeturinat nga faza e mëvonshme e thërrmimit të mbeturinave automjetit. Substancat e rrezikshme të nxjerra trajtohen në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbetjurrinave.

(5) Pjesët ose materialet e mbeturinave të automjetit të marra gjatë çmontimit, të cilat janë shënuar ose identifikuar në një mënyrë tjetër, gjithashtu nxirren para trajtimit të mëtejshëm të automjetit të përdorur.

(6) Trajtimi me operacionet e çmontimit dhe ruajtjes së materialeve dhe pjesëve të ndara nga paragrafi (5) i këtij neni, kryhet në një mënyrë që do t'i japë përparësi ripërdorimit në lidhje me përpunimin.

(7) Trajtimi i mbeturinave të automjeteve do të kryhet në një mënyrë që të lejojë përbërësit e tyre të ripërdoren ose ripunohen nëse ato nuk mund të ripërdoren.

(8) Mbeturinat dhe mbeturinat e automjeteve, të marra pas trajtimit, dmth ato që nuk mund të riparohen për ripërdorim ose riciklohen, asgjësohen në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(9) Ministri që administron organin e mjedisit përcakton kushtet minimale teknike të vendeve për deponim dhe vendeve për trajtimin e mbeturinave të automjeteve, mënyrën e trajtimit të mbeturinave të automjeteve, si dhe mënyrën e depozitimit të pjesëve të mbeturinave të automjeteve.

третман на отпадни возила, начинот на третман на отпадни возила како и начинот на складирање на деловите од отпадните возила.

Член 38

Водење на евиденција и известување за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка на отпадни возила

(1) За следење на исполнување на националните цели од членот 30 од овој закон, операторот на инсталација за третман е должен да води евиденција за сите фази на третман на отпадното возило.

(2) Евиденцијата од ставот (1) од овој член се однесува на податоците за отпадни возила, делови и материјали собрани од систем на колективен постапувач или самостоен постапувач, за секој самостоен постапувач или колективен постапувач поодделно.

(3) Во случаите кога операторот на инсталацијата за третман нема договор со колективен или самостоен постапувач известува согласно прописите за управување со отпад.

(4) Врз основа на податоците од евиденцијата од ставот (1) од овој член, операторот на инсталацијата подготвува и доставува извештај на посебен образец до самостојниот постапувач или до колективниот постапувач.

(5) Доколку, отпадните возила се извезуваат, тогаш нивното количество се зема предвид при пресметување на националните цели од членот 30 од овој закон, доколку извозникот има докази дека преработката или рециклирањето биле извршени на начин и под услови што не и штетат на животната средина, согласно закон.

(6) Извозникот кој ги врши работите за извоз, до самостојниот постапувач или колективниот постапувач е должен на посебен образец да доставува извештај за извезеното количество на отпадни возила.

(7) Начинот на водење и содржината на евиденцијата од ставот (1) од овој член, како и формата и содржината на обрасците од ставовите (4) и (6) од овој член, ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(8) Составен дел на извештаите од ставовите (4) и (6) од овој член се и идентификационите и транспортни формулари, односно формуларите за прекугранично движење на отпадот согласно

Neni 38

Mbajtja e evidencës dhe raportimi mbi ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të automjeteve

(1) Për të monitoruar përmbushjen e objektivave kombëtar të përmendura në nenin 30 të këtij ligji, operatori i instalimit të trajtimit është i detyruar të mbajë evidencë për të gjitha fazat e trajtimit të mbeturinave të automjetit.

(2) Regjistrimet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni u referohen të dhënave për mbeturinat e automjeteve, pjesëve dhe materialeve të mbledhura nga një sistem i operatorit kolektiv ose operatorit të pavarur, për secilin moperator të pavarur ose operator kolektiv veç e veç .

(3) Në rastet kur operatorit i instalimit të trajtimit nuk ka marrëveshje me një operator kolektiv ose të pavarur, ai duhet të informojë në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(4) Bazuar në të dhënat nga regjistrat e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, operatorit i instalimit përgatit dhe paraqet një raport për një formë të veçantë tek operatorit i pavarur ose tek operatorit kolektiv.

(5) Nëse mbeturinat e automjeteve eksportohen, atëherë sasia e tyre do të merret parasysh gjatë llogaritjes së synimeve kombëtare të referuara në nenin 30 të këtij ligji, nëse eksportuesi ka prova që përpunimi ose riciklimi është kryer në një mënyrë dhe në kushte që nuk janë të dëmshëme për mjedisin, në përputhje me ligjin.

(6) Eksportuesi që kryen aktivitetet e eksportit është i detyruar të paraqesë një raport mbi sasinë e eksportuar të mbeturinave të automjeteve operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv në një formë të veçantë.

(7) Mënyra e mbajtjes dhe përmbajtja e regjistrave nga paragrafi (1) i këtij neni, si dhe forma dhe përmbajtja e formularit nga paragrafët (4) dhe (6) të këtij neni, përcaktohet nga Ministri që drejton organin e mjedisit.

(8) Një pjesë integrale e raporteve të përmendura në paragrafët (4) dhe (6) të këtij neni janë format e

прописите за управување со отпадот.

(9) Рокот и начинот за доставување на извештајот од ставовите (4) и (6) на овој член, се уредува со договор склучен меѓу колективниот или самостојниот постапувач на отпадни возила и операторот на инсталацијата за третман, односно извозникот, кој ќе овозможи почитување на обврските согласно овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 39

Дозвола за третман на отпадни возила

(1) Третман на отпадните возила се врши во посебна инсталација за третман, која ги исполнува условите за третман на отпадните возила согласно членот 37 став (9) од овој закон и за која е издадена соодветна дозвола за управување со отпад согласно Законот за управување со отпад.

(2) Операторот на инсталацијата од став (1) на овој член треба да води електронска евиденција согласно членовите 34 став (3) и 38 од овој закон.

(3) При избор на инсталација за третман, се дава предност на инсталација која е вклучена во сертифицирани системи за заштита на животната средина.

(4) Третманот на отпадни возила се врши со примена на најдобри достапни техники.

Член 40

Обврски кои се однесуваат на напуштени или отпадните возила

Општината, општините во градот Скопје и градот Скопје на чијашто територија се наоѓа напуштено возило или отпадно возило е одговорна за организирање на собирањето и третманот на напуштеното возило или отпадното возило, вклучувајќи ја и испораката до собирно место или инсталацијата за третман согласно закон.

IV. ПОСЕБНИ ОБВРСКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАДНИ ГУМИ, ОТПАДНИ МАСЛА И ОТПАДЕН ТЕКСТИЛ

Член 41

Обврски на производителот и собирање на

идентификимит dhe transportit, përkatësisht format e lëvizjes ndërkufitare të mbeturinave në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(9) Afati dhe mënyra e dorëzimit të raportit të përmendur në paragrafët (4) dhe (6) të këtij neni rregullohen me një marrëveshje të lidhur ndërmjet operatorit kolektiv ose të pavarur të mbeturinave të automjeteve dhe operatorit të impiantit të trajtimit, përkatësisht eksportuesit, i cili do të mundësojë respektimin e detyrimeve sipas këtij ligji dhe rregulloreve për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 39

Leje për trajtimin e mbeturinave të automjeteve

(1) Trajtimi i mbeturinave të automjeteve kryhet në një instalim të veçantë për trajtim, i cili plotëson kushtet për trajtimin e mbeturinave të automjeteve në përputhje me nenin 37 paragrafin (9) të këtij ligji dhe për të cilin lëshohet leje e përshtatshme për menaxhimin e mbeturinave në përputhje me Ligji për Menaxhimin e Mbeturinave.

(2) Operatori i instalimit nga paragrafi (1) i këtij neni do të mbajë regjistra elektronikë në përputhje me nenet 34 paragrafiët (3) dhe 38 të këtij ligji.

(3) gjatë zgjedhjes së instalimit të trajtimit, preferenca i jepet instalimit që përfshihet në sistemet e çertifikuara të mbrojtjes së mjedisit.

(4) Trajtimi i mbeturinave të automjeteve kryhet duke zbatuar teknikat më të mira në dispozicion.

Neni 40

Detyrimet në lidhje me automjetet e braktisura ose mbeturinet e autojeteve

Komuna, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit në territorin e të cilave ndodhet një automjet i braktisur ose mbeturinat e automjetit janë përgjegjës për organizimin e mbledhjes dhe trajtimit të automjetit të braktisur ose mbeturinat e automjetit, duke përfshirë dërgimin në pikën e grumbullimit ose instalimin për trajtim në përputhje me ligjin.

IV. DETYRIMET E VEÇANTA PËR MENAXHIMIN E MBETURINAVE TË GOMAVE, MBETURINAVE TË VAJRAVE DHE MBETURINAVE TË TEKSTILIT

Neni 41

Detyrimet e prodhuesit dhe mbledhja e mbeturinave

отпадни гуми

- (1) Производителот е должен да обезбеди и да организира систем за собирање на отпадни гуми.
- (2) Производителот во системот од ставот (1) на овој член треба да обезбеди одделно собирање и времено чување и складирање, транспорт, преработка и рециклирање на отпадните гуми.
- (3) Собирањето, временото чување и складирањето се вршат од страна на собирач на отпадни производи, кој треба да има минимум едно собирно место поврзано со јавен пат.
- (4) Собирното место од ставот (3) на овој член, може да биде и дел од инсталација каде се врши рециклирање или преработка на отпадни гуми.
- (5) Собирачот на отпадни производи кој собира отпадни гуми за колективен постапувач или за самостоен постапувач, согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад, ги предава истите во инсталација за рециклирање и преработка, која е дел од систем на самостојниот односно колективниот постапувач без надомест, со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.
- (6) Министерот кој раководи со органот за животна средина, ги пропишува минималните технички услови на собирните места за отпадни гуми како и начинот на нивно одделно собирање и складирање.

Член 42

Обврски на поседувач во управување со отпадни гуми

- (1) Правните и физичките лица, кои при вршење на својата регистрирана дејност поседуваат отпадни гуми се должни истите да ги собираат и чуваат одвоено од мешан комунален и друг вид на отпад, како и да ги предадат на собирач на отпадни производи или во инсталација за рециклирање или преработка на отпад.
- (2) Правните и физички лица, од ставот (1) од овој член можат да се приклучат кон систем на самостоен или колективен постапувач со отпадни гуми.
- (3) Правните и физичките лица од ставот (1) на овој член, кои се приклучени кон систем на самостоен или колективен постапувач, се должни да обезбедат посебно место за собирање и редовно

të gomave

- (1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e mbeturinave të gomave.
- (2) Prodhuesi në sistemin e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni duhet të sigurojë grumbullim të veçantë dhe ruajtje të përkohshme dhe skladium, transport, përpunim dhe riciklim të mbeturinave të gomave.
- (3) Grumbullimi, depozitimi dhe depozitimi i përkohshëm kryhet nga një koleksionist i produkteve të mbeturinave, i cili duhet të ketë të paktën një pikë grumbullimi të lidhur me një rrugë publike.
- (4) Pika e grumbullimit nga paragrafi (3) i këtij neni mund të jetë gjithashtu pjesë e një instalimi ku kryhet riciklimi ose përpunimi i mbeturinave të gomave .
- (5) Grumbulluesi i produkteve të mbeturinave që mbledh mbeturina të gomave për një operator kolektiv ose të pavarur, në përputhje me rregulloret për përgjegjësinë e zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave, i dorëzon ato në një instalim riciklimi dhe përpunimi, i cili është pjesë e sistemit të operatorit të pavarur ose kolektiv pa kompensim, me forma identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.
- (6) Ministri që administron organin për mjedisin përshkruan kushtet minimale teknike në pikat e grumbullimit të mbeturinave të gomave, si dhe mënyrën e grumbullimit dhe ruajtjes së tyre të veçantë.

Neni 42

Detyrimet e pronarit në menaxhimin e mbeturinave të gomave

- (1) Personat juridikë dhe personat fizikë, të cilët gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre të regjistruar posedojnë mbeturina të gomave, janë të detyruar t'i mbledhin dhe t'i ruajnë ato veçmas nga mbeturinat e përziera komunale dhe llojeve të tjera, si dhe t'i dorëzojnë ato te një mbledhës i produkteve të mbeturinave në një instalim për riciklimin ose përpunimin e mbeturinave.
- (2) Personat juridikë dhe personat fizikë, të përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, mund të jenë të lidhur me sistemin e operatorit të pavarur ose kolektiv të mbeturinave të gomave.
- (3) Personat juridikë dhe personat fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni, të cilët janë të lidhur me sistemin e një operatori të pavarur ose kolektiv, janë të detyruar të

преземање од собирач или инсталација за рециклирање и преработка која е дел од системот на колективен или самостоен постапувач со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.

(4) Правните и физичките лице кои се приклучени кон систем на самостоен или колективен постапувач од ставот (3) на овој член, како и за собраните отпадни гуми не треба да поседуваат дозвола согласно прописите за управување со отпад.

(5) Колективниот или самостојниот постапувач и субјектите од ставот (1) на овој член, меѓусебните права и обврски ги уредуваат со склучување на договор.

Член 43

Преработка на отпадни гуми

(1) Преработката на отпадните гуми го опфаќа процесот на рециклирање, протектирање, преработка и операции на енергетска преработка.

(2) Преработката на отпадни гуми од ставот (1) од овој член се засметува во националните цели за преработка од членот 18 од овој закон.

(3) Дробењето на отпадните гуми од кои делови не е добиен финален производ не се засметува во националните цели за преработка од членот 18 од овој закон.

Член 44

Заштита на здравјето на луѓето и животната средина при управување со отпадни масла

За заштитата на здравјето на луѓето и животната средина, при управувањето со отпадни масла мора да се преземаат сите неопходни мерки за да се осигури дека управувањето со отпадни масла се спроведува така што не го загрозува здравјето на луѓето и животната средина, а особено без штетно влијание и ризик врз медиумите и областите на животната средина согласно прописите за заштита на животната средина.

Член 45

Обврски на производителот на масла

(1) Производителот на масла е должен да обезбеди и организира систем за собирање на

sigurojnë një vend të veçantë për mbledhjen dhe shkarkimin e rregullt nga grumbulluesi ose instalimi për riciklimin dhe përpunimin që është pjesë e sistemit të një operatori kolektiv ose të pavarur me forma identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(4) Personat juridikë dhe fizikë që janë të lidhur me sistemin e operatorit të pavarur ose kolektiv nga paragrafi (3) i këtij neni, si dhe për mbeturinat e grumbulluara të gomave nuk duhet të kenë licencë në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(5) Operatori kolektiv ose i pavarur dhe subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni rregullojnë të drejtat dhe detyrimet e ndërsjella duke lidhur një marrëveshje.

Neni 43

Përpunimi i mbeturinave të gomave

(1) Përpunimi i mbeturinave të gomave mbulon procesin e riciklimit, mbrojtjes, përpunimit dhe operacioneve të përpunimit të energjisë.

(2) Përpunimi i mbeturinave të gomave nga paragrafi (1) i këtij neni llogaritet në qëllimet kombëtare të përpunimit të përmendura në nenin 18 të këtij ligji.

(3) Thërrmimi i mbeturinave të gomave nga të cilat pjesë nuk është marrë produkti përfundimtar nuk do të llogaritet në caqet kombëtare të përpunimit të përmendura në nenin 18 të këtij ligji.

Neni 44

Mbrojtja e shëndetit të njeriut dhe mjedisit gjatë menaxhimit të mbeturinave të vajrave

Për të mbrojtur shëndetin e njeriut dhe mjedisin, menaxhimi i mbeturinave duhet të marrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që menaxhimi i mbeturinave të vajrave të kryhet në një mënyrë që nuk rrezikon shëndetin e njeriut dhe mjedisin, dhe në veçanti pa efekte anësore dhe rrezik për mediat dhe zonat mjedisore në përputhje me rregulloret e mbrojtjes së mjedisit.

Neni 45

Detyrimet e prodhuesit të vajit

(1) Prodhuesi i vajit është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e vajrave të

отпадни масла.

(2) Производителот на масла во системот од ставот (1) од овој член е должен да обезбеди одделно собирање на отпадните масла по видови, освен кога и со примена на најдобрите техники и практики одделното собирање е технички неизводливо.

Член 46

Собирање на отпадни масла и обврски на собирачот

(1) Собирањето на отпадни производи опфаќа активности на собирање од местото за собирање на отпадни масла до собирното место за времено чување, складирање, сортирање, како и други постапки за подготовка за транспорт и предавање во инсталација за преработка.

(2) Собирачот на отпадни производи треба да има минимум едно собирно место за отпадни масла поврзано со јавен пат.

(3) Собирното место од ставот (2) на овој член, може да биде и дел од инсталација за преработка.

(4) Собирачот на отпадни производи кој собира отпадни масла за колективен или самостоен постапувач, согласно прописите за проширена одговорност за управување со посебните текови на отпад, ги предава отпадните масла со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад во инсталација за преработка којашто преставува дел од системот на колективен или самостоен постапувач.

(5) Собирните места за отпадни масла и подрачјата кои тие ги покриваат се евидентираат во листа која ја води стручниот орган и ја објавува на веб-страница на органот за животна средина и истата ја ажурира најмалку еднаш годишно.

Член 47

Преработка на отпадни масла

(1) При преработката со отпадните масла:

- се дава приоритет на обновувањето или друг вид на преработка која овозможува заштита на животната средина;

- не се мешаат меѓусебно со отпадните масла со различни карактеристики, како и отпадните масла со други видови отпад или супстанции, доколку

пëрдорурa.

(2) Prodhuesi i vajrave në sistemin e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni është i detyruar të sigurojë grumbullim të veçantë të vajrave të përdorura sipas llojeve, përveç kur dhe duke zbatuar teknikat dhe praktikat më të mira, mbledhja e veçantë është teknikisht e pamundur.

Neni 46

Grumbullimi i vajrave të përdorura dhe përgjegjësitë e mbledhësit

(1) Grumbullimi i produkteve të mbetjeve përfshin aktivitete të grumbullimit nga vendi për grumbullimin e vajrave të përdorura deri në pikën e grumbullimit për ruajtjen, magazinimin, klasifikimin e përkohshëm, si dhe procedurat e tjera për përgatitjen për transport dhe dorëzimin në një instalim përpunues.

(2) Grumbulluesi i produkteve të mbetjeve duhet të ketë të paktën një pikë grumbullimi të vajrave të përdorura të lidhura në një rrugë publike.

(3) Pika e grumbullimit nga paragrafi (2) i këtij neni mund të jetë gjithashtu pjesë e një instalimi përpunues.

(4) Grumbulluesi i mbeturinave që mbledh vajra të përdorura për operatorin kolektiv ose të pavarur, në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgatur për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave, dorëzon vajrat e përdorura me forma identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave në një fabrikë përpunimi që është pjesë e sistemit të një operatori kolektiv ose të pavarur.

(5) Pikat e grumbullimit të vajrave të përdorura dhe zonat që ato mbulojnë regjistrohen në një listë të mbajtur nga organi ekspert dhe botuar në faqen e internetit të organit mjedisor dhe azhurnohet të paktën një herë në vit.

Neni 47

Përpunimi i vajrave të përdorura

(1) Gjatë përpunimit të vajrave të përdorura:

- përparësi i jepet rinovimit ose llojit tjetër të përpunimit që mundëson mbrojtjen e mjedisit;

- nuk përzihen në mes veti me vajra të përdorura të karakteristikave të ndryshme, si dhe vajra të përdoruar me lloje të tjera të mbeturinave ose substancave, nëse një përzierje e tillë parandalon

таквото мешање го спречува нивното обновување или друг вид на преработка при тоа водејќи сметка за заштитата на животната средина.

(2) Забранет е извоз на отпадни масла за исполнување на барањата од ставот (1) од овој член.

(3) По исклучок од став (2) од овој член, отпадните масла можат да се извезуваат заради нивно обновување или друг вид на преработка, доколку во Република Северна Македонија не постојат соодветни инсталации за обновување или друг вид на преработка, согласно членот 44 од овој закон.

(4) Преработката на отпадните масла од ставот (1) на овој член се врши со примена на најдобри достапни техники.

(5) Постапката за увоз и извоз на отпадни масла се спроведува согласно прописите за управување со отпад.

Член 48

Обврски на поседувачот во управувањето со отпадни масла

(1) Правните и физички лица, кои при вршење на својата регистрирана дејност поседуваат отпадни масла, се должни собраното отпадно масло да го предадат во собирно место за отпадни масла или во инсталација за преработка на отпадни масла, кои имаат соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад.

(2) Правните и физички лица од ставот (1) на овој член можат да се приклучат кон систем на колективен или самостоен постапувач.

(3) Правните и физички лица од ставот (1) на овој член, кои се приклучиле кон систем на колективен или самостоен постапувач, собраните отпадни масла ги предаваат на собирач или во инсталација за преработка на отпадни масла кои претставуваат дел од колективен или самостоен постапувач со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.

(4) Колективниот или самостојниот постапувач и субјектите од ставот (1) на овој член, меѓусебните права и обврски ги уредуваат со склучување на договор за приклучување.

(5) Правните и физичките лица, зависно од количеството на отпадно масло кое го создаваат покрај евиденцијата која ја водат согласно прописите за управување со отпад, водат и посебна евиденција за секоја пратка на отпадно

rikuperimin e tyre ose një lloj tjetër të përpunimit duke marrë parasysh mbrojtjen e mjedisit.

(2) Ndalohet eksportimi i vajrave të përdorura për të përmbushur kërkesat e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Me përjashtim të paragrafit (2) të këtij neni, vajrat e përdorura mund të eksportohen për rikuperimin e tyre ose lloj tjetër të përpunimit, nëse në Republikën e Maqedonisë së Veriut nuk ka instalime të përshtatshme për rikuperim ose lloj tjetër të përpunimit, në përputhje me nenin 44 të këtij ligji.

(4) Përpunimi i vajrave të përdorura nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet duke zbatuar teknikat më të mira në dispozicion.

(5) Procedura për import dhe eksport të vajrave të përdoruar do të kryhet në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 48

Detyrimet e operatorit në menaxhimin e vajrave të përdorura

(1) Personat juridikë dhe fizikë, të cilët gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre të regjistruar posedojnë vajra të përdoruar, janë të detyruar t'i dorëzojnë vajrat e grumbulluara në një pikë grumbullimi të vajrave të përdoruar ose në një instalim të përpunimit të vajrave të përdorura, të cilat kanë leje në përputhje me rregulloret e menaxhimit me mbeturinat.

(2) Personat juridikë dhe fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni mund të lidhen me sistemin e operatorit kolektiv ose të pavarur.

(3) Personat juridikë dhe personat fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni, të cilët janë bashkuar në një sistem të operatorit kolektiv ose të pavarur, do t'ia dorëzojnë vajrat e grumbulluara të përdoruar një mbledhësi ose një instalimi për përpunimin e vajrave të përdorura të cilët paraqesin një pjesë tënjë operatori kolektiv ose të pavaru me forma identifikimi dhe transporti në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(4) Operatori kolektiv ose i pavarur dhe subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni rregullojnë të drejtat dhe detyrimet reciproke duke lidhur një marrëveshje shoqërimi.

(5) Personat juridikë dhe personat fizikë, varësisht nga sasia e vajit të përdorur që e krijojnë, përveç evidencës që e mbajnë në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, udhëheqin edhe

масло на посебен образец и истите ги доставуваат до стручниот орган.

(6) Начинот на собирање и складирање на отпадните масла од членот 46 од овој закон, начинот на транспортирање, и преработка на отпадните масла од членот 47 од овој закон, како и формата и содржината на образецот за евиденцијата од ставот (5) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

Член 49

Обврски на производителот во управување со отпаден текстил

(1) Производителот на текстил е должен да обезбеди и да организира систем за одделно собирање и времено чување, складирање, транспорт, повторна употреба и преработка на отпаден текстил.

(2) Производителот на текстил е должен да обезбеди систем за бесплатно преземање и собирање на отпадниот текстил, во собирно место за отпаден текстил, на времени локации определени од единиците на локалната самоуправа и во продажни места за производите кои ги пушта на пазар во Република Северна Македонија.

(3) Собирачот на отпадни производи, кој собира отпаден текстил за колективен или самостоен постапувач, собраниот отпаден текстил е должен да го предаде во инсталација за преработка, која е дел од систем на колективен или самостоен постапувач со идентификациони и транспортни формулари согласно прописите за управување со отпад.

(4) При сортирањето и преработката на отпадниот текстил се дава приоритет на повторната употреба.

(5) Отпадниот текстил кој на собирното место е селектиран како несоодветен за повторна употреба може да се ситни или обработува на друг начин за да се подготви за рециклирање.

(6) Ситнењето на употребуваниот или отпадниот текстил од кој не е добиен финален производ не се засметува во националните целите за преработка од членот 18 од овој закон.

Член 50

Обврски на поседувач во управување со отпаден

evidencë të veçantë për çdo dërgesë të vajit të përdorur në një formë të veçantë dhe të njëjtat i dorëzojnë tek organi ekspert.

(6) Mënyra e grumbullimit dhe depozitimit të vajrave të përdorura nga neni 46 i këtij ligji, mënyra e transportit dhe përpunimit të vajrave të përdorura të përmendura në nenin 47 të këtij ligji, si dhe forma dhe përmbajtja e formularit për evidencën nga paragrafi (5) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që e udhëheq organin e mjedisit.

Neni 49

Detyrimet e prodhuesit në menaxhimin e mbeturinave të tekstilit

(1) Prodhuessi i tekstilit është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e veçantë dhe ruajtjen e përkohshme, magazinimin, transportin, ripërdorimin dhe përpunimin e mbeturinave të tekstileve.

(2) Prodhuessi i tekstilit është i detyruar të sigurojë një sistem për mbledhjen dhe grumbullimin falas të mbeturinave të tekstileve, në një pikë grumbullimi për përpunimin e mbeturinave të tekstileve në vendet e përkohshme të përcaktuara nga njësitet e vetëqeverisjes lokale dhe në pikat e shitjes për produktet që vendosen në treg në Republikën e Maqedonisë Veriut.

(3) Grumbulluesi i mbeturinave të produkteve, i cili mbledh mbeturinat e tekstileve për një operator kolektiv ose të pavarur, është i detyruar t'i dorëzojë mbeturinat e tekstileve të grumbulluara një instalimi përpunues, i cili është pjesë e sistemit të operatorit kolektiv ose të pavarur me formular identifikues dhe transportues në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(4) Gjatë klasifikimit dhe përpunimit të mbeturinave të tekstilit, përparësi do t'i jepet ripërdorimit.

(5) Mbeturinave të tekstilit që në pikën e grumbullimit zgjidhet si i papërshtatshëm për ripërdorim mund të copëtohet ose përpunohet në një mënyrë tjetër për t'u përgatitur për riciklim.

(6) Prerja e tekstilit të përdorur ose mbeturinave nga e cila nuk është marrë produkti përfundimtar nuk do të llogaritet në qëllimet e përpunimit kombëtar të përmendura në nenin 18 të këtij ligji.

Neni 50

Detyrimet e pronarit në menaxhimin e mbeturinave

текстил

(1) Правните и физички лица, доколку при вршење на својата регистрирана дејност поседуваат отпаден текстил се должни истиот да го собираат и чуваат одвоено од комунален или друг вид на отпад, како и да го предадат на собирач на отпадни производи или во инсталација за преработка на отпаден текстил, која има соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад.

(2) Правните и физички лица од ставот (1) на овој член можат да се приклучат кон систем на самостоен или колективен постапувач со отпаден текстил.

(3) Доколку правните и физички лица се приклучат кон систем на самостоен или колективен постапувач, тогаш се должни одделно собраниот отпаден текстил да го предадат на собирач или инсталација за преработка кои се дел од системот на самостоен или колективен постапувач со идентификациони или транспортни формулари со прописите за управување со отпад.

(4) Колективниот или самостојниот постапувач и субјектите од ставот (1) на овој член, меѓусебните права и обврски ги уредуваат со склучување на договор за приклучување..

(5) Правните и физичките лице кои се приклучени кон систем на самостоен или колективен постапувач од ставот (2) на овој член, како и за собраниот отпаден текстил не треба да се поседува дозвола согласно прописите за управување со отпад.

Член 51

Водење евиденција и известување

(1) Собирачот на отпадни производи е должен во евиденцијата која ја води согласно прописите за управување со отпад, посебно да води и евиденција за колективен или самостоен постапувач за кои собира отпадни производи, со податоци за:

- вкупниот број на собрани отпадни гуми, отпадни масла и отпаден текстил изразено во број на парчиња или килограми, вклучувајќи ги и местата за одделно собирање, местата за преземање и собирачките центри;

- вкупното количество отпадни гуми, отпадни масла и отпаден текстил изразено во број на парчиња или килограми, предадени во секоја

тë tekstileve

(1) Personat juridikë dhe personat fizikë, nëse gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre të regjistruar posedojnë mbeturina të tekstilit, janë të detyruar ta mbledhin dhe magazinonjë atë ndaras nga mbeturinat komunale ose llojet e tjera, si dhe t'ia dorëzojnë një koleksionisti produktet e mbeturinave ose në një instalim të përpunimit të mbeturinave të tekstileve, i cili ka një licencë të përshtatshme në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(2) Personat juridikë dhe fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni mund të jenë të lidhur me sistemin e operatorit të mbeturinave të tekstilit të pavarura ose kolektive.

(3) Nëse personat juridikë dhe fizikë bashkohen në një sistem të operatorit të pavarur ose kolektiv, atëherë ata janë të detyruar t'i veçmas që mbeturinat e tekstileve të mbledhura t'ia dorëzojnë një koleksionisti ose instalimi përpunues që janë pjesë e sistemit të operatorit të pavarur ose kolektiv me formularë identifikues ose transportues me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(4) Operatori kolektiv ose i pavarur dhe subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni rregullojnë të drejtat dhe detyrimet reciproke duke lidhur një marrëveshje shoqërimi.

(5) Personat juridikë dhe fizikë që janë të lidhur me sistemin e operatorit të pavarur ose kolektiv nga paragrafi (2) i këtij neni, si dhe për mbetjet e mbledhura të tekstilit nuk duhet të kenë licencë në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

Neni 51

Mbajta e evidencës dhe raportimi

(1) Grumbulluesi i mbeturinave të produkteve është i detyruar që në evidencat e mbajtura në pajtim me rregulloren për menaxhimin e mbeturinave, të mbajë regjistra të veçantë për një operator kolektiv ose të pavarur për të cilin ai mbledh mbeturina të produkte, me të dhëna për:

- numri i përgjithshëm i gomave të përdorura të mbledhura, mbeturinave të vajrave dhe mbeturinave të tekstileve të shprehura në numër copash ose kilogramësh, duke përfshirë pikat e veçanta të grumbullimit, pikat e grumbullimit dhe qendrat e grumbullimit;

- sasia totale e gomave të përdorura, mbeturinave të vajrave dhe mbeturinave të tekstileve të shprehura

инсталација за повторна употреба и преработка.

(2) Доколку, собирачот, собира отпадни производи за повеќе самостојни и колективни постапувачи, податоците од евиденцијата е должен да ги чува одвоено, за секој самостоен постапувач или колективен постапувач.

(3) Начинот и рокот за доставување на податоците од ставовите (1) и (2) од овој член, заедно со идентификационите и транспортни формулари како и други прашање од заеднички интерес, се уредуваат со договорот склучен меѓу самостојниот постапувач односно колективниот постапувач и собирачот, кој ќе овозможи почитување на обврските од овој закон и прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебни текови на отпад.

V. ОБВРСКИ НА ДРУГИ ЗАСЕГНАТИ СТРАНИ

Член 52

Обврски на градоначалникот

(1) Градоначалникот е должен да организира собирање на отпаден текстил и отпадни гуми, да определи и организира собирни места за одделно собирање на отпаден текстил и отпадни гуми во собирни центри на целата територија на општината, општините во Скопје и градот Скопје, каде крајните корисници ќе можат бесплатно да ги оставаат отпадниот текстил и отпадните гуми.

(2) При определување на места и локации на собирните центри треба да се земе предвид бројот на жителите во населеното место, при што треба да се обезбеди најмалку еден собирен центар на ниво на општина, односно најмалку по еден собирен центар за 30.000 жители.

(3) Собирните центри од ставот (2) на овој член ги вклучуваат и постојните места и локации за прием на одделно собрани фракции на комунален отпад, доколку овие места ги исполнуваат условите утврдени со овој или друг закон.

(4) Собирањето на отпадните производи од ставот (1) од овој член во собирните центри, колективниот постапувач и/или самостојниот постапувач можат да го кофинасираат целосно или делумно, а истото ќе се врши согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад. Колективниот постапувач и/или самостојниот постапувач треба да соработуваат со овластениот давателот на услуга за собирање на отпадната

нë numër copash ose kilogramësh, të dorëzuara në secilin instalim për ripërdorim dhe përpunim.

(2) Nëse mbledhësi mbledh mbeturina të produkteve për disa operator të pavarur dhe kolektivë, të dhënat nga regjistrat janë të detyruar të mbahen ndaras, për secilin operator të pavarur ose kolektiv.

(3) Mënyra dhe afati për dorëzimin e të dhënave nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, së bashku me formularët e identifikimit dhe transportit, si dhe çështje të tjera me interes të përbashkët, rregullohen me marrëveshjen e lidhur ndërmjet operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv dhe mbledhësit, që do të mundësojë respektimin e detyrimeve të këtij ligji dhe rregulloreve për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

V. OBLIGIMET E PALËVE TJERA TË TANGUARA

Neni 52

Obligimet e kryetarit të komunës

(1) Kryetari i komunës është i obliguar të organizojë mbledhjen e mbeturinave të tekstileve dhe gomave të përdorura, të përcaktojë dhe organizojë vendet e grumbullimit të ndara të mbeturinave të tekstileve dhe gomave të përdorura në qendrat e grumbullimit në të gjithë teritorrin e komunës, komunat në Shkup dhe qytetin e Shkupit, ku përdoruesit përfundimtarë do të jenë në gjendje të lënë mbeturinat e tekstileve dhe gomave të përdorura falas.

(2) Gjatë përcaktimit të vendeve dhe vendndodhjeve të qendrave të grumbullimit, duhet të merret parasysh numri i banorëve në vendbanim, me çka duhet të sigurohet të paktën një qendër grumbullimi në nivelin komunal, dmth të paktën një qendër grumbullimi për 30,000 banorë.

(3) Qendrat e grumbullimit të përmendura në paragrafin (2) të këtij neni përfshijnë vendet ekzistuese dhe vendet për pranimin e fraksioneve të grumbulluara veçmas të mbeurinave komunale, nëse këto vende plotësojnë kushtet e përcaktuara me këtë ose një ligj tjetër.

(4) Grumbullimi i produkteve të mbeturinave nga paragrafi (1) i këtij neni në qendrat e grumbullimit mund të bashkëfinancohet tërësisht ose pjesërisht nga operatori kolektiv dhe / ose operatori i pavarur, dhe e njëjta do të kryhet në një përpunje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave të veçanta të mbeturinave. Operatori kolektiv dhe / ose operatori i pavarur duhet

опрема од домаќинствата на регионално или општинско ниво.

(5) Отпадниот текстил и отпадните гуми собрани на определените места од ставот (1) од овој член се предаваат на инсталација за преработка на отпаден текстил или отпадна гума која е дел од системот на самостојниот односно колективниот постапувач, врз основа на склучен договор со градоначалникот на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје односно организационата единица за регионално управување со отпад формирана согласно Законот за управување со отпад.

(6) Договорот од ставот (5) на овој член се склучува за период од најмалку една година.

(7) Организационите единици за регионално управување со отпад од ставот (5) од овој член и општините, општините во градот Скопје и градот Скопје се должни да ја информираат јавноста за адресите на собирните центри на територијата на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје вклучени во системот за управување со отпадниот текстил и отпадните гуми и за локациите на собирните места.

Член 53

Обврски на крајни корисници

(1) Крајниот корисник, кој создава отпадни гуми е должен да ги собира и чува истите одвоено од мешан комунален отпад или друг вид на отпад и да ги предаде на трговец, на собирач на отпадни производи или во друго место за преземање и собирање, определено на локално односно регионално ниво.

(2) Крајниот корисник од ставот (1) на овој член, отпадните гуми до 20 парчиња/годишно може да ги предаде бесплатно во собирен центар како одвоено собрани фракции на комунален отпад.

(3) Крајниот корисник кој создава отпадно масло е должен да го собира и чува одвоено од мешан комунален отпад или друг вид на отпад и да го предаде на собирач на отпадни производи во собирно место или инсталација за рециклирање заради негово обновување и преработка кои имаат соодветна дозвола согласно прописите за управување со отпад.

(4) Крајниот корисник, кој создава отпаден текстил е должен создадениот отпаден текстил да го

тë bashkëpunojnë me ofruesin e shërbimit të autorizuar për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave shtëpiake në nivel rajonal ose komunal.

(5) mbeturinat e tekstileve dhe gomat e përdorura të grumbulluara në vendet e caktuara nga paragrafi (1) i këtij neni do t'i dorëzohen një instalimi për përpunimin e mbeturinave të tekstilit ose gomave të përodruara që është pjesë e sistemit të operatorit të pavarur ose kolektiv, bazuar në një kontratë me kryetarin e komunave, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit, përkatësisht njësinë organizative për menaxhim rajonal të mbeturinave e themeluar në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave.

(6) Kontrata nga paragrafi (5) i këtij neni do të lidhet për një periudhë prej të paktën një viti.

(7) Njësitë organizative për menaxhim rajonal të mbeturinave nga paragrafi (5) i këtij neni dhe komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit janë të detyruar të informojnë publikun për adresat e qendrave të grumbullimit në territorin e komunës, komunat në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit të përfshira në sistemin për menaxhimin e mbeturinave të ekstileve dhe gomave të përdoruar dhe për vendndodhjet e pikave të grumbullimit.

Neni 53

Obligimet e shfrytëzuesëve përfundimtar

(1) Përdoruesi përfundimtar, i cili krijon goma të përdorura, është i detyruar t'i mbledh dhe t'i ruajë ato veçmas nga mbeturinat e përziera komunale ose lloje të tjera të mbeturinave dhe t'i dorëzojë ato te një tregtar, mbledhës i mbeturinave ose në një vend tjetër për ndërmarrjen dhe mbledhjen, të përcaktuar në nivel lokal ose rajonal.

(2) Përdoruesi përfundimtar nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të dorëzojë gomat e përdoruar deri në 20 copë / vit falas në një qendër grumbullimi si fraksione të mbledhura veçmas të mbeturinave komunale.

(3) Përdoruesi përfundimtar që gjeneron mbeturina të vajrave është i detyruar ta mbledhë dhe magazinonjë atë veçmas nga mbeturinat e përziera komunale ose lloje tjetër të mbeturinave dhe t'ia dorëzojë një koleksionisti të produkteve të mbeturinave në një pikë grumbullimi ose instalimi të riciklimit për rikuperimin dhe përpunimin e tij të cilat kanë leje të përshtatshme në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(4) Përdoruesi përfundimtar, i cili krijon mbeturina

собира и чува одвоено од мешан комунален отпад или друг вид на отпад и да го предаде на трговец, собирач на отпадни производи, или во собирен центар или други локации и места определени за преземање и собирање на отпаден текстил на локално односно регионално ниво.

VI . ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА , ИЗВЕСТУВАЊЕ, БАЗА НА ПОДАТОЦИ И ИНФОРМАТИВЕН СИСТЕМ

Член 54

Водење евиденција, собирање на податоци и известување за управување со отпаден текстил, отпадни гуми, отпадни масла и отпадни возила

(1) Производителот е должен да води месечна евиденција на посебен образец за количеството на текстил односно за количеството на масла изразено во килограми, а за гуми изразено во број на парчиња, кои за прв пат ги пуштил на пазарот во Република Северна Македонија во текот на една календарска година.

(2) Производителот е должен да води месечна евиденција на посебен образец, за бројот на возила и нивната вкупна маса изразена во килограми, кои за прв пат ги пуштил на пазарот во Република Северна Македонија во текот на една календарска година.

(3) Врз основа на податоците од ставовите (1) и (2) на овој член, производителот е должен до 31 март во тековната година да изготви годишен извештај на посебен образец за количество на производите пуштени на пазарот во Република Северна Македонија за претходната година, и истиот да го достави до:

1. стручниот орган, во случај кога производителот не е дел од колективен постапувач односно не е самостоен постапувач за што плаќа надоместок од членот 23 став (2) од овој закон;

2. стручниот орган, во случај кога е мал производител од членот 20 од овој закон.

(4) Самостојниот постапувач и колективниот постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебни текови на отпад, годишниот извештај за управување со отпадни производи и отпадни возила од ставот (3) од овој член го доставуваат на

текстилеш, është i detyruar të mbledhë dhe ruajë mbeturinat e tekstileve të krijuara veçmas nga mbeturinat e përziera komunale ose lloje të tjera të mbeturinave dhe t'i dorëzojë ato te një tregtar, mbledhës i produkteve të mbeturinave ose në një qendër grumbullimi ose vende të tjera dhe vendet e caktuara për mbledhjen dhe grumbullimin e mbeturinave të tekstileve në nivel lokal ose rajonal.

VI . МБАЈТА Е ЕВИДЕНЦЭС, РАПОРТИМИТ, БАЗЭС СЭС ТЭС ДХЭНАВЕ ДНЕ СИСТЕМИТ ИНФОРМАТИВ

Нени 54

Мбајтја е евиденцës, мблехја е тэ дхэнаве дхе рапортими пэр менаххими е мбетуринаве тэ текстилеве, гомаве тэ пэрдоруря, мбетуринаве тэ вайраве дхе мбетуринаве тэ автомјетеве

(1) Prodhuesi është i detyruar të mbajë evidencë mujore në një formë të veçantë për sasinë e tekstileve, d.m.th. për sasinë e vajrave të shprehur në kilogramë, dhe për gomat e shprehura në numër copash, të cilat i lëshoi në treg për herë të parë në Republikën e Maqedonisë së Veriut gjatë një viti kalendarik.

(2) Prodhuesi është i detyruar të mbajë evidencë mujore në një formë të veçantë, për numrin e automjeteve dhe masën totale të tyre të shprehur në kilogramë, të cilat i lëshoi në treg për herë të parë në Republikën e Maqedonisë së Veriut gjatë një viti kalendarik.

(3) Bazuar në të dhënat e referuara në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, prodhuesi është i detyruar që më 31 mars të vitit aktual të përgatisë një raport vjetor për një formë të veçantë për sasinë e produkteve të lëshuara në tregun në Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin paraprak dhe të njëjtin të dorëzojë deri te:

1. organi ekspert, në rast se prodhuesi nuk është pjesë e një operatori kolektiv, dmth. të pavarur për të cilin ai paguan një tarifë të përmendur në nenin 23 paragrafi (2) të këtij ligji;

2. organi profesional, në rast se është një prodhues i vogël nga neni 20 i këtij ligji.

(4) Operatori i pavarur dhe operatori kolektiv, në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave, duhet të dorëzojnë raportin vjetor për menaxhimin e produkteve të mbeturinave dhe mbeturinave të automjeteve të të përmendura në

посебен образец до стручниот орган.

(5) Формата и содржината на образецот од ставовите (1) и (2) од овој член како и формата и содржината на образците од ставовите (3) и (4) од овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот за животна средина.

(6) Податоците од ставовите (3) и (4) од овој член се чуваат најмалку за период од седум години и се дел од електронската база на податоци на колективниот или самостојниот постапувач согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

(7) Во годишниот извештај од ставот (4) на овој член се наведуваат и други податоци согласно прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад.

Член 55

База на податоци и информативен систем

Врз основа на податоците од членот 54 од овој закон и податоците од Регистарот од членот 19 од овој закон, стручниот орган воспоставува и води електронска база на податоци за остварување на проширената одговорност на производителите на текстил, гуми, масла и возила што се пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија согласно прописите за проширена одговорност на производител за управување со управување со посебните текови на отпад.

Член 56

Доброволно договарање

Организации кои застапуваат одредени интереси на економските оператори и групите на економски оператори опфатени со овој закон, можат да пристапат кон склучување на доброволен договор со органот за животната средина или Владата на Република Северна Македонија преку кој ќе ги регулираат меѓусебните права и обврски за да се постигнат повисоки национални цели за собирање од член 17 од овој закон, како и повисок степен на рециклирање, преработка и повторна употреба и за воведување на сертифицирани системи за управување со животната средина на начин како што е утврдено во прописите за проширена

параграфин (3) të këtij neni mbi një formë të veçantë për trupin ekspert.

(5) Forma dhe përmbajtja e formularit të përmendur në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni si dhe forma dhe përmbajtja e formularëve të përmendur në paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni i përcakton Ministri që udhëheq organin e mjedisit.

(6) Të dhënat e referuara në paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni do të ruhen për të paktën shtatë vjet dhe do të jenë pjesë e bazës elektronike të të dhënave të operatorit kolektiv ose të pavarur në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e flukseve speciale të mbeturinave.

(7) Raporti vjetor i përmendur në paragrafin (4) të këtij neni gjithashtu do të përmbajë të dhëna të tjera në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 55

Baza e të dhënave dhe sistemi informativ

Bazuar në të dhënat nga neni 54 i këtij ligji dhe të dhënat nga Regjistri nga neni 19 i këtij ligji, organi ekspert krijon dhe mban një bazë elektronike të të dhënave për realizimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesve të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve që vendosen në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për menaxhimin e menaxhimit të rrymave speciale të mbeturinave.

Neni 56

Negocime vullnetare

Organizatrat që përfaqësojnë interesa të caktuar të operatorëve ekonomikë dhe grupeve të operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj, mund të qasen në një marrëveshje vullnetare me organin e mjedisitose Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut përmes së cilës ata do të rregullojnë të drejtat dhe detyrimet e ndërsjellta që të arrihen qëllimet më të larta kombëtare të grumbullimit të përmendura në nenin 17 të këtij ligji, si dhe një shkallë më të lartë të riciklimit, përpunimit dhe ripërdorimit dhe për futjen e sistemeve të menaxhimit të certifikuar të mjedisit në një mënyrë siç përcaktohet në rregulloret e menaxhimit të zgjeruar të prodhuesit.

одговорност на производителот за управување со посебни текови на отпад.

V. НАДЗОР И НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Член 57

Надлежни органи

(1) Надзор над примената на одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон врши органот за животна средина.

(2) Инспекцискиот надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, го врши Државниот инспекторат за животна средина, преку државните инспектори за животна средина.

(3) Инспекцискиот надзор над примената и спроведувањето на овој закон во делот на обврските од овој закон кои произлегуваат за трговците за повратен прием на отпаден текстил и отпадни гуми, обврските во однос на управување со отпадни гуми и отпаден текстил на крајни корисници и поседувачи, во делот на забраните за горење на отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла, искористено возило во природа, расклопување и изведба на други зафати на отпадните возила надвор од инсталации за третман, преработка и отстранување, вршат овластените инспектори за животна средина на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје.

(4) Инспекцискиот надзор над примената и спроведувањето на овој закон во делот на управувањето со отпадните производи вклучувајќи и делови и материјали од отпадните возила од страна на правните и физичките лица, оставање и предавање на отпаден текстил и отпадни гуми како дел од неселектиран комунален отпад односно мешан со други видови отпад и оставање, фрлање или напуштање на отпадни гуми во природа и на јавни површини, вршат комуналните инспектори на општините и општините во градот Скопје и градот Скопје.

(5) Инспекцискиот надзор над примената и спроведувањето на овој закон во делот на забрана и ограничување на употреба на опасни супстанции во возилата, стандарди за кодирање на материјали и делови на возила, како и информации за крајните корисници, го врши Државниот пазарен инспекторат, преку државните пазарни инспектори.

V. MBIKËQYRJA DHE AUTORITETET KOMPETENTE

Neni 57

Autoritetet kompetente

(1) Mbikëqyrja mbi aplikimin e dispozitave të këtij ligji dhe rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhet nga organi i mjedisit jetësor.

(2) Inspektimi mbi aplikimin e këtij ligji dhe rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor, përmes inspektorëve shtetërorë të mjedisit jetësor.

(3) Inspektimi mbi aplikimin dhe zbatimin e këtij ligji në pjesën e detyrimeve nga ky ligj që rezulton për tregtarët për pranimin e kthyeshëm të mbeturinave të tekstilit dhe mbeturinave të gomave, detyrimet në lidhje me menaxhimin e mbeturinave të gomave dhe mbeturinave të teksilit për përdoruesit përfundimtarë dhe pronarët, në pjesën e ndalimeve për djegien e mbeturinave të tekstilit, mbeturinave të gomave dhe mbeturinave të vajrave, hedhjen e automjeteve të përdorura në natyrë, çmontimin dhe realizimin e ndërhyrjeve të tjera të mbeturinave të automjeteve jashtë instalimeve për trajtim, përpunim dhe largim, kryhen nga inspektorët e autorizuar për mjedisin jetësor në komunat, komunat e Qytetit të Shkupit dhe qyteti i Shkupit.

(4) Inspektimi mbi aplikimin dhe zbatimin e këtij ligji në pjesën e menaxhimit të mbeturinave të prodhimeve, përfshirë pjesët dhe materialet nga mbeturinat e automjeteve nga personat juridikë dhe personat fizikë, duke lënë dhe dorëzuar mbeturinat e teksilit dhe mbeturinat e gomave si një pjesë e mbeturinave komunale të pazgjedhura, dmth të përziera me lloje të tjera të mbeturinave dhe largimi, hedhja ose braktisja e mbeturinave të gomave në natyrë dhe në zona publike, kryhen nga inspektorët komunalë të komunave dhe komunave në qytetin e Shkupit dhe qytetin e Shkupit.

(5) Inspektimi mbi aplikimin dhe zbatimin e këtij ligji në pjesën e ndalimit dhe kufizimit të përdorimit të substancave të rrezikshme në automjete, standardet për kodimin e materialeve dhe pjesëve të automjeteve, si dhe informacionin për përdoruesit e fundit, kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Tregut, përmes inspektorëve të tregut shtetëror.

(6) Mbikëqyrja e të dhënave dhe raporteve nga neni 54 i këtij ligji kryhet nga organi profesional.

(6) Надзор над евиденцијата и
извештаите од членот 54 од овој закон, врши
стручниот орган.

Член 58

Делокруг на надзор на државниот инспектор за животна средина

- (1) Во вршењето надзор од својот делокруг, државниот инспектор за животна средина над субјектот на надзорот врши увид и контрола:
- 1) дали субјектот на надзорот меша отпадни масла со масла кои имаат различни физички, хемиски или опасни својства, со други видови отпад, супстанции или материјали со што се спречува или отежнува преработката на отпадните масла (член 8 точка 4 од овој закон);
 - 2) дали деловите и материјалите за возилата се произведуваат и дизајнираат согласно барањата утврдени во членот 9 од овој закон;
 - 3) дали производителот на возила или на составни делови на возилото подготвува информации во пропишаниот рок и содржина и истите ги става на располагање на барање на операторот на инсталацијата за третман (член 12 од овој закон);
 - 4) дали производителот презема мерки за да обезбеди и организира систем за повратен прием и собирање со отпаден текстил и отпадни гуми кај трговецот согласно обврските од членот 15 ставовите (1) и (2) од овој закон;
 - 5) дали производителот презема мерки за обезбедување и реализација на националните цели од членот 17 став (1) од овој закон, а кои се однесуваат на собирањето на отпадни производи и отпадни возила;
 - 6) дали се утврдени годишните цели за собирање на отпадни производи и отпадни возила во определениот рок (член 17 став (4) од овој закон);
 - 7) дали производителот презема мерки за обезбедување и реализација на националните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка на отпадни производи од членот 18 став (1) од овој закон;

Нени 58

Fushëveprimi i inspektorit shtetëror për mjedisin jetësor

- (1) Në kryerjen e mbikqyrjes nga fushëveprimi i tij, inspektori shtetëror për mjedisin jetësor mbi subjektin e mbikqyrjes kryen inspektimin dhe kontrollën:
- 1) nëse subjekti mbikëqyrës përzien mbeturinat e vajrave me vajra që kanë veti të ndryshme fizike, kimike ose të rrezikshme, me lloje të tjera të mbeturinave, substancave ose materialeve që parandalojnë ose komplikojnë përpunimin e mbeturinave të vajrave (neni 8 pika 4 e këtij ligji);
 - 2) nëse pjesët dhe materialet për automjetet prodhohen dhe projektohen në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 9 të këtij ligji;
 - 3) nëse prodhuesi i automjeteve ose pjesëve përbërëse të automjeteve përgatit informacion brenda afatit dhe përmbajtjes së caktuar dhe të njëjtat i vë në dispozicion me kërkesë të operatorit të instalimit të trajtimit (neni 12 i këtij ligji);
 - 4) nëse prodhuesi merr masa për të siguruar dhe organizuar një sistem për pranimin e kthyeshëm dhe grumbullimin e mbeturinave të tekstilit dhe mbeturinave të gomave me tregtarin në përputhje me detyrimet e nenit 15 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 5) nëse prodhuesi merr përsipër masa për sigurimin dhe realizimin e qëllimeve kombëtare të referuara në nenin 17 paragrafi (1) të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me grumbullimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve;
 - 6) nëse janë përcaktuar qëllimet vjetore për grumbullimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve brenda afatit të caktuar (neni 17 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 7) nëse prodhuesi ndërmerr masa për sigurimin dhe realizimin e qëllimeve kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të prodhimeve të përmendura në nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;

- 8) дали се утврдени годишните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка во определениот рок (член 18 став (4) од овој закон);
 - 9) дали операторот на инсталацијата за преработка на отпадни производи води евиденција и доставува извештаи на начин и во пропишаната форма и содржина согласно членот 18 ставови (7), (8) и (9) од овој закон;
 - 10) дали субјектот на надзорот односно извозникот кој извезува отпадни производи доставува извештаи на пропишан начин согласно членот 18 став (11) од овој закон;
 - 11) дали производителот е регистриран кај стручниот орган (член 19 од овој закон);
 - 12) дали малиот производител се регистрирал и води евиденција и известува согласно членот 20 став (2) од овој закон;
 - 13) дали производителот доставува точни податоци за да се утврди како мал производител (член 20 став (3) од овој закон);
 - 14) дали производителот обезбедува целосна покриеност на трошоците за финасирање на управувањето со отпадни производи и отпадни возила согласно членот 21 став (1) од овој закон;
 - 15) дали малиот производителот, уплатил паушален надоместок согласно членот 21 став (2) од овој закон;
 - 16) дали производителот, со трошоците за постапување со отпадни производи и отпадни возила постапува спротивно на барањата од членот 21 став (4) од овој закон;
 - 17) дали производителот ги исполнува обврските од членот 21 став (5) од овој закон;
 - 18) дали производителот кој не е регистриран во Република Северна Македонија и пушта производи на пазар преку комуникација од далечина (е-трговија) има назначен овластен застапник (член 22 од овој закон);
 - 19) дали производителот согласно овој закон е обврзан да плаќа надоместок и дали го платил надоместокот согласно членот 23 од овој закон;
- 8) nëse janë vendosur qëllimet vjetore për ripërdorim, riciklim dhe lloje të tjera të përpunimit brenda afatit të caktuar (neni 18 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 9) nëse operatori i instalimit për përpunimin e mbeturinave të prodhimeve mban evidencë dhe dorëzon raporte në një mënyrë dhe në formën dhe përmbajtjen e përcaktuar në përputhje me nenin 18 paragrafët (7), (8) dhe (9) të këtij ligji;
 - 10) nëse subjekti mbikëqyrës, përkatësisht eksportuesi që eksporton mbeturina të prodhimeve dorëzon raporte në një mënyrë të përshkruar në përputhje me nenin 18 paragrafi (11) të këtij ligji;
 - 11) nëse prodhuesi është i regjistruar në organin profesional (neni 19 i këtij ligji);
 - 12) nëse prodhuesi i vogël është regjistruar dhe mban evidencë dhe raporton në përputhje me nenin 20 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 13) nëse prodhuesi paraqet të dhëna të sakta për t'u përcaktuar si prodhues i vogël (neni 20 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 14) nëse prodhuesi siguron mbulim të plotë të shpenzimeve për financimin e menaxhimit të mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve në përputhje me nenin 21 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 15) nëse prodhuesi i vogël ka paguar një kompensim paushal në pajtim me nenin 21 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 16) nëse prodhuesi, me shpenzimet për trajtimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve, vepron në kundërshtim me kërkesat nga neni 21 paragrafi (4) i këtij ligji;
 - 17) nëse prodhuesi i përmbush detyrimet nga neni 21 paragrafi (5) i këtij ligji;
 - 18) nëse prodhuesi që nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore, vendos produkte në treg përmes komunikimit në distancë (tregtia elektronike) ka një përfaqësues të autorizuar të caktuar (neni 22 i këtij ligji);
 - 19) nëse prodhuesi në përputhje me këtë ligj është i detyruar të paguajë një kompensim dhe nëse ai e ka paguar kompensimin në përputhje me nenin 23 të këtij ligji;
 - 20) nëse prodhuesi ka siguruar licensën si veprues i pavarur me mbeturinat e prodhimeve dhe

- 20) дали производителот има обезбедено дозвола за самостоен постапувач со отпадни производи и отпадни возила или има склучено договор за преземање на неговите обврските за управување со отпадни производи и отпадни возила со колективен постапувач, согласно членот 29 од овој закон;
- 21) дали производителот има обезбедено и организирано систем кој ќе ги опфатат постапките за собирање и складирање, транспорт, третман на отпадните возила (член 31 став (1) од овој закон);
- 22) дали производителот утврдува цели за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадни возила, во пропишаниот рок (член 31 став (2) од овој закон);
- 23) дали отпадните возила бесплатно се преземаат од крајните корисници кои сакаат да ги предадат (член 33 став (2) од овој закон);
- 24) дали преземањето на отпадните возила се наплатува спротивно на условите од членот 33 став (4) од овој закон;
- 25) дали операторот на инсталација за третман или собирачот на отпадни возила издава потврда при преземање на отпадното возило како и дали податоците од потврдата ги внесува во електронската евиденција што ја води стручниот орган (член 34 ставови (1), (2) и (3) од овој закон);
- 26) дали собирачот на отпадни возила или операторот на инсталацијата за третман има воведено електронска евиденција за издадените потврди (член 34 став (3) од овој закон);
- 27) дали крајниот корисник по предавањето на отпадното возило на собирно место или инсталација за третман, истотото го одјавил, односно побарал бришење од евиденција кај надлежен орган (член 34 став (9) од овој закон);
- 28) дали собирачот на отпадни возила ја утврдува поединечната маса на преземеното возило, како и масата на деловите и материјалите и ја внесува во евиденција согласно барањата од членот 35 став (2) од овој закон;
- mbeturinat e automjeteve ose ka lidhur një kontratë për ndërmarrjen e detyrimeve të tij për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve me një veprues kolektiv, në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;
- 21) nëse prodhuesi ka siguruar dhe organizuar një sistem që do të mbulojë procedurat për mbledhjen dhe magazinimin, transportin, trajtimin e mbeturinave të automjeteve (neni 31 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 22) nëse prodhuesi vendos qëllime për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e mbeturinave të automjeteve, brenda afatit të përcaktuar (neni 31 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 23) nëse mbeturinat e automjeteve janë marrë falas nga përdoruesit përfundimtarë të cilët dëshirojnë t'i dorëzojnë ato (neni 33 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 24) nëse ngarkimi i mbeturinave të automjeteve paguhet në kundërshtim me kushtet nga neni 33 paragrafi (4) i këtij ligji;
- 25) nëse operatori i instalimit të trajtimit ose mbledhësi i mbeturinave të automjeteve lëshon një vërtetim para ngarkimit të mbeturinave të automjeteve si dhe nëse ai i fut të dhënat nga vërtetimi në regjistrat elektronikë të udhëhequr nga organi profesional (neni 34 paragrafët (1)), (2) dhe (3) të këtij ligji);
- 26) nëse mbledhësi i mbeturinave të automjeteve ose operatori i instalimit të trajtimit ka futur regjistra elektronikë për vërtetimet e lëshuara (neni 34 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 27) nëse përdoruesi përfundimtar, pas dorëzimit të mbeturinave të automjeteve në një pikë grumbullimi ose instalimi për trajtim, të njëjtën e ka çlajmëruar, veçanërisht ka kërkuar fshirjen nga regjistrat tek një autoritet kompetent (neni 34 paragrafi (9) i këtij ligji);
- 28) nëse mbledhësi i mbeturinave të automjeteve përcakton masën individuale të automjetit të sekuestruar, si dhe masën e pjesëve dhe materialeve dhe e fut atë në regjistra në përputhje me kërkesat e nenit 35 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 29) nëse mbledhësi i mbeturinave të automjeteve i dorëzon ato në një mënyrë të përshkruar në përputhje me nenin 35 paragrafi (3) të këtij

- 29) дали собирачот на отпадни возила, ги предава на пропишан начин согласно членот 35 став (3) од овој закон;
- 30) дали евиденцијата се води согласно членот 36 ставови (1) и (3) од овој закон;
- 31) дали собирачот на отпадни возила вовел и одржува база на податоци согласно членот 36 став (5) од овој закон;
- 32) дали третманот на отпадните возила се врши на начин согласно условите и барањата од членот 37 од овој закон;
- 33) дали, операторот на инсталацијата за третман на отпадни возила води евиденција и доставува извештаи на начин и во пропишаната форма, како и ги чува податоците во пропишаниот рок согласно членот 38 ставовите (1), (2) и (4) од овој закон;
- 34) дали извозникот на отпадните возила, доставува извештаи на пропишан начин согласно членот 38 став (7) од овој закон;
- 35) дали операторот на инсталацијата за третман поседува дозвола и дали ги исполнува условите од дозволата согласно членот 39 став (1) од овој закон;
- 36) дали операторот на инсталацијата за третман води евиденцијасогласно членот 39 став (2) од овој закон;
- 37) дали производителот има обезбедено и организирано систем за собирање и преработка на отпадни гуми (член 41 ставови (1) и (2) од овој закон);
- 38) дали производителот има обезбедено и организира систем за одделно собирање и преработка на отпадни масла согласно членот 45 од овој закон;
- 39) дали собирачот на отпадни масла постапува со собраните отпадни масла согласно барањата на членот 46 став (4) од овој закон;
- 40) дали субјектот на надзорот кој врши преработка на отпадни масла ги исполнуваат условите и барањата утврдени во членот 47 ставови (1) и (4) од овој закон;
- 41) дали субјектот на надзорот кој поседува отпадни масла постапува со отпадното масло, согласно барањата од членот 48 ставот (1) од овој закон;
- 42) дали субјектот на надзорот кој е поседувач ligji;
- 30) nëse regjistrat udhëhiqen në përputhje me nenin 36 paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji
- 31) nëse mbledhësi i mbeturinave të automjeteve ka udhëhequr dhe mban një bazë të të dhënave në përputhje me nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 32) nëse trajtimi i mbeturinave të automjeteve kryhet në një mënyrë në përputhje me kushtet dhe kërkesat e nenit 37 të këtij ligji;
- 33) nëse operatori i instalimit për trajtimin e mbeturinave të automjeteve mban evidencë dhe paraqet raporte në një mënyrë dhe në formën e përcaktuar, si dhe ruan të dhënat brenda afatit të përcaktuar në përputhje me nenin 38 paragrafët (1), (2) dhe (4) të këtij ligji;
- 34) nëse eksportuesi i mbeturinave të automjeteve paraqet raporte në një mënyrë të përcaktuar në përputhje me nenin 38 paragrafi (7) të këtij ligji;
- 35) nëse operatori i instalimit të trajtimit posedon leje dhe nëse i plotëson kushtet e lejes në përputhje me nenin 39 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 36) nëse operatori i instalimit të trajtimit mban evidencë në përputhje me nenin 39 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 37) nëse prodhuesi ka siguruar dhe organizuar një sistem për mbledhjen dhe përpunimin e mbeturinave të gomave (neni 41 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
- 38) nëse prodhuesi ka siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin dhe përpunimin e veçantë të mbeturinave të vajrave në përputhje me nenin 45 të këtij ligji;
- 39) nëse mbledhësi i mbeturinave të vajrave vepron me mbeturinat e vajrave të grumbulluara në përputhje me kërkesat e nenit 46 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 40) nëse subjekti mbikëqyrës që kryen përpunimin e mbeturinave të vajrave i plotëson kushtet dhe kërkesat e përcaktuara në nenin 47 paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji;
- 41) nëse subjekti mbikëqyrës që posedon mbeturina të vajrave vepron me mbeturinat e vajrave, në përputhje me kërkesat e nenit 48 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 42) nëse subjekti mbikëqyrës që është posedues i mbeturinave të vajrave, i cili është bashkuar

на отпадно масло, кој се приклучил кон самостоен или колективен постапувач го предава отпадното масло на пропишан начин (член 48 став (3) од овој закон);

- 43) дали субјектот на надзорот води евиденција и дали податоците од евиденцијата ги доставува до стручниот орган (член 48 став (5) од овој закон);
- 44) дали производителот има обезбедено и организирано систем за одделно собирање и управување со отпаден текстил согласно членот 49 ставови (1) и (2) од овој закон;
- 45) дали собирачот на отпадни производи го предава отпадниот текстил на начин согласно членот 49 став (3) од овој закон;
- 46) дали собирачот води евиденција за отпадни производи на пропишан начин, согласно членот 51 ставови (1) и (2) од овој закон;
- 47) дали крајниот корисник кој создава отпадно масло постапува со отпадното масло и го предава отпадното масло согласно барањата од членот 53 став (3) од овој закон;
- 48) дали производителот води евиденцијата за видот и количеството на производи пуштени на пазарот (член 54 ставови (1) и (2) од овој закон);
- 49) дали производителот односно самостојниот или колективниот постапувач доставуваат годишен извештај до стручниот орган во определениот рок за видот и количеството на производи пуштена на пазар согласно членот 54 став (3) и (4) од овој закон;
- 50) дали податоците од извештаите се чуваат, најмалку за предходните 7 години согласно (член 54 став (6) од овој закон и
- 51) врши и други работи во негова надлежност утврдени со овој закон.

me një veprues të pavarur ose veprues kolektiv, e dorëzon mbeturinën e vajrave në mënyrë të përcaktuar (neni 48 paragrafi (3) i këtij ligji);

- 43) nëse subjekti i mbikëqyrjes mban evidencë dhe nëse i dorëzon të dhënat nga regjistrat tek organi profesional (neni 48 paragrafi (5) i këtij ligji);
 - 44) nëse prodhuesi ka siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin dhe menaxhimin e veçantë të mbeturinave të tekstilit në përputhje me nenin 49 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 45) nëse mbledhësi i mbeturinave të prodhimeve i dorëzon mbeturinat e tekstilit në përputhje me nenin 49 paragrafi (3) të këtij ligji;
 - 46) nëse mbledhësi mban evidencë për mbeturinat e prodhimeve në një mënyrë të përcaktuar, në përputhje me nenin 51 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 47) nëse përdoruesi përfundimtar i cili krijon mbeturina të vajrave vepron me mbeturinat e vajrave dhe shpërndan mbeturina të vajrave në përputhje me kërkesat e nenit 53 paragrafi (3) të këtij ligji;
 - 48) nëse prodhuesi mban evidencë për llojin dhe sasinë e produkteve të vendosura në treg (neni 54 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
 - 49) nëse prodhuesi, veçanërisht vepruesi i pavarur ose kolektiv dorëzon një raport vjetor deri te organi profesional brenda afatit të përcaktuar për llojin dhe sasinë e produkteve të vendosura në treg në përputhje me nenin 54 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 50) nëse të dhënat nga raportet ruhen, të paktën për 7 vitet e mëparshme në përputhje me (neni 54 paragrafi (6) i këtij ligji dhe
 - 51) kryen veprimtari të tjera brenda kompetencës së tij të përcaktuara me këtë ligj.
- (2) Me kërkesë të inspektorit shtetëror për mjedisin jetësor në kryerjen e inspektimit mund të marrë pjesë edhe një nëpunës shtetëror kompetent i punësuar në organin profesional.
- (3) Inspektori shtetëror i mjedisit jetësor është i detyruar të kryejë inspektimin, kur kërkohet nga organi profesional pa vonesë.

(2) На барање на државниот инспектор за животна средина во вршењето на инспекцискиот надзор може да учествува и надлежен државен службеник вработен во стручниот орган.

(3) Државниот инспектор за животна средина е

должен да изврши инспекциски надзор, кога тоа ќе го побара стручниот орган без одлагање.

Член 59

Донесување на решенија на инспектор за животна средина

- (1) При вршење на инспекцискиот надзор, државниот инспектор за животна средина со решение:
- 1) ќе го задолжи субјектот на надзорот да запре со активности на мешање на маслото со други масла, материјали супстанции и друг отпад (член 8 точка 4 од овој закон);
 - 2) ќе го задолжи производителот да презема мерки со кои ќе ги исполни барањата утврдени во членот 9 од овој закон;
 - 3) ќе го задолжи производителот на барање на операторот на инсталацијата за третман да ги достави потребните информации за расклопување, складирање и тестирање на деловите од возилото кои можат повторно да се употребат (член 12 од овој закон);
 - 4) ќе го задолжи производителот да преземи мерки за да организира и обезбеди систем за повратен прием и собирање на отпаден текстил и отпадни гуми кај трговците и исполнување на обврските утврдени во членот 15 ставовите (1) и (2) од овој закон;
 - 5) ќе го задолжи производителот да презема мерки за обезбедување и реализација на националните цели од членот 17 став (1) од овој закон, а кои се однесуваат на собирањето на отпадни производи и отпадни возила;
 - 6) ќе го задолжи производителот да ги утврди годишните цели за собирање на отпадни производи и отпадни возила во определениот рок (член 17 став (4) од овој закон);
 - 7) ќе го задолжи производителот да презема мерки за обезбедување и реализација на националните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка на отпадни производи од членот 18 став (1) од овој закон;
 - 8) ќе го задолжи производителот да ги утврди годишните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови преработка, според видот на производ во килограми или парче во определениот рок (член 18 став (4)

Нени 59

Marrja e vendimeve të inspektorit për mjedisin jetësor

- (1) Para kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror për mjedisin jetësor me vendim:
- 1) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndalojë aktivitetet e përzierjes së vajit me vajra të tjerë, substanca materiale dhe mbeturina të tjera (neni 8 pika 4 e këtij ligji);
 - 2) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa me të cilat do të përmbushen kërkesat e përcaktuara në nenin 9 të këtij ligji;
 - 3) do të detyrojë prodhuesin me kërkesë të operatorit të instalimit të trajtimit të dorëzojë informacionin e nevojshëm për çmontimin, ruajtjen dhe testimin e pjesëve të automjetit që mund të ripërdoren (neni 12 i këtij ligji);
 - 4) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa për të organizuar dhe siguruar një sistem për pranimin e kthyeshëm dhe grumbullimin e mbeturinave të tekstilit dhe mbeturinave të gomave te tregtarët dhe përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në nenin 15 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 5) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa për sigurimin dhe realizimin e qëllimeve kombëtare nga neni 17 paragrafi (1) të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me grumbullimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve;
 - 6) do të detyrojë prodhuesin të përcaktojë qëllimet vjetore për grumbullimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve brenda afatit të caktuar (neni 17 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 7) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa për sigurimin dhe realizimin e qëllimeve kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të prodhimeve nga neni 18 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 8) do të detyrojë prodhuesin të përcaktojë qëllimet vjetore për ripërdorim, riciklim dhe lloje të tjera të përpunimit, sipas llojit të prodhimit në kilogram ose pjesë brenda afatit të caktuar (neni 18 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 9) do të detyrojë operatorin e instalimit për përpunimin e mbeturinave të prodhimeve të

- од овој закон);
- 9) ќе го задолжи операторот на инсталацијата за преработка на отпадни производи да води евиденција и доставува извештаи на начин и во пропишаната содржина и форма согласно членот 18 ставовите (7), (8) и (9) од овој закон;
 - 10) ќе го задолжи субјектот на надзорот односно извозникот кој извезува отпадни производи да достави извештаи на пропишан начин согласно членот 18 став (11) од овој закон;
 - 11) ќе ги задолжи производителите да се регистрираат согласно членот 19 од овој закон;
 - 12) ќе го задолжи малиот производител да се регистрира и води евиденција согласно членот 20 став (2) од овој закон;
 - 13) ќе го задолжи малиот производителот да доставува точни податоци до стручниот орган врз основа на кои се утврдува како мал производител (член 20 став (3) од овој закон);
 - 14) ќе го задолжи производителот да обезбедува целосна покриеност на трошоците за финансирање на системот за управувањето со отпадни производи и отпадни возила согласно членот 21 став (1) од овој закон;
 - 15) ќе го задолжи малиот производителот да уплати паушален надоместок согласно членот 21 став (2) од овој закон;
 - 16) ќе го задолжи производителот, за трошоците за управување отпадни производи и отпадни возила, да постапува согласно барањата од членот 21 став (4) од овој закон;
 - 17) ќе го задолжи производителот да ги покрива трошоците за управување со заостанати отпадни производи и отпадни возила на начин согласно членот 21 став (5) од овој закон;
 - 18) ќе ги задолжи производителите кои не се регистриран во Република Северна Македонија и кои пуштаат производи на пазар преку комуникација од далечина (е-трговија), да назначат овластен застапник (член 22 од овој закон);
 - 19) ќе го задолжи производителот да плати надоместок согласно членот 23 од овој закон;
 - 20) ќе го задолжи производителот да обезбеди дозвола за самостоен постапувач со отпадни производи и отпадни возила или да склучено
- mbajë evidencë dhe të paraqesë raporte në një mënyrë dhe në përmbajtjen dhe formën e përshkruar në përputhje me nenin 18 paragrafët (7), (8) dhe (9) të këtij ligji ;
- 10) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes, përkatësisht eksportuesin i cili eksporton mbeturina të prodhimeve të paraqesë raporte në një mënyrë të përshkruar në përputhje me nenin 18 paragrafi (11) të këtij ligji;
 - 11) do të detyrojë prodhuesit të regjistrohesh në përputhje me nenin 19 të këtij ligji;
 - 12) do të detyrojë prodhuesin e vogël që të regjistrohesh dhe të mbajë evidencë në përputhje me nenin 20 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 13) do të detyrojë prodhuesin e vogël që t'i paraqesë të dhëna të sakta organit profesional në bazë të të cilave përcaktohet si prodhues i vogël (neni 20 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 14) do të detyrojë prodhuesin të sigurojë mbulim të plotë të shpenzimeve për financimin e sistemit për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve në përputhje me nenin 21 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 15) do të detyrojë prodhuesin e vogël të paguajë një kompensim paushal në pajtim me nenin 21 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 16) do të detyrojë prodhuesin, për shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve, të veprojnë në përputhje me kërkesat nga neni 21 paragrafi (4) i këtij ligji;
 - 17) do të detyrojë prodhuesin të mbulojë shpenzimet për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve të mbetura dhe mbeturinave të automjeteve në një mënyrë në përputhje me nenin 21 paragrafi (5) të këtij ligji;
 - 18) do të detyrojë prodhuesit që nuk janë të regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe që vendosin produkte në treg përmes komunikimit në distancë (tregtia elektronike), të caktojnë një përfaqësues të autorizuar (neni 22 i këtij ligji);
 - 19) do të detyrojë prodhuesin të paguajë një kompensim në përputhje me nenin 23 të këtij ligji;
 - 20) do të detyrojë prodhuesin të sigurojë licensë si veprues i pavarur me mbeturinat e automjeteve

- договор за презамање на неговите обврските за управување со отпадни производи и отпадни возила, согласно членот 29 од овој закон;
- 21) ќе го задолжи производителот да преземи мерки со кои ќе организира и обезбеди систем кој ќе ги опфатат постапките за собирање и складирање, транспорт, третман на отпадните возила и нивните делови (член 31 став (1) од овој закон);
- 22) ќе го задолжи производителот да ги утврдува цели за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадни возила, во пропишаниот рок (член 31 став (2) од овој закон);
- 23) ќе го задолжи собирачот на отпадни возила или операторот на инсталацијата за третман, бесплатно да ги презема отпадните возила од крајните корисници кои сакаат да ги предадат (член 33 став (2) од овој закон);
- 24) ќе задолжи собирачот на отпадни возила или операторот на инсталацијата за третман да постапува согласно условите утврдени во членот 33 став (4) од овој закон;
- 25) ќе го задолжи операторот на инсталација за третман или собирачот на отпадни возила, да издава потврда при преземање на отпадното возило како и податоците од потврдата да ги внесува во електронската евиденција што ја води стручниот орган (член 34 ставови (1) (2) и (3) од овој закон);
- 26) ќе ги задолжи собирачот на отпадни возила или операторот на инсталацијата за третман да воведи електронска евиденција за издадените потврди (член 34 став (3) од овој закон);
- 27) ќе го задолжи крајниот корисник по предавањето на отпадното возило на собирно место или инсталација за третман, истото да го одјави, односно да побара бришење од евиденција кај надлежен орган (член 34 став (9) од овој закон);
- 28) ќе го задолжи собирачот на отпадни возила да постапува согласно барањата од членот 35 став (2) од овој закон;
- 29) ќе го задолжи собирачот на отпадни возила да постапува со собраните отпадни возила согласно барањата од членот 35 став (3) од
- ose të lidhë marrëveshje për ndërmarrjen e detyrimeve të tij për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve, në përputhje me nenin 29 të këtij ligji;
- 21) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa për të organizuar dhe siguruar një sistem që do të mbulojë procedurat për mbledhjen dhe magazinimin, transportin, trajtimin e mbeturinave të automjeteve dhe pjesëve të tyre (neni 31 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 22) do të detyrojë prodhuesin të vendosë qëllime për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e mbeturinave të automjeteve, brenda afatit të përcaktuar (neni 31 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 23) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve ose operatorin e instalimit të trajtimit që t'i marrë falas mbeturinat e automjeteve nga përdoruesit përfundimtarë që dëshirojnë t'i dorëzojnë ato (neni 33 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 24) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve ose operatorin e instalimit të trajtimit të veproje në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenin 33 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 25) do të detyrojë operatorin e instalimit për trajtim ose mbledhësin e mbeturinave të automjeteve të lëshojë një vërtetim kur merr përsipër mbeturinat e automjeteve si dhe të futë të dhënat nga vërtetimi në regjistrat elektronikë të mbajtur nga organi profesional (neni 34 paragrafët (1) (2) dhe (3) të këtij ligji);
- 26) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve ose operatorin e instalimit të trajtimit për të futur regjistra elektronikë për vërtetimet e lëshuara (neni 34 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 27) do të detyrojë përdoruesin përfundimtar pas dorëzimit të mbeturinave të automjeteve në një pikë grumbullimi ose instalimi për trajtim, ta çlajmërojë atë, veçanërisht të kërkojë fshirjen nga regjistrat tek një organ kompetent (neni 34 paragrafi (9) i këtij ligji);
- 28) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve të veproje në përputhje me kërkesat nga neni 35 paragrafi (2) i këtij ligji;
- 29) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të

- овој закон;
- 30) ќе го задолжи собирачот на отпадни возила да води евиденција на пропишан начин согласно член 36 ставовите (1) и (3) од овој закон;
- 31) ќе го задолжи собирачот на отпадни возила да воведи и да одржува база на податоци согласно членот 36 став (5) од овој закон;
- 32) ќе го задолжи субјектот на надзорот кој вршат третман на отпадни возила да ги врши на начин согласно условите и барањата утврдени во членот 37 од овој закон;
- 33) ќе го задолжи субјектот на надзорот, оператор на инсталцијата за третман, да води евиденција како и да доставува извештаи на начин и во пропишаната форма, согласно членот 38 ставовите (1), (2) и (4) од овој закон;
- 34) ќе го задолжи извозникот на отпадните возила, делови и материјали да доставува извештаи на пропишан начин согласно членот 38 став (7) од овој закон;
- 35) ќе го задолжи операторот на инсталација за третман на отпадните возила, да обезбеди дозвола и да преземе потребни мерки за да ги исполни условите од дозволата (член 39 став (1) од овој закон);
- 36) ќе го задолжи операторот на инсталацијата за третман на отпадни возила да води евиденција согласно членот 39 став (2) од овој закон;
- 37) ќе го задолжи производителот да преземи мерки со кои ќе се обезбеди и ќе организира систем за собирање отпадни гуми (член 41 ставови (1) и (2) од овој закон);
- 38) ќе го задолжи производителот да преземи мерки за да обезбеди и организира систем за одделно собирање и пеработка на отпадни масла согласно член 45 од овој закон;
- 39) ќе го задолжи собирачот на отпадни масла да постапува со собраните отпадни масла согласно барањата од членот 46 став (4) од овој закон;
- 40) ќе го задолжи субјектот на надзорот кој врши преработка на отпадни масла да ги исполни условите и барањата од членот 47 ставови (1) и (4) од овој закон;
- automjeteve të veproјë me mbeturinat e automjeteve të mbledhura në përputhje me kërkesat e nenit 35 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 30) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve të mbajë evidencë në një mënyrë të përshkruar në pajtim me nenin 36 paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji;
- 31) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të automjeteve të udhëheqë dhe të mbajë një bazë të të dhënave në përputhje me nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 32) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes që kryen trajtimin e mbeturinave të automjeteve t'i kryejë ato në një mënyrë në përputhje me kushtet dhe kërkesat e përcaktuara në nenin 37 të këtij ligji;
- 33) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes, operatorin e instalimit të trajtimit, të mbajë regjistra, si dhe të paraqesë raporte në një mënyrë dhe në formën e përshkruar, në përputhje me nenin 38 paragrafët (1), (2) dhe (4) të këtij ligji;
- 34) do të detyrojë eksportuesin e automjeteve, pjesëve dhe materialeve të mbeturinave të paraqesin raporte në një mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 38 paragrafi (7) të këtij ligji;
- 35) do të detyrojë operatorin e instalimit për trajtimin e mbeturinave të automjeteve, të sigurojë një licensë dhe të marrë masat e nevojshme për të përmbushur kushtet e licensës (neni 39 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 36) do të detyrojë operatorin e instalimit për trajtimin e mbeturinave të automjeteve të mbajë evidencë në përputhje me nenin 39 paragrafi (2) të këtij ligji;
- 37) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa për të siguruar dhe organizuar një sistem për mbledhjen e mbeturinave të gomave (neni 41 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
- 38) të detyrojë prodhuesin të marrë masa për të siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin dhe përpunimin e veçantë të mbeturinave të vajrave në përputhje me nenin 45 të këtij ligji;
- 39) do të detyrojë mbledhësin e mbeturinave të vajrave të veproјë me mbeturinat e vajrave të grumbulluar në përputhje me kërkesat e nenit 46 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 40) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes që kryen përpunimin e mbeturinave të vajrave për të

- 41) ќе го задолжи субјектот на надзорот кој поседува отпадни масла да постапува со отпадните масла согласно барањата од членот 48 ставот (1) од овој закон;
- 42) ќе го задолжи субјектот на надзорот да го предаде отпадното масло на пропишан начин (член 48 став (3) од овој закон);
- 43) ќе го задолжи субјектот на надзорот зависно од количините на отпадно масло кое го создава да води евиденција и податоците да ги доставува до стручниот орган (член 48 став (5) од овој закон);
- 44) ќе го задолжи производителот да преземе мерки и да обезбеди и организира систем за одделно собирањето и преработката на отпаден текстил согласно членот 49 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 45) ќе го задолжи собирачот да го предава собраниот отпаден текстил на начин утврден во членот 49 став (3) од овој закон;
- 46) ќе го задолжи собирачот да води евиденција на пропишан начин, согласно членот 51 ставови (1) и (2) од овој закон;
- 47) ќе го задолжи крајниот корисник кој создава отпадно масло да постапува со отпадното масло, согласно барањата од членот 53 став (3) од овој закон;
- 48) ќе го задолжи производителот да води евиденцијата за видот и количеството на производи пуштени на пазарот (член 54 ставови (1) и (2) од овој закон);
- 49) ќе го задолжи производителот односно самостојниот или колективниот постапувач да доставува годишен извештај до стручниот орган во определениот рок за видот и количеството на производи пуштена на пазар согласно членот 54 ставови (3) и (4) од овој закон;
- 50) ќе го задолжи податоците од извештаите да се чуваат, најмалку за предходните 7 години согласно член 54 став (6) од овој закон и
- 51) ќе го задолжи субјектот на надзорот да преземе други мерки и активности согласно барањата од одредбите на овој закон.
- (2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во
- përmbushur kushtet dhe kërkesat e përmendura në nenin 47 paragrafët (1) dhe (4) të këtij ligji;
- 41) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes që posedon mbeturina të vajrave të veprojnë me mbeturinat e vajrave në përputhje me kërkesat e nenit 48 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 42) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes t'i dorëzojë mbeturinat e vajrave në mënyrë të përshkruar (neni 48 paragrafi (3) i këtij ligji);
- 43) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes, varësisht nga sasinë e mbeturinave të vajrave që krijon, të mbajë regjistra dhe t'i paraqesë të dhënat deri te organi profesional (neni 48 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 44) do të detyrojë prodhuesin të marrë masa dhe të sigurojë dhe organizojë një sistem për grumbullimin dhe përpunimin e veçantë të mbeturinave të tekstilit në përputhje me nenin 49 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 45) do të detyrojë mbledhësin të dorëzojë mbeturinat e mbledhura të tekstilit në një mënyrë të përcaktuar në nenin 49 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 46) do të detyrojë mbledhësin të mbajë evidencë në një mënyrë të përshkruar, në përputhje me nenin 51 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 47) do të detyrojë përdoruesin përfundimtar që krijon mbeturina të vajrave të veproje me mbeturinat e vajrave, në përputhje me kërkesat e nenit 53 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 48) do të detyrojë prodhuesin të mbajë evidencë për llojin dhe sasinë e produkteve të vendosura në treg (neni 54 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
- 49) do të detyrojë prodhuesin, përkatësisht vepruesin e pavarur ose kolektivë të paraqesë një raport vjetor tek organi profesional brenda afatit të caktuar për llojin dhe sasinë e produkteve të vendosura në treg në përputhje me nenin 54 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
- 50) do ta detyrojë që të dhënat nga raportet të ruhen, të paktën për 7 vitet e mëparshme në përputhje me nenin 54 paragrafi (6) të këtij ligji dhe
- 51) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndërmarra masa dhe veprimtari të tjera në përputhje me kërkesat e dispozitave të këtij ligji.
- (2) Nëse para inspektimit inspektori shtetëror për mjedisin jetësor konstaton se subjektet e mbikëqyrjes

решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги преземе за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.

(3) При вршењето на инспекцискиот надзор, државниот инспектор за животна средина на субјектите на надзорот ќе им одреди привремена забрана за вршење на дејност која не може да биде подолга од 15 дена, за неправилностите утврдени од ставот (1) точки 1), 9), 19) и 33) од овој член.

(4) Против решението на државниот инспектор за животна средина може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(5) Доколку субјектите од ставот (1) од овој член не постапат согласно со решението на државниот инспектор за животна средина и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, државниот инспектор за животна средина ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежниот прекршочен орган.

(6) Во случај кога ќе се утврди постоење на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, инспекторот ќе издаде усна наредба за итно и неодложено отстранување на утврдените неисправности и неправилности кои во записник ги констатира во соработка со Државниот санитарен и здравствен инспекторат, како и ќе ги извести и другите надлежни инспектори или други државни органи за утврдените неправилности и ќе побара нивна интервенција.

(7) Ако констатираните неисправности и неправилности од ставот (6) од овој член, претставуваат опасност за загрозување на животната средина, животот и здравјето на луѓето, инспекторот веднаш ќе ја забрани работата на инсталацијата, објектот, постројката, уредот, како и употреба на средствата и опремата за вршење на дејноста.

(8) Во случаите од ставот (6) од овој член, инспекторот донесува писмено решение во рок од 48 часа од издавањето на усната наредба.

(9) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член, државниот инспектор за животна средина има право за преземање и на други мерки утврдени со прописите за животната средина,

nuk u përmbahen kërkesave të këtij ligji, ai do të konstatojë parregullsitë e konstatuara me një procesverbal dhe në një vendim do të përcaktojë masat dhe aktivitetet e duhura që duhen marrë për tejkalimin e situates dhe do të përcaktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.

(3) Para kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror për mjedisin jetësor për subjektet e mbikëqyrjes do të vendosë ndalim të përkohshëm për kryerjen e veprimtarisë që nuk mund të jetë më e gjatë se 15 ditë, për parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) pikat 1), 9), 19) dhe 33) të këtij neni.

(4) Kundër vendimit të inspektorit shtetëror për mjedisin jetësor mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për mbikëqyrje inspektuese.

(5) Nëse subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e inspektorit shtetëror për mjedisin jetësor dhe nuk heqin arsyet për situatën e cila rezulton me vendim, inspektori shtetëror për mjedisin jetësor do të paraqesë kërkesë për fillimin e procedurës për kundërvajtje deri te organi kompetent i kundërvajtjes.

(6) Në rast se përcaktohet ekzistenca e një rreziku të menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njeriut, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen e menjëhershme dhe pa vonesë të keqfunksionimeve dhe parregullsive të identifikuara, të cilat konstatohen në procesverbal në bashkëpunim me Inspektoriatin Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, dhe do të njoftojë inspektorë të tjerë kompetentë ose organe të tjerë shtetërorë për parregullsitë e identifikuara dhe do të kërkojë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse keqfunksionimet dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (6) i këtij neni paraqesin rrezik për rrezikimin e mjedisit, jetës dhe shëndetit të njerëzve, inspektori menjëherë do të ndalojë punën e instalimit, objektit, maqinerisë, pajisjes, si dhe përdorimin e mjeteve dhe pajisjeve për të kryer veprimtarinë.

(8) Në rastet nga paragrafi (6) i këtij neni, inspektori do të miratojë një vendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhrin me gojë.

(9) Para kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori shtetëror për mjedisin jetësor ka të drejtë të ndërmarrë masa të tjera të përcaktuara

прописите за управување со отпад и прописите за инспекциски надзор.

Член 60

Делокруг на надзор на овластените инспектори за животна средина на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје и комуналните инспектори на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје

(1) Во вршењето на надзор од својот делокруг, овластениот инспектор за животна средина на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје на субјектот на надзорот врши увид и контрола:

- 1) дали субјектот на надзорот гори отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла на локации и/или инсталации што не се наменети за таа цел (член 8 точка 1) од овој закон);
- 2) дали субјектот на надзорот истура или фрла отпадни масла и остатоци од нивна преработка во површински и подземни води во канализација и на или во почвата (член 8 точка 3) од овој закон);
- 3) дали субјектот на надзорот отпадните возила ги остава во природа, или се вршат други активности на расклопување надвор од локација или инсталација намената за таа цел (член 8 точка 5) од овој закон);
- 4) дали трговецот го прима назад отпадниот текстил и отпадните гуми од крајниот корисник, кој сака да ги врати, како и дали ги прима по систем еден на еден (член 15 ставови (3) и (4) од овој закон);
- 5) дали трговецот одбива преземање на отпадни производи од крајните корисници спротивно на условите од членот 15 став (5) од овој закон и истите не ги информира за местата за предавање на отпадниот текстил или отпадни гуми;
- 6) дали трговецот за преземениот отпаден текстил или отпадни гуми води евиденција со точни податоци, согласно прописите за управување со отпад (член 15 став (6) од овој закон);

me rregulloret mjedisore, rregulloret e menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloret e mbikëqyrjes inspektuese.

Neni 60

Fushëveprimi i mbikëqyrjes së inspektorëve të autorizuar për mjedisin jetësor të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit dhe inspektorëve komunal të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektor i autorizuar për mjedisin jetësor të komunës, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit inspektojnë dhe kontrollojnë субјектин e mbikëqyrjes:

- 1) nëse субјекти i mbikëqyrjes djeg mbeturinat e tekstileve, mbeturinat e gomave dhe mbeturinat e vajrave në vendet dhe / ose instalimet që nuk janë të destinuara për atë qëllim (neni 8 pika 1) të këtij ligji);
- 2) nëse субјекти i mbikëqyrjes derdh ose hedh mbeturina të vajrave dhe mbetje nga përpunimi i tyre në ujëra sipërfaqësorë dhe nëntокësorë në канализиме dhe mbi ose në tokë (neni 8 pika 3) e këtij ligji);
- 3) nëse субјекти i mbikëqyrjes i lë mbeturinat e automjeteve në natyrë, ose kryhen aktivitete të tjera të çmontimit jashtë vendit ose instalimit të destinuar për atë qëllim (neni 8 pika 5) i këtij ligji);
- 4) nëse tregtari merr përsëri mbeturinat e tekstilit dhe mbeturinat e gomave nga përdoruesi përfundimtar, i cili dëshiron t'i kthejë ato, si dhe a do të i pranojë ato me sistemin një nga një (neni 15 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);
- 5) nëse tregtari refuzon të marrë mbeturinat e prodhimeve nga përdoruesit përfundimtar në kundërshtim me kushtet nga neni 15 paragrafi (5) i këtij ligji dhe nuk i informon ata për vendet për dorëzimin e mbeturinave të tekstilit ose mbeturinave të gomave
- 6) nëse tregtari mban shënime për mbeturinat e teksileve të sekuestruara ose mbeturinat e gomave me të dhëna të sakta, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 15 paragrafi (6) i këtij ligji);

- закон);
- 2) дали крајниот корисник постапува со отпадните гуми согласно барањата утврдени со членот 53 ставовите (1) и (2) од овој закон;
 - 3) дали крајниот корисник, со отпадниот текстил постапува согласно барањата од член 53 став (4) од овој закон;

Член 61

Донесување на решенија на овластените инспектори за животна средина на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје и комуналните инспектори на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје

- (1) При вршењето на инспекцискиот надзор, овластените инспектори за животна средина на општините, општините во градот Скопје и градот Скопје со решение:
 - 1) ќе го задолжи субјектот на надзорот да ги запре своите активности со кои врши горење на отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла на локации и/или инсталации што не се наменети за таа цел, да ги предаде на локации односно во инсталации за таа цел (член 8 точка 1) од овој закон);
 - 2) ќе го задолжи субјектот на надзорот да ги запре своите активности со кои ги истура или фрла отпадните масла во води или почва и остатоци од нивната преработка и да ги предаде на локации или места определени согласно овој закон (членот 8 точка 3) од овој закон);
 - 3) ќе го задолжи субјектот на надзорот да ги запре активности со кои отпадните возила, се оставаат, во природа, или се расклопуваат надвор од инсталации за третман, преработка и отстранување и да ги предаде на локации односно во инсталации за таа цел (член 8 точка 5) од овој закон);
 - 4) ќе го задолжи трговецот да ги преземе отпадниот текстил или отпадните гуми од крајниот корисник, кој сака да ги врати, по систем еден на еден (член 15 ставови (3) и (4) од овој закон);
 - 5) ќе го задолжи трговецот да презема отпаден текстил и отпадни гуми кога не е спротивно на условите од членот 15 став (5)

- 2) nëse përdoruesi përfundimtar vepron me mbeturinat e gomave në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 53 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 3) nëse përdoruesi përfundimtar vepron me mbeturinat e tekstilit në përputhje me kërkesat e nenit 53 paragrafi (4) të këtij ligji;

Neni 61

Marrja e vendimeve nga inspektorët e autorizuar për mjedisin jetësor të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit dhe inspektorëve komunal të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit

- (1) Para kryerjes së inspektimit, inspektorët e autorizuar për mjedisin jetësor të komunave, komunave në Qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit me një vendim:
 - 1) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndalojë aktivitetet e tij me të cilat djeg mbeturinat e tekstileve, mbeturinat e gomave dhe mbeturinat e vajrave në vendet dhe / ose instalimet që nuk janë të destinuara për atë qëllim, t'i dorëzojë ato në vende veçmas në instalacione për atë qëllim (neni 8 pika 1) i këtij ligji);
 - 2) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndalojë aktivitetet e tij me të cilat ai derdh ose hedh mbeturinat e vajrave në ujëra ose tokë dhe mbetjet nga përpunimi i tyre dhe t'i dorëzojë ato në lokacionet ose vendet e përcaktuara në përputhje me këtë ligj (neni 8 pika 3)) të këtij ligji);
 - 3) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndalojë aktivitetet me të cilat mbeturinat e automjeteve, lihen në natyrë, ose çmontohen jashtë instalimeve për trajtim, përpunim dhe asgjësim dhe t'i dorëzojë ato në vendet përkatësisht instalimet për atë qëllim (neni 8 pika 5) e këtij ligji);
 - 4) do të detyrojë tregtarin që të marrë mbeturinat e teksilit ose mbeturinat e gomave nga përdoruesi përfundimtar, i cili dëshiron t'i kthejë ato, në një sistem një-për-një (neni 15 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);
 - 5) do të detyrojë tregtarin të marrë mbeturinat e tekstileve dhe mbeturinat e gomave kur nuk është në kundërshtim me kushtet nga neni 15

од овој закон и крајниот корисник да ги информира за местата за предавање на отпадниот текстил и отпадни гуми;

- 6) ќе го задолжи трговецот за преземените отпадни текстил и преземените отпадни гуми да води евиденција, согласно прописите за управување со отпад (член 15 став (6) од овој закон);
- 7) ќе го задолжи трговецот да обезбеди достапен простор и садови за одделно собирање на отпадни текстил или отпадни гуми, со јасно видливи знаци за неговата местоположба, без обврска за купување на сличен производ (членот 16 став (2) од овој закон);
- 8) ќе го задолжи трговецот собраниот отпадни текстил и собраниите отпадни гуми да ги предаде согласно барањата од членот 16 став (3) од овој закон заедно со идентификациони и транспортни формулари;
- 9) ќе го задолжи собирачот со собраниите отпадни гуми да постапува согласно членот 41 став (5) од овој закон;
- 10) ќе го задолжи субјектот на надзорот како поседувач на отпадни гуми да постапуваат согласно барањата утврдени со член 42 став (1) од овој закон;
- 11) ќе го задолжи субјектот на надзорот, кое со вршење на регистрираната дејност поседува отпадни гуми и кое се приклучило кон систем за собирање на самостоен или колективен постапувач да ги собира и чува отпадните гуми одвоено од мешан комунален отпад и да ги предава согласно барањата од членот 42 став (3) од овој закон;
- 12) ќе го задолжи субјектот на надзорот кој поседува отпадни текстил да постапи согласно барањата од членот 50 став (1) од овој закон;
- 13) ќе го задолжи субјектот на надзорот кој со вршење на регистрираната дејност поседува отпадни текстил и кој се приклучил кон систем за собирање на

параграфи (5) i këtij ligji dhe të informojë përdoruesin përfundimtar për vendet për dorëzimin e mbeturinave të tekstileve dhe mbeturinave të gomave ;

- 6) do detyrojë tregtarin për mbeturinat e teksilit dhe mbeturinat e gomave të marra të mbajnë regjistra, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 15 paragrafi (6) i këtij ligji);
- 7) do të detyrojë tregtarin të sigurojë hapësirë dhe kontejnerë të arritshëm për grumbullimin e veçantë të mbeturinave të tekstilit ose mbeturinave të gomave me shenja të dukshme qartë për vendndodhjen e tyre, pa ndonjë detyrim për të blerë një produkt të ngjashëm (neni 16 paragrafi (2) i këtij ligji);
- 8) do të detyrojë tregtarin që të dorëzojë mbeturinat e grumbulluara të tekstilit dhe mbeturinat e grumbulluara të gomave në përputhje me kërkesat e nenit 16 paragrafi (3) të këtij ligji së bashku me formularët e identifikimit dhe transportit;
- 9) do të detyrojë mbledhësin me mbeturinat e grumbulluara të gomave të veprojë në përputhje me nenin 41 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 10) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes si posedues i mbeturinave të gomave të veprojë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 42 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 11) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes, i cili duke kryer aktivitetin e regjistruar posedon mbeturina të gomave dhe i cili është bashkuar në një sistem për mbledhjen si një veprues i pavarur ose kolektiv për të mbledhur dhe ruajtur mbeturinat e gomave veçmas nga mbeturinat e përziera komunale dhe t'i dorëzojë ato në përputhje me kërkesat e nenit 42 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 12) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes që posedon mbeturina të tekstileve të veprojë në përputhje me kërkesat e nenit 50 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 13) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes i cili me kryerjen e aktivitetit të regjistruar posedon mbeturina të tekstilit dhe i cili është bashkuar në një sistem për mbledhjen e vepruesit të pavarur ose kolektiv për të mbledhur dhe dorëzuar mbeturinat e grumbulluara të

самостоен или колективен постапувач да ги собира и предава собраниот отпаден текстил согласно барањата од членот 50 став (3) од овој закон и

- 14) да го задолжи субјектот на надзорот да преземе други активности и мерки согласно барањата од одредбите на овој закон.
- (2) Во вршењето на надзорот од својот делокруг комуналните инспектори на општините, општините на градот Скопје и градот Скопје со решение:
 - 1) ќе го задолжи субјектот на надзорот да постапува со отпадни гуми да ги предава на начин согласно барањата од овој закон (член 8 точка 2) од овој закон);
 - 2) ќе го задолжи крајниот корисник, да постапува со отпадните гуми согласно барањата од членот 53 ставовите (1) и (2) од овој закон;
 - 3) ќе го задолжи крајниот корисник да постапуваат со отпаден текстил согласно барањата од членот 53 став (4) од овој закон.
- (3) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторите од ставовите (1) и (2) на овој член утврдуваат дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превзема за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.
- (4) Против решението на инспекторите може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.
- (5) Доколку субјектите од ставовите (1) и (2) од овој член, не постапат согласно со решението на инспекторот и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, инспекторот ќе поднесе барање со поведување на прекршочна постапка до надлежен прекршочен орган.
- (6) Во случај кога ќе се утврди постоење на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето, инспекторот ќе издаде усна наредба за итно и неодложно отстранување на утврдените недостатоци кои во записник ќе ги констатира во

текстилит në përputhje me kërkesat e nenit 50 paragrafi (3) të këtij ligji. Dhe

- 14) Do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes të ndërmarrë aktivitete dhe masa të tjera në përputhje me kërkesat e dispozitave të këtij ligji.
- (2) Në kryerjen e mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektorët komunalë të komunave, komunave të Qytetit të Shkupit dhe Qytetit të Shkupit me një vendim:
 - 1) do të detyrojë subjektin e mbikëqyrjes që të veprojë me mbeturinat e gomave dhe t'i dorëzojë ato në një mënyrë në përputhje me kërkesat e këtij ligji (neni 8 pika 2) të këtij ligji);
 - 2) do të detyrojë përdoruesin përfundimtar të veprojë me mbeturinat e gomave në përputhje me kërkesat nga neni 53 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 3) do të detyrojë përdoruesin përfundimtar veprojë me mbeturinat e tekstilit në përputhje me kërkesat e nenit 53 paragrafi (4) të këtij ligji.
- (3) Nëse para kryerjes së inspektimit, inspektorët nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni konstatojnë se subjektet e mbikëqyrjes nuk i përmbahen kërkesave të këtij ligji, me procesverbal ata do të konstatojnë parregullsitë e konstatuara dhe do t'i përcaktojë në vendim masat dhe aktivitetet e duhura që do të merren për të tejkaluar situatën dhe do të përcaktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.
- (4) Kundër vendimit të inspektorëve mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloret për mbikëqyrjen inspektuese.
- (5) Përderisa subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e inspektorit dhe nuk heqin arsyet për situatën që rezulton me vendim, inspektori duhet të paraqesë një kërkesë duke iniciuar procedurë për kundërvajtje deri te organi kompetent i kundërvajtjes.
- (6) Në rast se përcaktohet ekzistenca e një rreziku të menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njerëzve, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen e menjëhershme dhe pa pengesë të mangësive të identifikuar, të cilat do të konstatohen në procesverbal në bashkëpunim me Inspektoratin

соработка со Државниот санитарно-здравствен инспекторат, како и ќе ги извести и другите надлежни инспектори или други државни органи за утврдените неправилности и ќе побара нивна интервенција.

(7) Ако констатираните неисправности и неправилности од ставот (6) од овој член, претставуваат опасност за загрозување на животната средина, животот и здравјето на луѓето, инспекторот веднаш ќе ја забрани работата на инсталацијата, објектот, постројката, уредот, како и употреба на средствата и опремата за вршење на дејноста.

(8) Во случаите од ставот (6) од овој член, инспекторот донесува писмено решение во рок од 48 часа од издавањето на усната наредба.

(9) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член инспекторите имаат право преземање и на други мерки утврдени со прописите за животната средина и прописите за инспекциски надзор односно прописите за комунални дејности и јавна чистота во ситуациите од став (2) од овој член.

Член 62

Делокруг на надзор на стручниот орган

(1) Во вршењето на надзор согласно членот 54 од овој закон, стручниот орган врши увид и контрола на податоците и документите кои се основа за водење на евиденцијата и подготовка на извештаите.

(2) Во вршењето на надзорот над пресметаниот и уплатен надоместок од членовите 23, 24 и 25 од овој закон, стручниот орган врши увид и контрола:

- 1) дали производителот кој е обврзан да плаќа надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила, го пресметува и плаќа надоместокот во определениот рок, како и дали ги исполнува условите за поврат на платениот надоместок (член 23 од овој закон);
- 2) дали надоместокот за управување со отпадни производи и отпадни возила се пресметува и уплатува навремено и правилно и дали ја одржува и чува уредна и точна евиденцијата за пресметаниот и уплатениот надоместок (член 24 од овој закон) и
- 3) дали производителите ги исполнуваат

sanitar-shëndetësor, si dhe do të informojë inspektorët e tjerë kompetentë ose organet e tjera shtetërore për parregullsitë e identifikuara dhe do të kërkojë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse keqfunksionimet dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (6) i këtij neni, paraqesin rrezik për rrezikimin e mjedisit, jetës dhe shëndetit të njeriut, inspektori menjëherë do të ndalojë punën e instalimit, objektit, maqinerisë, pajisjes, si dhe përdorimin e mjeteve dhe pajisjeve për kryerjen e veprimtarisë.

(8) Në rastet nga paragrafi (6) i këtij neni, inspektori do të miratojë një vendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhrit me gojë.

(9) Para kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektorët kanë të drejtë të ndërmarrin masa të tjera të përcaktuara me rregulloret mjedisore dhe rregulloret për mbikëqyrje inspektuese, përkatësisht rregulloret për aktivitetet komunale dhe pastërtinë publike në situatat e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 62

Fushëveprimi i mbikëqyrjes i organit profesional

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes, në pajtim me nenin 54 të këtij ligji, organi profesional kryen inspektimin dhe kontrollën e të dhënave dhe dokumenteve që janë bazë për mbajtjen e evidencave dhe përgatitjen e raporteve.

(2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mbi kompensimin e llogaritur dhe të paguar nga nenet 23, 24 dhe 25 të këtij ligji, organi profesional kryen inspektimin dhe kontrollon:

- 1) nëse prodhuesi i cili është i detyruar të paguajë një kompensim për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve, llogarit dhe paguan kompensimin brenda afatit të caktuar, si dhe nëse i plotëson kushtet për kthimin e kompensimit të paguar (neni 23 i kësaj Ligji);
- 2) nëse kompensimi për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve llogaritet dhe paguhet në një kohë të saktë dhe nëse mban dhe ruan regjistra të rregullt dhe të saktë të kompensimit të llogaritur dhe të paguar (neni

условите за ослободување од плаќањето на надоместок од член 25 од овој закон.

(3) За спроведениот надзор и контрола од ставовите (1) и (2) од овој член, службеното лице на стручниот орган составува записник кој го доставува до субјектот на надзорот.

(4) Ако при вршењето на надзорот, органот од ставовите (1) и (2) од овој член утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со решение ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги преземат за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги отстранат причините за настанатата состојба.

(5) Против решението од ставот (4) од овој член може да се изјави жалба согласно прописите за општа управна постапка.

(6) Доколку субјектите од ставовите (1) и (2) од овој член, не постапат согласно решението на стручниот орган и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, стручниот орган ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен прекршочен орган.

Член 63

Делокруг на надзор на државниот пазарен инспектор

(1) Во вршењето надзор од својот делокруг, државниот пазарен инспектор над субјектот на надзорот врши увид и контрола:

- 1) дали деловите и материјалите за возилата што се пуштаат на пазар ги исполнуваат барањата кои се однесуваат на нивото на концентрација на опасни супстанции и дали јасно е означено присуство на опасните супстанции (членот 10 од овој закон);
- 2) дали делови и материјали за возилата што се пуштаат на пазар се означен согласно пропишаните стандарди за кодирање (член 11 од овој закон);
- 3) дали производителот на возила во информациите што ги објавува за идните купувачите на возила од неговата марка, содржат податоци за дизајнот на возилото и неговите делови, можностите за преработка и рециклирање како и други информации

24 i këtij ligji) dhe

3) nëse prodhuesit i plotësojnë kushtet për përjashtim nga pagesa e kompensimit nga neni 25 të këtij ligji.

(3) Për mbikëqyrjen dhe kontrollin e kryer nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, zyrtari i organit profesional përgatit një procesverbal të cilin ai / ajo do t'ia paraqesë subjektit të mbikëqyrjes.

(4) Nëse para kryerjes së mbikëqyrjes, organi nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përcakton që subjektet e mbikëqyrjes nuk i përmbahen kërkesave të këtij ligji, ai do të përcaktojë me vendim masat e duhura dhe aktivitetet që do të ndërmerren për të tejkaluar situatën dhe do të caktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situates që rezulton.

(5) Kundër vendimit nga paragrafi (4) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e procedurës së përgjithshme administrative.

(6) Përderisa subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në përputhje me vendimin e organit profesional dhe nuk heqin arsyet për situatën që rezulton me vendim, organi profesional paraqet kërkesë për fillimin e procedurës për kundërvajtje deri te organi kompetent për kundërvajtje.

Neni 63

Fushëveprimi i mbikëqyrjes së inspektorit shtetëror të tregut

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektori shtetëror i tregut inspekton dhe kontrollon subjektin e mbikëqyrjes:

- 1) nëse pjesët dhe materialet për automjetet e vendosura në treg përmbushin kërkesat në lidhje me nivelin e përqendrimit të substancave të rrezikshme dhe nëse prania e substancave të rrezikshme është e shënuar qartë (neni 10 i këtij ligji);
- 2) nëse pjesët dhe materialet për automjetet që janë hedhur në treg janë shënuar në përputhje me standardet e përshkuara të kodimit (neni 11 i këtij ligji);
- 3) nëse prodhuesi i automjetit në informacionin që ai publikon për blerësit e ardhshëm të automjeteve të markës së tij, përmban të dhëna për modelin e automjetit dhe pjesëve të tij, mundësitë për përpunim dhe riciklim si dhe informacione të tjera të rëndësishme për

значајни за заштита на животната средина (член 13 од овој закон);

- 4) дали производителот ги информира крајните корисници, со потребните информации и на соодветен начин согласно членот 14 ставови (1) и (2) од овој закон;
- 5) дали производителот на производите од членот 5 од овој закон на соодветен начин ги информира дистрибутерите и трговците со потребните податоци согласно членот 14 ставови (3) и (4) од овој закон;
- 6) дали трговецот за производот кој го продава поседува писмена изјава од производителот од кој го набавува производот дека е самостоен постапувач или дека има склучено договор со колективен постапувач за управување со отпадниот производ односно дека го плаќа надоместокот од членот 23 од овој закон (член 15 став (9) од овој закон);

(2) Во вршењето на работите од ставот (1) од овој член државниот пазарен инспектор има право на преземање и на други мерки утврдени со прописите за Државниот пазарен инспекторат, прописите за инспекциски надзор, прописите за безбедност на производи и за заштита на потрошувачите.

Член 64

Донесување на решенија на пазарен инспектор

(1) При вршење на инспекцискиот надзор, државниот пазарен инспектор со решение:

- 1) ќе го задолжи производителот или трговецот да ги повлече од пазарот деловите и материјалите за возилата кои не ги исполнуваат барањата од член 10 од овој закон;
- 2) ќе го задолжи производителот да ги означува производите согласно со членот 11 од овој закон;
- 3) ќе го задолжи производителот на возилата коишто ги пуштата на пазарот за идните купувачи на возила да ги обезбеди информации со пропишана содржина согласно барањата од член 13 од овој закон;
- 4) ќе го задолжи производителот да ги информира крајните корисници, со

mbrojtjen e mjedisit jetësor (neni 13 i këtij ligji);

- 4) nëse prodhuesi informon përdoruesit e fundit, me informacionin e nevojshëm dhe në një mënyrë të përshtatshme në përputhje me nenin 14 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 5) nëse prodhuesi i prodhimeve nga neni 5 të këtij ligji në një mënyrë të përshtatshme i informon shpërndarësit dhe tregtarët me të dhënat e nevojshme në përputhje me nenin 14 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 6) nëse tregtari për produktin që shet ka një deklaratë me shkrim nga prodhuesi nga i cili furnizon prodhimin se ai është një veprues i pavarur ose se ai ka lidhur një marrëveshje me një veprues kolektiv për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve, dmth që ai paguan kompensimin e referuar në nenin 23 të këtij ligji (neni 15 paragrafi (9) i këtij ligji);
- (3) Gjatë kryerjes së veprimtarive nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori shtetëror i tregut ka të drejtë të ndërmarrë masa të tjera të përcaktuara me rregulloret për Inspektoratin Shtetëror të Tregut, rregulloret për mbikëqyrjen inspektuese, rregulloret për sigurinë e prodhimeve dhe mbrojtjen e konsumatorit .

Neni 64

Marrja e vendimeve nga inspektori i tregut

(1) Para kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror i tregut me vendim:

- 1) do të detyrojë prodhuesin ose tregtarin të tërheqë nga tregu pjesët dhe materialet për automjetet që nuk plotësojnë kërkesat nga neni 10 i këtij ligji;
- 2) do të detyrojë prodhuesin të shënojë prodhimet në përputhje me nenin 11 të këtij ligji;
- 3) të detyrojë prodhuesin e automjeteve që ai hedh në treg për blerësit e ardhshëm të automjeteve që të sigurojnë informacion me përmbajtje të përshkruar në përputhje me kërkesat nga neni 13 i këtij ligji;
- 4) do të detyrojë prodhuesin të informojë përdoruesit e fundit, me informacione me

информации со пропишаната содржина на соодветен начин согласно членот 14 ставови (1) и (2) од овој закон);

- 5) ќе го задолжи производителот на производите од членот 5 од овој закон на соодветен начин да ги информира дистрибутерите и трговците со потребите податоци и на соодветен начин согласно членот 14 ставови (3) и (4) од овој закон.
- 6) ќе го задолжи трговецот да обезбеди писмена изјава согласно членот 15 став (9) од овој закон;

(2) Ако при вршењето на инспекцискиот надзор, државниот пазарен инспектор утврди дека субјектите на надзор не се придржуваат кон барањата од овој закон, со записник ќе ги констатира утврдените неправилности и во решението ќе ги определи соодветните мерки и активности кои треба да ги превзема за надминување на настанатата ситуација како и ќе определи рок кој не може да биде подолг од 30 дена за да ги острани причините за настанатата состојба.

(3) Против решението на пазарниот инспектор може да се изјави жалба согласно прописите за инспекциски надзор.

(4) Доколку субјектите од ставот (1) од овој член не постапат согласно со решението на државниот пазарен инспектор и не ги отстранат причините за настанатата состојба утврдени со решението, тогаш инспектор ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен прекршочен орган.

(5) При вршењето на надзорот од ставот (1) од овој член државниот пазарен инспектор има право за преземање и на други мерки утврдени со прописите за државен пазарен инспекторат, прописите за безбедност на производи, прописите за заштита на потрошувачите и прописите за инспекциски надзор.

Член 65

Примена на одредби од други закони во инспекцискиот надзор

Во постапката при вршење на инспекциски надзор која се спроведува во согласност со овој закон се применуваат одредбите на прописите за инспекцискиот надзор, прописите за животната

пәрмбajtjen e пәрshkruar në një mënyrë të пәрshatatshme, në пәрputhje me nenin 14 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);

- 5) do të detyrojë prodhuesin e prodhimeve nga neni 5 të këtij ligji në një mënyrë të пәрshatatshme пәр të informuar shpërndarësit dhe tregtarët me të dhënat e nevojshme dhe në një mënyrë të пәрshatatshme në пәрputhje me nenin 14 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji.
- 6) do të detyrojë tregtarin të sigurojë një deklaratë me shkrim në пәрputhje me nenin 15 paragrafi (9) të këtij ligji;

(2) Nëse para inspektimit, inspektori shtetëror i tregut пәрcakton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në пәрputhje me kërkesat e këtij ligji, ai do të konstatojë parregullsitë e konstatuara me një procesverbal dhe në vendim do të пәрcaktojë masat dhe aktivitetet e duhura qe duhet të merren пәр tejkalimin e situatës dhe do të пәрcaktojnë një afat qe nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë пәр të eleminuar shkaqet e situatës qe rezulton.

(3) Kundër vendimit të inspektorit të tregut mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloret пәр mbikëqyrjen e inspektimit.

(4) Përderisa subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë në пәрputhje me vendimin e inspektorit shtetëror të tregut dhe nuk heqin arsyet пәр gjendjen e пәрcaktuar me vendim, atëherë inspektori paraqet kërkesë пәр fillimin e procedurës пәр kundërvajtje deri te organi kompetent i kundërvajtjes.

(5) Para kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori shtetëror i tregut ka të drejtë të ndërmarë masa të tjera të пәрcaktuara me rregulloret пәр inspektoratin shtetëror të tregut, rregulloret пәр sigurinë e prodhimeve, rregulloret пәр mbrojtjen e konsumatorit dhe rregulloret пәр inspektim.

Neni 65

Zbatimi i dispozitave nga ligjet tjera të mbikëqyrjes inspektuese

Në procedurën пәр kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese, e cila zhvillohet në пәрputhje me këtë ligj, zbatohen dispozitat e rregullave пәр mbikëqyrjen inspektuese, rregulloret mjedisore, rregulloret e

средина, прописите за управување со отпадот и прописите за проширена одговорност на производителот за управување со посебните текови на отпад доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Член 66 **Опомена**

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за животна средина, односно државниот пазарен инспектор утврди дека е сторена неправилност од членовите 14 од овој закон за прв пат, со записник ќе ги констатира утврдената неправилност со решение ќе изрече опомена и ќе определи рок во кој субјектот на инспекциски надзор е должен да ги отстрани неправилностите утврдени со записник.

VI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 67

Прекршочни санкции од прва категорија

(1) Глоба во износ од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 53.000 до 59.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 88.000 до 98.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) гори отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла на локации и/или инсталации, што не се наменети за таа цел, вклучително во природа и јавни површини (член 8 точка 1) од овој закон);
- 2) отфрла или напушта отпадни гуми во природа или на јавни површини (член 8 точка 2) од овој закон);
- 3) истура отпадни масла и остатоци од нивна преработка покрај /во површински и подземни води, канализација или во почва (член 8 точка 3) од овој закон);
- 4) меша отпадни масла со различни својства или со друг отпад, супстанции и материјали (член 8 точка 4) од овој закон);
- 5) остава отпадно возило во природа или го расклопува и изведува и друг зафати надвор од локација или инсталација наменета за таа цел (член 8 точка 5) од овој закон);

menaxhimit të mbetjeve dhe rregulloret e zgjeruara të përgjegjësisë së prodhuesve për menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve përveç nëse me këtë ligj nuk është rregulluar ndryshe.

Neni 66 **Vërejtje**

Nëse para inspektimit inspektori shtetëror për mjedisin jetësor, përkatësisht inspektori shtetëror i tregut konstaton se për herë të parë është kryer një parregullsi nga nenet 14 të këtij ligji, ai do të konstatojë parregullsi të përcaktuar me një procesverbal dhe do të lëshojë vërejtje dhe do të përcaktojë një afat brenda të cilit subjekti i inspektimit është i detyruar të eliminojë parregullsitë e përcaktuara me procesverbal.

VI.DISPOZITAT PËR KUNDËRVAJTJE

Neni 67

Sanksionet për kundërvajtje nga kategoria e parë

(1) Gjohë në shumë prej 9,000 deri në 10,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregëtarët, nga 18,000 në 20,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 53,000 në 59,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 88,000 në 98,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

- 1) djeg mbeturinat e tekstileve, mbeturinat e gomave dhe mbeturinat e vajrave në vendet dhe / ose instalimet, të cilat nuk janë të destinuara për atë qëllim, përfshirë natyrën dhe vendet publike (neni 8 pika 1) të këtij ligji);
- 2) hedh ose lëshon mbeturinat e gomave në natyrë ose në zona publike (neni 8 pika 2) të këtij ligji);
- 3) hedh mbeturinat e vajrave dhe mbetjet nga përpunimi i tyre përgjatë / në ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore, kanalizimet ose tokë (neni 8 pika 3) e këtij ligji);
- 4) përzien mbeturinat e vajrave me veti të ndryshme ose me mbeturina të tjera, substanca dhe materiale (neni 8 pika 4) të këtij ligji);
- 5) lë mbeturinat e automjeteve në natyrë ose çmonton dhe kryen veprimtari të tjera jashtë lokacionit ose instalimit të destinuar për atë qëllim (neni 8 pika 5) të këtij ligji);

- 6) не подготвува информации во пропишана содржина и рок и не ги става на располагање на операторот на инсталацијата за третман на негово барање (член 12 од овој закон);
 - 7) информациите што се објавуваат за идните купувачите на возила не содржат податоци за дизајнот на возилото и неговите делови, можностите за преработка и рециклирање како и други информации значајни за заштита на животната средина (член 13 од овој закон);
 - 8) не објавува и не ги прави достапни информации за крајни корисници на текстил, гуми, масла и возила, за начинот и можностите за управување со отпадните производи од нивна страна (член 14 ставови (1) и (2) од овој закон);
 - 9) не ги информира дистрибутерите и трговците на кои се испорачуваат текстил, за гуми, масла, и возила за начинот на преземање кога ќе станат отпадните производи од крајните корисници (член 14 ставови (3) и (4) од овој закон);
 - 10) одбива бесплатно да презема отпадни гуми или отпаден текстил од крајниот корисник, при продажба на нови производи, по систем еден на еден (членот 15 ставови (3) и (4) од овој закон);
 - 11) одбива преземање на отпаден текстил или отпадни гуми спротивно на условите од членот 15 став (5) од овој закон;
 - 12) не води евиденција за преземениот отпаден текстил и отпадни гуми (член 15 став (6) од овој закон);
 - 13) не поседува писмена изјва согласно барањата од членот 15 став (9) од овој закон;
 - 14) не обезбедува простор и соодветни садови за собирање на отпаден текстил продажниот простор или садови во негова непосредна близина за отпадни гуми и отпаден текстил со јасно истакнати знаци за неговата метоположба (членот 16 став (2) од овој закон);
 - 15) не го предава собраниот отпаден текстил или отпадни гуми на начин утврден во членот 16 став (3) од овој закон;
- 6) nuk përgatit informacion në përmbajtjen dhe afatin e përshkruar dhe nuk ia vë në dispozicion operatorit të instalimit për trajtim me kërkesën e tij (neni 12 i këtij ligji);
 - 7) informacionet që publikohen për blerësit e ardhshëm të automjeteve nuk përmbajnë të dhëna për modelin e automjetit dhe pjesëve të tij, mundësitë për përpunim dhe riciklim, si dhe informacione të tjera të rëndësishme për mbrojtjen e mjedisit (neni 13 i këtij ligji);
 - 8) nuk publikon dhe nuk vë në dispozicion informacione mbi përdoruesit përfundimtarë të tekstileve, gomave, vajrave dhe automjeteve, mbi mënyrën dhe mundësitë për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve nga ana e tyre (neni 14 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji) ;
 - 9) nuk informon shpërndarësit dhe tregtarët të cilëve u dorëzohen tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet për mënyrën e marrjes kur mbeturinat e prodhimeve bëhen nga përdoruesit përfundimtarë (neni 14 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji) ;
 - 10) refuzon të marrë goma ose mbeturina të tekstileve falas nga përdoruesi përfundimtar, para shitjes së prodhimeve të reja, në një sistem një-për-një (neni 15 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji);
 - 11) refuzon të marrë mbeturinat e tekstileve ose mbeturinat e gomave në kundërshtim me kushtet e referuara në nenin 15 paragrafi (5) të këtij ligji;
 - 12) nuk mban evidencë për mbeturinat e marra të tekstilit dhe mbeturinat e marra të gomave (neni 15 paragrafi (6) i këtij ligji);
 - 13) nuk ka deklaratë me shkrim në përputhje me kërkesat e nenit 15 paragrafi (9) të këtij ligji;
 - 14) nuk siguron hapësirë dhe kontejnerë të duhur për mbledhjen mbeturinave të tekstilit hapësira e shitjes kontejnerë në afërsi të saj për mbeturina të gomave dhe mbeturina të tekstilit me shenja të shënuara qartë për vendndodhjen e tyre (neni 16 paragrafi (2) i këtij ligji)
 - 15) nuk dorëzon mbeturinat e grumbulluara të tekstilit ose mbeturinat e grumbulluara të

- 16) не доставува извештај за количество на извезени отпадни производи (член 18 став (11) од овој закон);
 - 17) не се регистрира како мал производител, не води евиденција и не доставува извештаи согласно членот 20 став (2) од овој закон;
 - 18) не доставува точни податоци до стручниот орган за да се утврди како мал производител (20 став (3) од овој закон);
 - 19) не го уплаќа паушалниот надоместок на годишно ниво (член 21 став (2) од овој закон);
 - 20) трошоците за управување со отпадни производи и отпадни возила ги прикажува спротивно на барањата утврдени во членот 21 став (4) од овој закон;
 - 21) производителот кој не е регистриран во Република Северна Македонија не постапува согласно член 22 став (2) од овој закон;
 - 22) не доставува пресметка за уплатениот надоместок до стручниот орган согласно член 24 став (2) од овој закон);
 - 23) одбива бесплатно преземање на отпадни возила (членот 33 став (2) од овој закон);
 - 24) преземањето на отпадното возило го наплаќа спротивно на условите од членот 33 став (4) од овој закон;
 - 25) не се издава потврдата за преземање на отпадното возило за уништување и податоците од потврдата не се внесуваат во евиденцијата на стручниот орган (член 34 ставови (1), (2) и (3) од овој закон);
 - 26) не е воведена електронска евиденција за издадените потврди за уништување на отпадно возило (член 34 став (3) од овој закон);
 - 27) не ја утврдува поединечната маса на секое преземено отпадно возило, деловите и материјалите настанати од отпадното возилото (член 35 став (2) од овој закон);
 - 28) не ги предава собраните отпадни возила на начин утврден во членот 35 став (3) од овој закон;
 - 29) не води евиденција на начин утврден во член 36 ставови (1) и (3) од овој закон;
 - 30) не ги предава собраните отпадни гуми на начин утврден со членот 41 став (5) од овој закон;
- gomabe në një mënyrë të përcaktuar në nenin 16 paragrafi (3) të këtij ligji
 - 16) nuk paraqet raport për sasinë e mbeturinave të prodhimeve (neni 18 paragrafi (11) i këtij ligji);
 - 17) nuk regjistrohet si prodhues i vogël, nuk mban regjistra dhe nuk paraqet raporte në pajtim me nenin 20 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 18) nuk paraqet të dhëna të sakta deri te organi profesion për t'u përcaktuar si prodhues i vogël (20 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 19) nuk e paguan kompensimin paushal në bazë vjetore (neni 21 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 20) tregon shpenzimet për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve në kundërshtim me kërkesat e përcaktuara në nenin 21 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 21) prodhuesi që nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore nuk vepron në përputhje me nenin 22 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 22) nuk paraqet një llogari për kompensimin e paguar tek organi profesional në përputhje me nenin 24 paragrafi (2) të këtij ligji);
 - 23) refuzon marrjen falas të mbeturinave të automjeteve (neni 33 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 24) marrjen e mbeturinave të automjeteve e paguan në kundërshtim me kushtet nga neni 33 paragrafi (4) i këtij ligji;
 - 25) nuk jepet vërtetimi për marrjen e mbeturinave të automjeteve për shkatërrim dhe të dhënat nga vërtetimi nuk futen në regjistër të organit profesional (neni 34 paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij ligji) ;
 - 26) nuk janë futur të dhëna elektronike për vërtetimet e lëshuara për shkatërrimin e mbeturinave të automjeteve (neni 34 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 27) nuk përcakton masën individuale të secilës mbeturinë të automjeteve të marrur, pjesët dhe materialet e bëra nga automjeti i mbeturinave (neni 35 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 28) nuk i dorëzon mbeturinat e grumbulluara të automjeteve në mënyrën e përcaktuar në nenin 35 paragrafi (3) të këtij ligji;
 - 29) nuk mban evidencë në mënyrën e përcaktuar në nenin 36 paragrafët (1) dhe (3) të këtij ligji;

- 31) не ги собира, чува и предава отпадните гуми согласно барањата од член 42 став (1) од овој закон;
- 32) не организира посебно место за собирање на отпадните гуми и не обезбедува нивно редовно собирање и преземање, согласно барањата утврдени со членот 42 став (3) од овој закон;
- 33) не ги предава собраните отпадни масла на начин утврден во членот 46 став (4) од овој закон;
- 34) не ги собира и предава отпадните масла на начин утврден во членот 48 став (1) од овој закон;
- 35) не го предава собраното отпадно масло на начин согласно членот 48 став (3) од овој закон;
- 36) не води евиденција и не ги доставува податоци од евиденцијата (член 48 став (5) од овој закон);
- 37) не го предава собраниот отпаден текстил согласно член 49 став (3) од овој закон;
- 38) не го собира и предава отпадниот текстил на пропишан начин (член 50 став (1) од овој закон);
- 39) не го собира и не го предава собраниот отпаден текстил согласно барањата од член 50 став (3) од овој закон;
- 40) не води евиденција за собраните отпадни производи на начин утврден со членот 51 ставови (1) и (2) од овој закон;
- 41) не ги предава собраните отпадни гуми согласно член 53 ставовите (1) и (2) од овој закон;
- 42) не го собира и предава отпадното масло согласно член 53 став (3) од овој закон;
- 43) не го предава собраниот отпаден текстил на пропишан начин согласно член 53 став (4) од овој закон);
- 44) не се чуваат податоците од извештаите согласно пропишаниот рок (член 54 став (6) од овој закон).
- 30) nuk dorëzon mbeturinat e grumbulluara të gomave në një mënyrë të përcaktuar me nenin 41 paragrafi (5) të këtij ligji;
- 31) nuk mbledh, ruan dhe dorëzon mbeturinat e gomave në përputhje me kërkesat e nenit 42 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 32) nuk organizon një vend të veçantë për grumbullimin e mbeturinave të gomave dhe nuk siguron mbledhjen dhe marrjen e tyre të rregullt, në përputhje me kërkesat e përcaktuara me nenin 42 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 33) nuk i dorëzon mbeturinat e grumbulluara të vajrave në një mënyrë të përcaktuar në nenin 46 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 34) nuk i mbledh dhe nuk i dorëzon mbeturinat e vajrave në mënyrën e përcaktuar në nenin 48 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 35) nuk e dorëzon mbeturinën e grumbulluar të vajit në një mënyrë në pajtim me nenin 48 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 36) nuk mban shënime dhe nuk paraqet të dhëna nga evidencat (neni 48 paragrafi (5) i këtij ligji);
- 37) nuk dorëzon mbeturinat e mbledhura të tekstilit në pajtim me nenin 49 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 38) nuk i mbledh dhe nuk i dorëzon mbeturinat e grumbulluara të tekstilit në mënyrë të përshkruar (neni 50 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 39) nuk i mbledh dhe nuk i dorëzon mbeturinat e mbledhura të tekstilit në përputhje me kërkesat e nenit 50 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 40) nuk mban evidencë për mbeturinat e grumbulluara të prodhimeve në një mënyrë të përcaktuar në nenin 51 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 41) nuk dorëzon mbeturinat e grumbulluara të gomave në përputhje me nenin 53 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 42) nuk mbledh dhe nuk dorëzon mbeturinat e vajrave në përputhje me nenin 53 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 43) nuk dorëzon mbeturinat e mbledhura të tekstilit në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 53 paragrafi (4) të këtij ligji);
- 44) të dhënat nga raportet nuk ruhen në përputhje me afatin e përshkruar (neni 54 paragrafi (6) i këtij ligji).

(2) На одговорното лице во правното лице за

(2) Personi përgjegjës në personin juridik për

прекршокот од ставот (1) на овој член, ќе му се изрече глоба за сторен прекршок во износ од 500 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 1.000 евра за мали трговци, од 3.000 евра за средни трговци и од 5.000 евра во денарска противвредност за големи трговци.

(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од став (1) од овој член, надлежен прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (1) од овој член, надлежен прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставовите (1) и (2) од овој член е надлежниот суд, а надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од ставот (3) од овој член е Прекршочната комисија формирана согласно Законот за животна средина (во понатамошниот текст: Прекршочна комисија).

Член 68

Прекршочни санкции од втора категорија

(1) Глоба во износ од 13.000 до 14.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 25.000 до 28.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 76.000 до 84.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 126.000 до 140.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) произведува материјали и делови за возила, кои не ги исполнуваат барањата во однос на производството и дизајнирањето на производите утврдени во членот 9 од овој закон;
- 2) произведува и пушта на пазар, материјали и делови за возила влучително и кабли и резервни делови кои не ги исполнуваат барањата за состав на опасни супстанции согласно членот 10 од овој закон;
- 3) не користи стандарди за кодирање на материјали и делови на возила, за да се

kundërvajtjen nga paragrafi (1) i këtij neni do të gjohet për kundërvajtje në shumë prej 500 EUR në ekuivalent të MKD për mikro tregtarët, 1,000 EUR për tregtarët e vegjël, 3,000 EUR për tregtarët e mesëm dhe 5,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj.

(3) Gjohë në shumë prej 250 EUR në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kryerësi i kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Personi përgjegjës nga paragrafi (1) i këtij neni, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve për kundërvajtje nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni është gjykata kompetente dhe organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga paragrafi (3) i këtij neni është Komisioni për Kundërvajtje i themeluar në përputhje me Ligjin për mjedisin jetësor (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni për Kundërvajtje).

Neni 68

Sanksionet për kundërvajtje nga kategoria e dytë

(1) Gjohë në shumën prej 13,000 deri në 14,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregtarët, nga 25,000 në 28,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 76,000 në 84,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 126,000 në 140,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

- 1) prodhon materiale dhe pjesë për automjete, të cilat nuk i plotësojnë kërkesat për prodhimin dhe modelimin e prodhimeve të përcaktuara në nenin 9 të këtij ligji;
- 2) prodhon dhe vendos në treg, materiale dhe pjesë për automjete, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë që nuk plotësojnë kërkesat për përbërjen e substancave të rrezikshme në përputhje me nenin 10 të këtij ligji;
- 3) nuk përdor standarde për kodimin e materialeve dhe pjesëve të automjeteve, në mënyrë që të lehtësojë njohjen dhe lehtësinë e ripërdorimit ose përpunimit (neni 11 i këtij

- олесни препознавањето и погодноста за повторна употреба или преработка (член 11 од овој закон);
- 4) не обезбедува систем за повратен прием и собирање на отпаден текстил и отпадни гуми кај трговецот (член 15 ставови (1) и (2) од овој закон);
 - 5) не ги утврдува годишните цели за собирање на отпади производи и отпадни возила , во определениот рок (член 17 став (4) од овој закон);
 - 6) не ги утврдува годишните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка во определен рок (член 18 став (4) од овој закон);
 - 7) не води евиденција и не доставува извештаи во пропишаната содржина и форма согласно членот 18 ставовите (7), (8) и (9) од овој закон;
 - 8) достави неточни податоци со цел да се покаже како мал производител (член 20 став (3));
 - 9) не го финансира целосниот систем за управување со отпадни производи и отпадни возила согласно членот 21 став (1) од овој закон;
 - 10) не обезбедува финансирање на трошоците за управување со заостанати отпадни производи и отпадни возила (21 став (5) од овој закон);
 - 11) не овластил застапник во писмена форма согласно пропишаните услови во член 22 од овој закон;
 - 12) намерно прикажува неточни податоци заради ослободување и поврат на надоместокот за управување со отпадни производи и отпадни возила (член 23 ставови (9) и (10) од овој закон);
 - 13) надоместокот за управување со отпадни производи и отпадни возила не го пресметува и уплатува навремено и правилно и не ја одржува, чува уредена и точна евиденцијата за пресметаниот и уплатениот надоместок (член 24 став (1) од овој закон);
 - 14) не обезбеди дозвола за самостоен постапувач или не е склучен договор со колективен постапувач за управување со отпадни производи и отпадни возила (членот
- ligji);
- 4) nuk siguron një sistem për pranimin e kthyeshëm dhe grumbullimin e mbeturinave të tekstilit dhe mbeturinave të gomave tek tregtari (neni 15 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
 - 5) nuk përcakton qëllimet vjetore për grumbullimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve brenda afatit të caktuar (neni 17 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 6) nuk përcakton qëllimet vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit brenda një afati të caktuar (neni 18 paragrafi (4) i këtij ligji);
 - 7) nuk mban shënime dhe nuk paraqet raporte në përmbajtjen dhe formën e përshkruar në përputhje me nenin 18, paragrafët (7), (8) dhe (9) të këtij ligji;
 - 8) të paraqesë të dhëna të pasakta për t'u treguar si prodhues i vogël (neni 20 paragrafi (3));
 - 9) nuk financon sistemin e plotë për menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve në përputhje me nenin 21 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 10) nuk siguron financimin e shpenzimeve për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve të mbetura dhe mbeturinat e automjeteve (21 paragrafi (5) i këtij ligji);
 - 11) nuk ka autorizuar një përfaqësues me shkrim në përputhje me kushtet e përshkruara në nenin 22 të këtij ligji;
 - 12) tregon qëllimisht të dhëna të pasakta me qëllim të përjashtimit dhe kthimit të kompensimit për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve (neni 23 paragrafët (9) dhe (10) të këtij ligji);
 - 13) kompensimi për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve nuk e llogarit dhe paguan në mënyrë të saktë dhe në kohë dhe nuk mban regjistra të rregullt dhe të saktë të kompensimit së llogaritur dhe të paguar (neni 24 paragrafi (1) i këtij ligji) ;
 - 14) nuk siguron licencë për veprues të pavarur ose nuk është lidhur kontratë me një veprues kolektiv për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve (neni 29 i këtij ligji);

- 29 од овој закон);
- 15) нема обезбедено и организирано систем за одделно собирање и управување на отпадни возила од крајни корисници (член 31 став (1) од овој закон);
 - 16) не ги утврдува годишните цели за повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадни возила во пропишаниот рок (член 31 став (2) од овој закон);
 - 17) нема воспоставено база на податоци од евиденцијата и известувањето согласно членот 36 став (5) од овој закон;
 - 18) не постапува согласно условите и барањата за третман на отпадни возила (член 37 од овој закон);
 - 19) не се води евиденција и не се доставуваат извештаи на начин утврден во членот 38 ставови (1), (2) и (4) од овој закон;
 - 20) не се поседува дозвола за третман на отпадни возила и не се исполнуваат условите од дозволата (член 39 став (1) од овој закон);
 - 21) не води електронска евиденцијата согласно членот 39 став (2) од овој закон;
 - 22) нема обезбедено и организирано систем за собирање и преработка на отпадни гуми (член 41 ставови (1) и (2) од овој закон);
 - 23) нема обезбедено и организирано систем за собирање и управување со отпадни масла (член 45);
 - 24) не организира и не обезбедува систем за собирање и преработка на отпаден текстил (член 49 ставови (1) и (2) од овој закон);
 - 25) не води евиденција за видот и количеството на отпадни производи и отпадни возила пуштени на пазарот (член 54 ставови (1) и (2) од овој закон);
 - 26) не доставува годишен извештај до стручниот орган за количеството на отпадни производи и отпадни возила пуштени на пазарот во пропишаниот рок (член 54 став (3) од овој закон);
 - 27) доставува извештаи со неточни податоци согласно членот 54 од овој закон;
- (2) На одговорното лице во правното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече глоба во износ од од 700 евра во денарска
- 15) nuk ka siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin dhe menaxhimin e veçantë të mbeturinave të automjeteve nga përdoruesit përfundimtarë (neni 31 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 16) nuk përcakton qëllimet vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e mbeturinave të automjeteve brenda afatit të paraparë (neni 31 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 17) nuk ka krijuar një bazë të të dhënave të të dhënave dhe raportimeve në përputhje me nenin 36 paragrafi (5) të këtij ligji;
 - 18) nuk vepron në përputhje me kushtet dhe kërkesat për trajtimin e mbeturinave të automjeteve (neni 37 i këtij ligji);
 - 19) nuk mbahen shënime dhe raportet nuk dorëzohen në mënyrën e përcaktuar në nenin 38 paragrafët (1), (2) dhe (4) të këtij ligji;
 - 20) nuk posedon licencë për trajtimin e mbeturinave të automjeteve dhe nuk plotësohen kushtet e licencës (neni 39 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 21) nuk mban shënime elektronike në përputhje me nenin 39 paragrafi (2) të këtij ligji;
 - 22) nuk ka siguruar dhe organizuar një sistem për mbledhjen dhe përpunimin e mbeturinave të gomave (neni 41 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
 - 23) nuk ka siguruar dhe organizuar një sistem për mbledhjen dhe menaxhimin e mbeturinave të vajrave (neni 45);
 - 24) nuk ka organizuar dhe nuk ka siguruar një sistem për mbledhjen dhe përpunimin e mbeturinave të tekstilit (neni 49 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
 - 25) nuk mban evidencë për llojin dhe sasinë e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve të hedhura në treg (neni 54 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);
 - 26) nuk i paraqet një raport vjetor organit profesional për sasinë e mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve të lëshuara në treg brenda afatit të caktuar (neni 54 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 27) paraqet raporte me të dhëna të pasakta në pajtim me nenin 54 të këtij ligji;
- (2) Personi përgjegjës në personin juridik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni gjobitet në shumë prej 700 EUR në ekuivalent të MKD për mikro tregtarët,

противвредност за микро трговци, од 1.500 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 4.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 7.000 евра во денарска противвредност за големи трговци.

(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од ставот (1) од овој член, надлежен прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (2) од овој член, надлежен прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.

Член 69

Прекршочни санкции од трета категорија

Глоба во износ 18.000 до 20.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 36.000 до 40.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 110.000 до 120.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 180.000 до 200.000 евра во денарска противвредност за големи трговци ќе му се изрече за прекршок на правно лице, доколку:

- 1) не обезбедува реализација на национални цели за собирање, согласно членот 17 став (1) од овој закон;
- 2) не обезбедува реализација на национални цели за повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадни производи (член 18 став (1) од овој закон);
- 3) не плаќа надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила во определениот рок согласно членот 23 од овој закон;
- 4) не обезбедува реализација на национални цели за повторна употреба и преработка на отпадни возила (член 30 од овој закон);
- 5) преработува отпадни возила без дозвола, како и не ги исполнува условите од

1,500 EUR në ekuivalent me MKD për tregtarët e vegjël, 4,000 EUR në ekuivalent me MKD. për tregtarët e mesëm dhe nga 7,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj.

(3)Gjobë në shumë prej 500 EUR në kundërvlera në denarë do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni.

(4)Kryerësi i kundërvajtjes nga paragrafi (1) i këtij neni, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtje për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5)Personit përgjegjës të përmendur në paragrafin (2) të këtij neni, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksionin kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6)Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Neni 69

Sanksionet për kundërvajtje të kategorisë së tretë

1)Gjobë në shumën prej 18,000 deri në 20,000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregtarët, nga 36,000 në 40,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 110,000 në 120,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 180,000 në 200,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të akuzohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik nëse:

- 1) nuk siguron realizimin e qëllimeve kombëtare për mbledhje, në përputhje me nenin 17 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 2) nuk siguron realizimin e qëllimeve kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të prodhimeve (neni 18 paragrafi (1) i këtij ligji);
- 3) nuk paguan një kompensim për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve brenda afatit të përcaktuar në përputhje me nenin 23 të këtij ligji;
- 4) nuk siguron realizimin e qëllimeve kombëtare për ripërdorimin dhe përpunimin e mbeturinave të automjeteve (neni 30 i këtij ligji);
- 5) përpunon mbeturina të automjeteve pa

дозволата (член 39 став (1) од овој закон);

- б) врши преработка на отпадни масла спротивно на условите и барањата од член 47 од овој закон.

(2) На одговорното лице во правното лице, за дејствијата од ставот (1) од овој член, ќе му се изрече глоба за сторен прекршок во износ од 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговци, од 2.000 евра во денарска противвредност за мали трговци, од 6.000 евра во денарска противвредност за средни трговци и од 10.000 евра во денарска противвредност за големи трговци.

(3) Глоба во износ од 750 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член.

(4) На сторителот на прекршокот од овој член, надлежниот прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на дејноста.

(5) На одговорното лице од ставот (3) од овој член, надлежниот прекршочен орган може да му изрече прекршочна санкција забрана за вршење на должноста.

(6) Надлежен прекршочен орган за изрекување на прекршочните санкции од овој член е надлежниот суд.

licencë, si dhe nuk i plotëson kërkesat e licencës (neni 39 paragrafi (1) i këtij ligji);

- б) kryen përpunimin e mbeturinave të vajrave në kundërshtim me kushtet dhe kërkesat e nenit 47 të këtij ligji.

(2) Personi përgjegjës në personin juridik, për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni, do të gjobitet për kundërvajtje në shumë prej 1,000 EUR në kundërvlerë të denarit për mikro tregtarët, nga 2,000 EUR në denarë. kundërvlera për tregtarët e vegjël., nga 6,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 10,000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj.

(3) Gjobë në shumë prej 750 euro në kundërvlerë me denarë, do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kryerësi i kundërvajtjes nga ky nen, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtje për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (3) i këtij neni, organi kompetent për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Член 70

Постапка за порамнување и спогодување

(1) За прекршоците утврдени во членот 67 од овој закон, надлежните инспектори од член 57 на овој закон се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) За прекршоците утврдени во членовите 68 и 69 од овој закон, надлежните инспектори се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за спогодување пред да поднесат барање за поведување на прекршочна постапка.

(3) Постапките за порамнување и спогодување се водат согласно со одредбите од Законот за прекршоците и Законот за животната средина.

(4) Министерот кој раководи со органот за животна

Нени 70

Procedura për barazim dhe kontraktim

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 67 të këtij ligji, inspektorët kompetentë nga neni 57 i këtij ligji janë të detyruar t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes duke lëshuar urdhër pagese për kundërvajtje para se të paraqesin kërkesë për inicimin e procedurës për kundërvajtje.

(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 68 dhe 69 të këtij ligji, inspektorët kompetent janë të detyruar t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes para se të paraqesin kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse.

(3) Procedurat e barazimit dhe kontraktimit do të kryhen në përputhje me dispozitat e Ligjit për kundërvajtje dhe Ligjit për mjedisin jetësor.

(4) Ministri që udhëheq organin për mjedisin jetësor

средина ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог од ставот (1) на овој член.

Член 71

Водење на прекршочна постапка

Постапката пред Прекршочната комисија се води согласно со одредбите на Законот за прекршоците и Законот за животна средина.

përshkruan formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje të parapara në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 71

Mbajtja e procedurës për kundërvajtje

Procedura para Komisionit për Kundërvajtje zhvillohet në përputhje me dispozitat e Ligjit për Kundërvajtje dhe Ligjit për Mjedisin Jetësor.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 72

Рокови за спроведување

(1) Производителот е должен да започне да ја води евиденцијата за количеството на производи пуштени на пазарот во Република Северна Македонија од членот 54 ставови (1) и (2) од овој закон, од 1 јануари 2024 година.

(2) Првиот годишен извештај на производителот од членот 54 став (3) од овој закон е должен да го достави до стручниот орган најдоцна до 31 јануари 2024 година.

(3) Електронската евиденција од членот 34 став (6) од овој закон ќе се воспостави најдоцна до 31 декември 2023 година.

(4) Производителите согласно обврските од членот 29 од овој закон, се должни да се здружат преку основање и/или склучување на договор со колективен постапувач или да обезбедат дозвола за самостојни постапувачи најдоцна до 31 декември 2023 година.

(5) Одредбите од член 23, член 24, член 67 став (1) точка 22), член 68 став (1) точка 12 и 13) и член 69 став (1) точка 3) од овој закон ќе отпочнат да се применуваат од 1 јануари 2024 година.

Член 73

Усогласување на работењето на правните лица кои управуваат со опрема и отпадна опрема

Правните и физичките лица од членот 34 ставови (1) и (2) од овој закон до воспоставувањето на електронската евиденција од член 34 став (6) од овој закон, ќе продолжат да постапуваат согласно постојниот подзаконски пропис за управување со возила во делот на издавањето на потврдата за уништување.

VII. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 72

Afatet për zbatim

(1) Prodhuesi është i detyruar të fillojë mbajtjen e regjistrave për sasinë e prodhimeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore nga neni 54 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, nga 1 janari 2024.

(2) Raporti i parë vjetor i prodhuesit nga neni 54 paragrafi (3) i këtij ligji i paraqitet organit profesional jo më vonë se 31 janar 2024.

(3) Regjistrimet elektronike nga neni 34 paragrafi (6) i këtij ligji vendosen jo më vonë se 31 dhjetor 2023.

(4) Prodhuesit, në përputhje me detyrimet e përmendura në nenin 29 të këtij ligji, janë të detyruar të shoqërohen duke krijuar dhe / ose lidhur një marrëveshje me një veprues kolektiv ose të sigurojnë licencë për veprues të pavarur jo më vonë se 31 dhjetor, 2023

(5) Dispozitat e nenit 23, nenit 24, nenit 67 paragrafi (1) pika 22), nenit 68 paragrafi (1) pikat 12 dhe 13) dhe nenit 69 paragrafi (1) pika 3) të këtij ligji fillojnë të aplikohen nga 1 janari 2024.

,Neni 73

Koordinimi i funksionimit të personave juridikë që administrojnë pajisjet dhe mbeturinat e paisjeve

Personat juridikë dhe personat fizikë të përmendur në nenin 34 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji deri në krijimin e regjistrave elektronikë të përmendur në nenin 34 paragrafi (6) të këtij ligji, do të vazhdojnë të veprojnë në përputhje me aktet nënligjore ekzistuese për menaxhimin me automjetet në zonën e lëshimit të vërtetimeve për shkatërrim.

Член 74

Донесување на подзаконски прописи

(1) Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До денот на влегувањето во сила на подзаконските прописи од ставот (1) од овој член ќе се применуваат постојните подзаконски прописи, донесени согласно Законот за управување со отпад ("Службен весник на Република Македонија" број 68/04,71/04, 107/07 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16 и 63/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/20).

Член 75

Престанување на важење

Со денот на отпочнувањето на примената на членот 23 од овој закон престануваат да важат одредбите од членот 179 ставови (1), (4) и (8) од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

Член 76

Влегување во сила

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2023 година.

Neni 74

Miratimi i akteve nënligjore

(1)Aktet nënligjore të parashikuara nga ky ligj do të miratohen brenda dy viteve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2)Deri në ditën e hyrjes në fuqi të akteve nënligjore nga paragrafi (1) i këtij neni, aktet nënligjore ekzistuese, të miratuara në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Mbeturinave ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 68 / 04.71 / 04, do të zbatohet. 107/07 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16 dhe 63/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë Veriore" Nr. 31/20).

Neni 75

Ndërprerja e afatit

Dispozitat e nenit 179 paragrafët (1), (4) dhe (8) të Ligjit për mjedisin jetësor ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 53/05) do të pushojnë së vlefshmi në ditën e fillimit të zbatimi i nenit 23 të këtij ligji. 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42 / 14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 dhe 99/18).

Neni 76

Hyrja në fuqi

Ky ligj do të hyjë në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë Veriore" dhe do të fillojë të aplikohet më 1 janar 2023.

I. ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОНОТ

Во Република Северна Македонија управувањето со возила, масла, текстил и гуми претставува еколошки, социјален и економски предизвик.

Првата цел на секоја политика за отпад треба да биде минимизирање на негативните ефекти на создавањето и управувањето со отпад врз човековото здравје и животната средина.

Системот за управување со отпадот од производите во предложениот законски текст, генерално ги вклучува и активностите за управување и однесувањето на сите економски оператори како и на физичките лица кои на директен или индиректен начин се учесници во животниот циклус на производите од текстил, гуми, масла и возила од кои настануваат отпадни производи и ги вклопи овие четири дополнителни текови на отпад во проширената одговорност на производителот.

Производителот може своите обврски да ги исполни самостојно како самостоен постапувач, или заедно со други производители, преку колективен постапувач со кој склучува договор согласно одредбите на Законот за проширена одговорност на производителот во управувањето со отпадот.

Во рамките на предложените законски одредби од Предлог Законот за управување со дополнителни текови на отпад (во натамошниот текст: отпадни производи) се дефинира предметот (член 1) на законот.

Со членот 2 се уредуваат прашањата за примена на други прописи во управувањето со производите и отпадните производи кои не се уредени со овој закон.

Со членовите 3 и 4 се регулираат целите и начела за заштита на животна средина и здравјето на луѓето, одржливо производство и потрошувачка преку, како прв приоритет, спречување на создавање на дополнителни текови на отпад (отпадни гуми, отпадни масла, отпаден текстил и отпадни возила) и, дополнително со повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадот за намалување на нивното отстранувањето, како и да се придонесе во ефикасното користење на ресурсите и добивање на вредни секундарни суровини. Овие цели се

I.ARSYETIMI I PROPOZIMIT TË LIGJIT

Në Republikën e Maqedonisë Veriore, menaxhimi me automjetet, vajrat, tekstilin dhe gomat paraqet një sfidë mjedisore, sociale dhe ekonomike.

Qëllimi i parë i çdo politike për mbetjet duhet të jetë minimizimi i efekteve negative të gjenerimit dhe menaxhimit me mbetjet në shëndetin e njeriut dhe mjedisin.

Sistemi i menaxhimit me mbeturinat nga prodhimet tekstin e propozuar ligjor në përgjithësi përfshin aktivitetet e menaxhimit dhe sjelljen e të gjithë operatorëve ekonomikë si dhe personave fizikë të cilët janë pjesëmarrës direkt ose indirekt në ciklin jetësor të prodhimevetë tekstilit, gomave, vajrave dhe automjeteve nga të cilat bëhen mbeturina të prodhimeve dhe i përshtaten këtyre katër rrjedhave shtesë të mbeturinave në përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

Prodhuesi mund të përmbushë detyrimet e tij në mënyrë të pavarur si një veprues i pavarur, ose së bashku me prodhuesit e tjerë, përmes një vepruesi kolektiv me të cilin lidh një kontratë në përputhje me dispozitat e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjatur të prodhuesit në menaxhimin e mbeturinave.

Brenda dispozitave ligjore të propozuara nga Propozim-Ligji për Menaxhimin e Rrjedhave Shtesë të Mbeturinave (në tekstin e mëtejme: mbeturinat e prodhimeve) përcaktohet subjekti (neni 1) i ligjit.

Neni 2 rregullon çështjet për zbatimin e rregulloreve të tjera në menaxhimin e prodhimeve dhe mbeturinave të prodhimeve që nuk rregullohen me këtë ligj.

Nenet 3 dhe 4 rregullojnë objektivat dhe parimet për mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut, prodhimin dhe konsumin e qëndrueshëm përmes, si një përparësi të parë, parandalimin e krijimit të rrymave shtesë të mbeturinave (mbeturinave të gomave, mbeturinave të vajrave, tekstileve dhe mbeturinave të automjeteve). dhe, përveç kësaj, duke ripërdorur, ricikluar dhe lloje të tjera të përpunimit të mbetjeve për të zvogëluar depozitimin e tyre, si dhe për të kontribuar në përdorimin efikas të burimeve dhe marrjen e lëndëve të para dytësore të vlefshme. Këto objektiva bazohen në parimin e kujdesit dhe

засновани на начелото на претпазливост и начелата според кои треба да се преземе превентивно дејство, како приоритет, вклучувајќи ги и начелото на одговорност на производителот и проценка на животниот циклус на производите.

Со членот 5 се утврдуваат видови на производи кои се предмет на уредување на овој закон, а тоа се текстилот, гуми, масла и возилата со нивните вградени делови и материјали, како и употребуваните производи од истиот вид кои се увезуваат во Република Северна Македонија.

Со членот 6 се исклучуваат од примена одредбите од овој закон за одредени видови возила како што се возила од историско значење или возила со колекционерска вредност, возила за специјални намени, или возила наменети за музеи, кои се чувани цели или на делови, од категоријата на текстилот исклучени се чевлите и облека за медицински и ортопедски дејности и облека која се собира во добротворни цели од страна на невладини организации, а од производите во категоријата на гумите исклучени се авионските гуми и велосипедски гуми, од категоријата на масла исклучени се масла за ложење и маслото за домаќинствата.

Членот 7 го дефинира значењето на одделни изрази употребени во законот. Одредбите на предлог законот се применуваат на производители и производи без оглед на техниката на продажба, вклучувајќи и продавање на далечина.

Со член 8 се воведуваат забрани за горење отпадните производ на отворени места, локации или во инсталации кои не се наменети за таа цел, потоа напуштање на гуми на јавни површини, во природа, исфрлање или истурање на отпадни масла во води, канализација, почва вклучително и забраната за нивно мешање со други масла или отпад.

Утврдувањето на проширената одговорност на производителот со член 9 е еден од начините на поттикнување на производителите на делови и материјали за возила за примена на превентивни мерки коишто треба уште во текот на дизајнирањето, конструирање и производство да ги земат во предвид условите кои ќе ги олеснуваат расклопувањето, повторна употреба и третман на отпадните возила, ограничување на употреба на опасни супстанции со цел да се намали или избегне потребата за депонирање на опасен

парамет sipas të cilave veprimi parandalues duhet të merret si përparësi, përfshirë parimin e përgjegjësisë së prodhuesit dhe vlerësimin e ciklit jetësor të prodhimeve.

Neni 5 përcakton llojet e prodhimeve të cilat janë lëndë e rregullimit të këtij ligji, siç janë tekstilet, gomat, vajrat dhe automjetet me pjesët dhe materialet e tyre të ndërtuara, si dhe prodhimet e përdorura të të njëjtit lloj që importohen në Republikën e Maqedonia Veriore.

Neni 6 përjashton nga zbatimi i dispozitave të këtij ligji lloje të caktuara të automjeteve të tilla si automjete me rëndësi historike ose automjete me vlerë të mbledhshme, automjete me qëllim të veçantë, ose automjete të destinuara për muze, të cilat mbahen për qëllime ose në pjesë, nga kategoria e tekstileve, me përjashtim të këpucëve dhe veshjeve për veprimtari mjekësore dhe ortopedike dhe veshjeve të mbledhura për qëllime bamirësie nga organizatat joqeveritare, dhe produktet në kategorinë e gomave, me përjashtim të gomave të avionëve dhe gomave të biçikletave, nga kategoria e vajrave, duke përjashtuar vajrat për ngrohje dhe vajrat për amvisëri.

Neni 7 përcakton kuptimin e termave të ndara të përdorura në ligj. Dispozitat e propozim ligjit zbatohen për prodhuesit dhe prodhimet pavarësisht teknikës së shitjes, përfshirë shitjen në distancë.

Neni 8 paraqet ndalime për djegien e mbeturinave të prodhimeve në vende të hapura, vendndodhje ose instalime që nuk janë të destinuara për atë qëllim, duke lënë më pas goma në vende publike, në natyrë, duke hedhur ose derdhur mbeturina të vajrave në ujë, ujëra të zeza, tokë dhe një ndalim për përzierjen e tyre me vajra ose mbeturina të tjera.

Përcaktimi i përgjegjësisë së zgjatur të prodhuesit me nenin 9 është një nga mënyrat për të inkurajuar prodhuesit e pjesëve dhe materialeve për automjete të zbatojnë masa parandaluese që duhet të marrin parasysh gjatë projektimit, ndërtimit dhe prodhimit kushtet që do të lehtësojnë çmontimin, ripërdorimin dhe trajtimin e mbeturinave të automjeteve, duke kufizuar përdorimin e substancave të rrezikshme në mënyrë që të zvogëlohet ose shmanget nevoja për asgjësimin e mbetjeve të rrezikshme.

отпад.

Со членот 10 се забранува употреба на тешки метали, посебно употреба на олово, жива, кадмиум и хексивалентен хром во деловите и материјалите за возила. Овие тешки метали треба да се употребат само во одредени применливи случаи според список, кој редовно се ревидира во законодавството на ЕУ и ги утврдува правилата, видовите и роковите за ограничување на употребата на опасни супстанции во производството на возилата деловите и материјалите.

Со членот 11 се воведува обврска на производителите за кодирање делови и материјали за возилата согласно европски стандарди за кодирање со цел да се олесни препознавањето на материјалите и деловите кои се погодни за повторна употреба или преработка.

Обврската за обезбедување на информации за операторите на инсталациите за третман на отпадни возила од страна на производителите, за идентификација на составните делови и материјали кои се важни заради олеснување на постапките за повторната употреба и третманот и преработка, е регулирана со членот 12.

Со член 13 се воспоставува обврска за производителите на нови возила кои ги пуштаат на пазарот да обезбедат за идните корисници во печатен или електронски облик или како промотивна литература соодветни информации за можностите за третман, развојот на постапките за повторна употреба на деловите на возилата, рециклирање и преработка.

Предложениот член 14 ја регулира обврската на производителот за обезбедување на адекватни информации за крајните корисници за можноста за враќање и собирање на отпадните производи и отпадните возила, информациите за забраната (да не ги оставаат како мешан комунален отпад, за потребата за нивно одделно собирање, за расположивите системи за одделно собирање, за опасностите кои ги предизвикуваат како последица на опасните супстанции кои ги содржат и слично), а се со цел да се постигне потребното ниво на одделно собирање кое е предуслов за успешност на сите понатамошни чекори во управувањето со отпадните производи.

Предложените законски решенија во член 15 и 16, регулираат повеќе активности кои се однесуваат на

Neni 10 ndalon përdorimin e metaleve të rënda, në veçanti përdorimin e plumbit, zhivës, kadmiumit dhe kromit gjashtëvalent në pjesët dhe materialet e automjeteve. Këto metale të rënda duhet të përdoren vetëm në raste të caktuara të zbatueshme sipas një liste, e cila rishikohet rregullisht në legjislacionin e BE-së dhe përcakton rregullat, llojet dhe afatet për kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme në prodhimin e pjesëve dhe materialeve të automjeteve.

Neni 11 paraqet një detyrim për prodhuesit për të koduar pjesë dhe materiale për automjete në përputhje me standardet evropiane të kodimit në mënyrë që të lehtësojnë identifikimin e materialeve dhe pjesëve që janë të përshtatshme për ripërdorim ose riciklim.

Detyrimi për të siguruar informacion për operatorët e instalimeve të trajtimeve të mbeturinave të automjeteve nga ana e prodhuesve, për të identifikuar përbërësit dhe materialet që janë të rëndësishëm për të lehtësuar ripërdorimin dhe procedurat e trajtimit dhe përpunimit, rregullohet nga neni 12.

Neni 13 përcakton një detyrim për prodhuesit e automjeteve të reja që ata vendosin në treg për t'u ofruar përdoruesve të ardhshëm në formë të shtypur ose elektronike ose si literaturë promovuese informacionin e duhur për mundësitë e trajtimit, zhvillimin e procedurave për ripërdorimin e pjesëve të automjetit, riciklimin dhe përpunimin.

Neni 14 i propozuar rregullon detyrimin e prodhuesit për të siguruar informacionin e duhur për përdoruesit përfundimtarë mbi mundësinë e kthimit dhe mbledhjes së mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve, informacionin e ndalimit (për të mos e lënë atë si mbetje të përziera komunale, nevoja për mbledhjen e tyre të veçantë, për sistemet e veçanta të grumbullimit në dispozicion, për rreziqet që ato shkaktojnë si pasojë e substancave të rrezikshme që ato përmbajnë, etj.), në mënyrë që të arrihet niveli i kërkuar i grumbullimit të veçantë i cili është një parakusht për suksesin e të gjitha hapave të mëtejshëm në menaxhimin e mbeturinave.

Zgjidhjet e propozuara ligjore në nenet 15 dhe 16, rregullojnë disa aktivitete që i referohen detyrimeve

обврските за преземање на отпадни производи пред се отпаден текстил и отпадни гуми на производителот и трговецот и нивната меѓусебна соработка кој е значајна.

Односно, производителите и трговците имаат важна улога во придонесот за нивно успешно собирање и тие треба да ги охрабрат крајните корисници, отпадните производи да ги враќаат на местата за превземање.

Трговецот ги презема отпадните производи при продажба на нови производи по систем најмалку еден на еден.

Со одредбите од член 15 се гарантираат безбедноста и здравјето на трговците, т.е. се утврдуваат условите кога може да биде одбиено преземање на отпадните производи.

Трговците можат да превземаат помало количество отпадни гуми и отпаден текстил на своите продажни места при што не треба да поседуваат дозвола согласно прописите за управување со отпадот. Меѓусебните права и обврски, производителот како самостоен постапувач или преку колективен постапувач со трговецот ги уредува со склучување на посебен договор. Собраните отпадни производи трговецот мора да ги предаде на собирач или преработувач кои се дел од системот за собирање на самостојниот или колективниот постапувач.

Со членовите 17 и 18 се поставени националните цели за собирање на отпадни производи како и националните цели за повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпаден текстил, отпадни гуми и отпадни масла кои во објективно прифатливи рокови ќе доведат собирањето, повторната употреба, рециклирањето и преработката до нивото кое е постигнато во најголемиот број земји на Европската Унија, преку самостојните или колективни постапувачи.

Производителот е должен секоја година да ги утврдува сопствените цели за собирање кои како удел од вкупното количество на производи што ги пуштил на пазарот во предходната година. При определување на целите за повторна употреба, рециклирање и преработка од страна на производителот во предвид се земаат целите за собирање за истата година.

Дополнително, со предложеното законско решени

пër ndërmarrjen e mbeturinave të prodhimeve, kryesisht mbeturinave të tekstileve dhe mbeturinave të gomave, të prodhuesit dhe tregtarit dhe bashkëpunimit të tyre të ndërsjellë i cili është i rëndësishëm.

Kjo do të thotë, prodhuesit dhe tregtarët kanë një rol të rëndësishëm për të kontribuar në mbledhjen e tyre të suksesshme dhe ata duhet të inkurajojnë përdoruesit përfundimtarë që të kthejnë mbeturinat e prodhimeve në pikat e marrjes.

Tregtari merr përsipër mbeturinat e prodhimeve para shitjes së prodhimeve të reja në një sistem të paktën një nga një.

Dispozitat e Nenit 15 garantojnë sigurinë dhe shëndetin e tregtarëve, dmth. përcaktohen kushtet kur mund të refuzohet marrja e mbeturinave të prodhimeve.

Tregtarët mund të marrin një sasi më të vogël të mbeturinave të gomave dhe mbeturinave të tekstilit në pikat e tyre të shitjes pa pasur nevojë të kenë një leje në përputhje me rregulloret e menaxhimit me mbeturinat. Të drejtat dhe detyrimet reciproke rregullohen nga prodhuesi si një veprues i pavarur ose përmes një vepruesi kolektiv me tregtarin duke lidhur një kontratë të veçantë. Mbeturinat e grumbulluara të prodhimeve tregtari duhet t'ia dorëzojë një koleksionisti ose përpunuesi që janë pjesë e sistemit për grumbullimin e vepruesit të pavarur ose kolektiv.

Nenet 17 dhe 18 përcaktojnë qëllimet kombëtare për mbledhjen e prodhimeve, si dhe qëllimet kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të tekstilit, mbeturinave të gomave dhe mbeturinave të vajrave të cilët në afate kohore të pranueshme objektivisht do të sjellë mbledhjen, ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin në nivelin e arritur në shumicën e vendeve të Bashkimit Evropian, përmes vepruesit të pavarur ose kolektiv.

Prodhuesi është i detyruar të vendosë qëllimet e veta të grumbullimit çdo vit si pjesë e sasisë totale të prodhimeve të lëshuara në treg vitin e kaluar. Para përcaktimit të qëllimeve për ripërdorim, riciklim dhe përpunimi nga prodhuesi merren parasysh qëllimet e mbledhjes për të njëjtin vit.

Për më tepër, me zgjidhjen e propozuar ligjore nga

од членот 18, а со цел да се воведи проток на точни информации за пресметка и следење на реализација на националните целите, операторот на инсталацијата за преработка има обврска да известува за количеството на преземените отпадни производи предадени за повторна употреба, рециклирање и преработка, поодделно за секој самостоен или колективен постапувач со кој има склучено договор.

Со членот 19 се регулира прашањето за регистрација на производителите и нивните овластени застапници како и постапките за известување во регистарот на производители кој подетално ќе се регулира како дел од Регистарот на производители во Законот за проширена одговорност на производителот во управување со посебните текови на отпад.

Член 20 ги утврдува условите за определување на малиот производител, како и неговите обврски за регистрација и да води евиденција за количеството на отпадни производи кои ги пуштаат на пазарот во Република Северна Македонија како и обврската и еднаш годишно да уплаќа паушал од 6000 денари на сметка на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Со членот 21 се регулираат обврските на производителот за финансирање на управувањето со отпадни производи со кое се обезбедува дека производителите се должни да преземат целосна одговорност со финансирање на целиот систем на собирање, третман, повторна употреба, преработка и отстранување. Со ова законско решение се дава максимален ефект на концептот на одговорност на производителот според кое секој производител е одговорен за финансирање на управувањето со отпадот од сопствени производи. Одговорноста за финансирање на управувањето со историски отпад ќе се дели од страна на сите постоечки производители, преку колективни постапувачи за финансирање на кои сите производители кои постојат на пазарот придонесуваат пропорционално кога ќе настанат трошоците. На производителот не му се дозволува, при продажбата на нови производи да им ги прикаже на купувачите, одделно, трошоците за собирање, преработка и отстранување на отпадните производи.

Со предложеното законско решение од членот 22 се регулира обврската за производителот кој има

neni 18, me qëllim të futjes së rjedhës së informacionit të saktë për llogaritjen dhe monitorimin e realizimit të qëllimeve kombëtare, operatori i instalimit të përpunimit është i detyruar të raportojë mbi sasinë e mbeturinave të prodhimeve të dorëzuara për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin, veçmas për secilin individ ose veprues kolektiv me të cilin ka një kontratë.

Neni 19 rregullon çështjen e regjistrimit të prodhuesve dhe përfaqësuesve të tyre të autorizuar si dhe procedurat për raportimin në regjistrin e prodhuesve të cilat do të rregullohen më hollësisht si pjesë e Regjistrin të Prodhuesve në Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjatur të Prodhuesve në Menaxhimin e Veçantë me Rrjedhat e mbeturinave.

Neni 20 përcakton kushtet për përcaktimin e prodhuesit të vogël, si dhe detyrimet e tij për regjistrim dhe evidencë për sasinë e mbeturinave të prodhimeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore si dhe detyrimin për të paguar një shumë prej 6000 denarë një herë në vit në Ministrinë e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor.

Neni 21 rregullon detyrimet e prodhuesit për të financuar menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve, i cili siguron që prodhuesit janë të detyruar të marrin përgjegjësinë e plotë duke financuar të gjithë sistemin e mbledhjes, trajtimit, ripërdorimit, përpunimit dhe asgjësimit. Me këtë vërtetim ligjor i jepet efekt maksimal konceptit të përgjegjësisë së prodhuesit, sipas të cilit secili prodhues është përgjegjës për financimin e menaxhimit me mbeturinat nga produktet e tyre. Përgjegjësia për financimin e menaxhimit historik të mbeturinave do të ndahet nga të gjithë prodhuesit ekzistues, përmes përmes vepruesve kolektiv për financim të cilëve të gjithë prodhuesit në treg u kontribuojnë proporcionalisht kur bëhen shpenzimet. Prodhuesit nuk i lejohet, para shitjes së produkteve të reja, t'u tregojë konsumatorëve, veç e veç, shpenzimet për grumbullimin, përpunimin dhe asgjësimin e mbeturinave të prodhimeve.

Me vërtetimin ligjor të propozuar nga neni 22 rregullohet detyrimi për prodhuesin i cili është i

седиште во друга држава и продава производи во Република Северна Македонија со комуникација на далечина, е должен да одреди и овласти застапник со седиште во Република Северна Македонија кој ќе биде одговорен за исполнување на обврски на производител во согласност со овој закон.

Со членот 23, 24, 25 и 26 се регулираат прашањата за надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила што производителот ќе ги плаќа врз основа на принципот на загадувачот плаќа, според категорија вид на производ во ден/ килограми или парче. Ова законско решение ги вклучува и обврските за водење на евиденција на пресметаниот и уплатен надоместок, правото за враќање на уплатениот надоместок во случаи на извоз на производите.

Средствата од надоместокот се приход на органот за животната средина и ќе се користат преку Програма за управување со посебните текови на отпад, која се донесува согласно прописите за проширена одговорност на производителот, и истата е наменета за реализација на проекти кои придонесуваат кон заштитата на животната средина и подобро управување со отпадот.

Со член 27 се воведува обврска според која секој производител треба, кога пласира на пазарот производи, да обезбеди финансиска гаранција за да се обезбеди управувањето со отпадните производи како и да се спречи трошоците за управувањето да се пренесат на државата или на останатите производители на начин кој ќе биде регулиран согласно прописит за проширена одговорност.

Со членот 29 се регулира правото на производителот, доколку одлучи да не го плаќа надоместок за управување со отпадни производи и отпадни возила да може да обезбеди дозвола за самостојно управување со отпадни производи и отпадни возила или да ги пренесе своите обврски за управување со пристапување и склучување на договор со колективен постапувач.

Во системите на собирање, складирање, повторна употреба, третман и преработка со предлог законот поделно се утврдуваат овие системи за секој дополнителен тек на отпад, како посебни обврски за производителот.

Со предложените законски решенија во членовите од 30 до 40 се транспонира Директивата

vendosur në një vend tjetër dhe shet produkte në Republikën e Maqedonisë Veriore me komunikim në distancë, është i detyruar të caktojë dhe autorizojë një përfaqësues me vendbanim në Republikën e Maqedonisë Veriore i cili do të jetë përgjegjës për përmbushjen e detyrimeve të prodhuesit në përputhje me këtë ligj.

Nenet 23, 24, 25 dhe 26 rregullojnë çështjet e kompensimit për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve që prodhuesi do të paguajë bazuar në parimin e ndotësit paguan, sipas kategorisë së llojit të produktit në ditë / kg ose copë. Ky vendim ligjor përfshin detyrimet për mbajtjen e regjistrave të kompensimit të llogaritur dhe të paguar, të drejtën për të kthyer kompensimin e paguar në rastet e eksportimit të prodhimeve.

Fondet nga kompensimi janë të ardhura nga organi për mjedisin jetësor dhe do të përdoren përmes Programit për menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve, i cili miratohet në përputhje me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, dhe ka për qëllim realizimin e projekteve që kontribuojnë për mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe menaxhim më të mirë të mbeturinave.

Neni 27 paraqet një detyrim sipas të cilit çdo prodhues duhet, kur vendos produkte në treg, të sigurojë një garanci financiare për të siguruar menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve si dhe për të parandaluar transferimin e kompensimit të menaxhimit të shteti ose të prodhuesit e tjerë në një mënyrë që do të rregullohet në përputhje me rregulloren e përgjegjësisë së zgjeruar.

Neni 29 rregullon të drejtën e prodhuesit, nëse ai vendos të mos paguajë kompensimin për menaxhimin mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve për të qenë në gjendje të marrë një licencë për menaxhim të pavarur të mbeturinave të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve ose për të transferuar detyrimet e tij për menaxhimin e qasjes dhe lidhja e një marrëveshje me një veprues kolektiv.

Në sistemet e grumbullimit, magazinimit, ripërdorimit, trajtimit dhe përpunimit, propozim-ligji përcakton këto sisteme veçmas për çdo rrjedhë shtesë të mbeturinave, si detyrime të veçanta për prodhuesin.

Vendimet ligjore të propozuara në nenet 30 deri 40 transpozojnë Direktivën 2000/53 / EC) për automjetet

2000/53/E3) за отпадни возила. Со предложените законски решенија во членот 30 и 31 се утврдени кванитативни цели за повторна употреба, рециклирање и преработка, кои треба да се постигнат во определен период до постигнување на пропишаните цели согласно оваа директива, а се со цел за да се намали негативното влијанието од отпадните возила врз животната средина. Со предложеното законско решение се зема во предвид дека постигнување на целите зависи од староста на возниот парк (недостаток на кодирани делови, недостаток на информации за местото на загадувачките супстанции кои при разглобувањето можат да ги онечистат материјалите за рециклирање, неможност материјалите со различни технички карактеристики да се одвојат едни од други за да се рециклираат и слично) како и од нивото на технолошки развој на инсталациите за третман, па до наведените целни години (2025-та и 2031-та) постигнатиот степен на повторна употреба и преработка т.е. повторна употреба и рециклирање можно е да биде понизок од пропишаниот. Сепак, до целните години, очекувано е состојбата со возниот парк континуирано да се подобрува, па и пропишаните цели да бидат постигнати. Исто така со предложеното законско решение се воведува можноста, по потреба да може Владата на Република Северна Македонија да ги корегира овие цели согласно планските документи од прописите за управување со отпад.

Исто така производителот на возила, согласно начелото на одговорност на производител треба да обезбеди систем за собирање на отпадни возила од крајните корисници, за постигнување на целите од собирање и повторна употреба преработка и рециклирање, доколку се подготвени да ги вратат и каде е технички изводливо отпадни делови изваден во текот на поправка на патичките возила (член 31).

Производителот секоја година ги утврдува сопствените цели за повторна употреба, преработка и рециклирање врз основа на минималните цели за собирање.

Во членот 32 се пропишува правен основ за пропишување на методологија за утврдување и пресметка на националните цели за повторна употреба, рециклирање и преработка врз основа на кои и производителите и стручниот орган ќе

e mbetura Vendimet ligjore të propozuara në nenet 30 dhe 31 përcaktojnë objektiva sasiore për ripërdorimin, riciklimin dhe riciklimin, të cilat duhet të arrihen në një periudhë të caktuar deri në arritjen e qëllimeve të përshkruara në përputhje me këtë Direktivë, me qëllim që të që të zvogëlohet ndikimi negativ i mbeturinave të automjeteve mbi mjedisin jetësor. Vërtetimi ligjor i propozuar merr parasysh që arritja e qëllimeve varet nga moshja e parkut të automjeteve (mungesa e pjesëve të koduara, mungesa e informacionit për vendndodhjen e ndotësve që mund të zbërthejnë materiale të riciklueshme gjatë çmontimit, paaftësia e materialeve me karakteristika të ndryshme teknike të ndahen nga njëri-tjetri për tu ricikluar, etj.) si dhe nga niveli i zhvillimit teknologjik të instalimeve të trajtimit, deri në vitet e caktuara të synuara (2025 dhe 2031) shkalla e arritur e ripërdorimit dhe përpunimit, dmth. ripërdorimi dhe riciklimi mund të jenë më të ulëta se sa është përshkruar. Sidoqoftë, deri në vitet e synuara, pritet që situata me parkun e automjeteve të përmirësohet vazhdimisht, në mënyrë që të arrihen qëllimet e përshkruara. Gjithashtu, vendimi i propozuar ligjor paraqet mundësinë, nëse është e nevojshme, për Qeverinë e Republikës së Maqedonisë Veriore për të korigjuar këto qëllime në përputhje me dokumentet e planifikimit të rregulloreve të menaxhimit të mbeturinave.

Gjithashtu prodhuesi i automjeteve, në përputhje me parimin e përgjegjësisë së prodhuesit duhet të sigurojë një sistem për mbledhjen e mbeturinave të automjeteve nga përdoruesit përfundimtarë, për të arritur objektivat e mbledhjes dhe ripërdorimit të përpunimit dhe riciklimit, nëse ata janë të gatshëm t'i kthejnë ato dhe ku teknikisht pjesët e mundshme të mbetjeve të larguara gjatë riparimit të automjeteve të patrullës (neni 31).

Çdo vit prodhuesi përcakton qëllimet e veta për ripërdorimin, përpunimin dhe riciklimin bazuar në caqet minimale të mbledhjes.

Neni 32 përshkruan një bazë ligjore për përshkrimin e një metodologjie për përcaktimin dhe llogaritjen e synimeve kombëtare për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin, në bazë të së cilës prodhuesit dhe organi profesional do të jenë në gjendje të monitorojnë dhe

можат да ги следат и утврдуваат целите за повторна употреба и рециклирање и преработка, до постигнување на целните вредности.

Со предложеното законско решение од членот 33 сопственикот, како краен корисник отпадното возило може да го предаде на собирно место или во инсталација за третман. Крајниот корисник нема да сноси трошоци за предавањето, освен кога недоставува пр. моторот или други делови битни за функција на возилото или отпадното возило е целосен отпад. Производителите може да ги сносат сите трошоци или значителен дел од нив за спроведување на овие мерки при што нормалното функционирање на пазарот не треба да биде попречено.

Со членот 34 се воведува потврда за уништување на отпадно возило, која ќе се користи како услов за deregistriraње на отпадното возило од страна на крајниот корисник односно сопственик.

Потврди може да издава операторот на инсталацијата за третман. Потврди може да издава и собирачот во собирно место, во име на операторот на инсталацијата за третман со којшто има склучено договор.

За да се следи издавањето на потврдите потребно е да се воведат електронска евиденција од страна на собирачот и операторот на инсталацијата, кои податоците со користење на онлајн алатка ќе ги внесуваат во електронската евиденција на потврдите која ќе ја води стручниот орган.

Со предложените законски решенија на членовите 35 и 36 се пропишани условите за работа на собирачот кој собира времено чува и складира отпадни возила, согласно условите за складирање пропишани со членот 37, како и обврска за водење на евиденција и известување. Собирачот, доколку има склучено договор со самостоен или колективен постапувач, тогаш евиденцијата ја води посебно. Во останатите случаи собирачот води евиденција и известува согласно прописите за управување со отпад.

Со член 37 се утврдуваат барања за операции за складирање и операциите за третман. Операторот на инсталацијата за третман треба да поседува дозвола, согласно прописите за управување со отпад како и третман на отпадните возила како и операциите за складирање и третман да ги врши согласно пропишаните барања за третман и складирање на отпад. Третман на отпадните

пërcaktojnë synimet për ripërdorimin dhe riciklimin dhe përpunimi, derisa të arrihen qëllimet e caktuara.

Me propozimin e vendimit ligjor nga neni 33, pronari, si përdorues i fundit, mund të dorëzohë mbeturinat e automjetit në një pikë grumbullimi ose në një instalim për trajtim. Përdoruesi përfundimtar nuk do të bartë shpenzime për transferim, përveç kur mungon p.sh. motori ose pjesët e tjera të rëndësishme për funksionin e automjetit ose mbeturinave të automjeteve janë mbeturina të plota.

Prodhuesit mund të mbajnë të gjitha ose një pjesë të shpenzimeve për aplikimin e këtyre masave para funksionimit normal të tregut i cili nuk duhet të pengohet.

Neni 34 paraqet një vërtetim për shkatërrimin e mbeturinave të automjeteve, e cila do të përdoret si kusht për çregjistrimin e mbeturinave të automjeteve nga përdoruesi përfundimtar ose pronari.

Vërtetimet mund të lëshohen nga operatori i instalimit të trajtimit. Faturat mund të lëshohen gjithashtu nga mbledhësi në pikën e grumbullimit, në emër të operatorit të instalimit të trajtimit me të cilin ai ka lidhur një kontratë.

Për të monitoruar lëshimin e vërtetimeve, është e domosdoshme futja e regjistrave elektronikë nga ana e mbledhësit dhe operatori i instalimit, të cilët do të fusin të dhënat duke përdorur mjetin online në regjistrat elektronikë të vërtetimeve, të cilat do të mbahen nga organi profesional.

Zgjidhjet e propozuara ligjore të neneve 35 dhe 36 përshkruajnë kushtet e punës së mbledhësit i cili përkohësisht mbledh dhe ruan automjete të mbetura, në përputhje me kushtet e magazinimit të përshkruara në nenin 37, si dhe detyrimin për të mbajtur regjistra dhe raporte. Mbledhësi, përderisa ka lidhur një marrëveshje me një veprues të pavarur ose kolektiv, atëherë ai i mban regjistrat veç e veç. Në raste të tjera, mbledhësi mban regjistra dhe raporte në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

Neni 37 përcakton kërkesat për operacionet e magazinimit dhe operacionet e trajtimit. Operatori i instalimit të trajtimit duhet të ketë një leje, në përputhje me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave, si dhe trajtimin e mbeturinave të automjeteve, si dhe operacionet për ruajtjen dhe trajtimin për t'u kryer në përputhje me kërkesat e përshkruara për trajtimin dhe magazinimin e

возила е поврзан со фактот дека отпадните возила се комплексен состав на делови и материјали од кои некои имаат опасни својства зарадишто се бара и примената на најдобри достапни техники. Операторот, води евиденција и известува за количини на преземени и повторно употребени, рециклирани и преработени отпадни возила, делови и материјали поодделно за самотоен или колективен постапувач, доколку има склучено договор.

Во системите за управување со отпадни производи, производителот согласно начелото на проширена одговорност обезбедува системи за собирање, повторна употреба, рециклирање и преработка на отпадни гуми, отпадни масла и отпаден текстил на територијата на целата држава. За таа цел производителот обезбедува собирни места, каде крајните корисници можат да ги предаваат отпадните производи и каде се обезбедува повратен прием во местата за прифаќање кај трговци и достапност на собирните места што ги обезбедува производителот, самостојно или преку колективен постапувач со собирачите и во собирните центри кои се управувани од локалната самоуправа. (член 41,45, 46 и 49).

Во системот за собирање на отпадни гуми, отпаден текстил и отпадни масла од членовите 42, 48 и 50 се прави разлика помеѓу првично собирање на отпадни производи до негово, собирање и времено чување и складирање на отпадните производи и подготовка за предавање во инсталација за соодветно управување.

Поседувачите на овие отпадни производи кои ги создаваат во процесот на нивното работење не се сметаат како субјекти кои треба да потпаднаат под начелото на проширена одговорност и не подлежат на обврската за да се поседува дозвола за собирање и првично складирање, но се одговорни за правилното управување со отпадни гуми, отпадни масла и отпаден текстил согласно овој закон и прописите за управување со отпад. Законот дава можност поседувачите на отпадните производи, доколку сакаат да можат да се приклучат кон системи на самотоен или колективен постапувач.

Собирачот кој собира времено чува и складира отпадни производи, води евиденција и известува

mbeturinave.

Trajtimi i mbeturinave të automjeteve lidhet me faktin se mbeturinat e automjeteve janë një përbërje komplekse e pjesëve dhe materialeve, disa prej të cilave kanë veti të rrezikshme për shkak të të cilave kërkohet zbatimi i teknikave më të mira në dispozicion. Operatori mban shënime dhe raporte mbi sasishtë e automjeteve, pjesëve dhe materialeve të mbetjeve të sekuestruara dhe të ripërdorura, të ricikluara dhe të ricikluara veçmas për një individ ose veprues kolektiv, përderisa ka të lidhur një kontratë.

Në sistemet për menaxhimin me mbeturinat e prodhimeve, prodhuesi në përputhje me parimin e përgjegjësisë së zgjatur siguron sisteme për mbledhjen, ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin e mbeturinave të gomave, mbeturinave të vajrave dhe mbeturinave të tekstilit në të gjithë vendin.

Për këtë qëllim, prodhuesi siguron pikat e grumbullimit, ku përdoruesit përfundimtarë mund të dorëzojnë mbeturinat e prodhimeve dhe ku sigurohet pranim i kthyeshëm në pikat e pritjes tek tregtarët dhe disponueshmëria e pikave të grumbullimit të siguruara nga prodhuesi, individualisht ose përmes një vepruesi kolektiv me mbledhësit dhe qendrat mbledhëse. të cilat menaxhohen nga vetëqeverisja lokale. (Nenet 4, 45, 46 dhe 49).

Në sistemin e mbledhjes së mbeturinave të gomave, mbeturinave të tekstilit dhe mbeturinave të vajrave nga nenet 42, 48 dhe 50, bëhet një dallim midis mbledhjes fillestare të mbeturinave të prodhimeve deri në të, mbledhjes dhe ruajtjes së përkohshme dhe magazinimit të mbeturinave të prodhimeve dhe përgatitjes për dorëzim në një instalim për menaxhim të duhur.

Pronarët e këtyre mbeturinave të prodhimeve që ata krijojnë gjatë procesit të funksionimit të tyre nuk konsiderohen si subjekte që duhet të bien nën parimin e përgjegjësisë së zgjatur dhe nuk i nënshtrohen detyrimit të kenë një leje për mbledhjen dhe ruajtjen fillestare, por janë përgjegjës për menaxhimin e duhur me mbeturinat e gomave, mbeturinat e vajrave dhe mbeturinat e tekstilit në përputhje me këtë ligj dhe rregulloret e menaxhimit të mbeturinave. Ligji u jep mundësinë pronarëve të mbeturinave të prodhimeve, përderisa ata duan të lidhen në sistem si një veprues i pavarur ose kolektiv. Mbledhësi i cili përkohësisht mbledh dhe ruan mbeturina të prodhimeve, mban regjistra dhe

согласно прописите за управување со отпад. Доколку склучил договор со самостоен или колективен постапувач тогаш евиденцијата и известувањето ги води и спроведува посебно.(член 51).

Исто така со предложените решенија од член 52 се овозможува воспоставување на единствен функционален систем за одделно собирање на отпадните производи на локално односно регионално ниво, и се редефинира и зголемува одговорноста на градоначалникот.

Според предложеното законско решение, колективните односно самостојните постапувачи соработуваат со градоначаниците на општините и регионалните систем за управување со отпад. За преземање на заеднички мерки за поттикнување на одделно собирање, како и воспоставување на соодветна инфраструктура се склучуваат договори. Предложеното законско решение воспоставува исти правила и постапки за сите колективни и самостојни постапувачи во однос на нивното работење, услови и начин на склучување на договорите ,спроведување на активности за известување и подигнување на јавната свест.

Со членот 53 се регулираат обврските на крајни корисници, за постапување со отпадните производи и нивното предавање на места пропишан со овој закон.

Со предложените законски решенија во членот 54 се регулираат постапките за известување со податоци и информации за количините пуштена на пазарот во Република Северна Македонија стапките на собирање, подготовка за повторна употреба, преработка или рециклирање и отстранување, кои се неопходни за следење на постигнувањето на целите утврдени со овој закон кон стручниот орган.

Во членот 55 се воведува обврската на стручниот орган за воспоставување и водење на база на податоци која ќе ги содржи пропишаните податоците и информации добиени при регистрација на производителите и обврските за известување за управување со производите и отпадните производи. кои ќе бидат дел од Базата на податоци и Информативниот систем за отпад, кој се воспоставува и води согласно прописите за управување со отпад и прописите за проширена одговорност.

Со член 56 се овозможува преку склучување на

raporton në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave. Nëse ai ka lidhur një marrëveshje me një veprues të pavarur ose kolektiv, atëherë regjistrat dhe raportimet mbahen dhe zbatohen veçmas (neni 51).

Gjithashtu, me propozim vendimet nga neni 52 mundësohet krijimi i një sistemi të vetëm funksional për mbledhjen e veçantë të mbeturinave të produkteve në nivelin lokal ose rajonal, dhe ripërcaktimin dhe rritjen e përgjegjësisë së kryetarit të bashkisë.

Sipas propozim vendimit të ligjit, vepruesit kolektivë ose të pavarur bashkëpunojnë me kryetarët e komunave dhe sistemin rajonal të menaxhimit të mbeturinave. Për marrjen e masave të përbashkëta për të inkurajuar mbledhjen e veçantë, si dhe për të krijuar infrastrukturën e duhur lidhen marrëveshje. Zgjidhja ligjore e propozuar përcakton të njëjtat rregulla dhe procedura për të gjithë vepruesit kolektivë dhe të pavarur në lidhje me punën e tyre, kushtet dhe mënyrën e lidhjes së kontratave, kryerjen e aktiviteteteve raportuese dhe ngritjen e vetëdijes publike.

Neni 53 rregullon detyrimet e përdoruesve të fundit, për trajtimin me mbeturinat e prodhimeve dhe dërgimin e tyre në vendet e përshekruara me këtë ligj. Zgjidhjet ligjore të propozuara në nenin 54 rregullojnë procedurat për raportimin e të dhënave dhe informacionit mbi sasi të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, nivelet e grumbullimit, përgatitjen për ripërdorim, përpunimin ose riciklimin dhe asgjësimin, të cilat janë të nevojshme për të monitoruar arritjen dhe objektivat e vendosura me këtë ligj deri te organi profesional.

Neni 55 paraqet detyrimin e organit profesional për krijimin dhe udhëheqjen e një baze të të dhënave që do të përmbajë të dhënat e përshekruara dhe informacionin e marrë gjatë regjistrimit të prodhuesve dhe detyrimet e raportimit për menaxhimin e prodhimeve dhe mbeturinave të prodhimeve e cila do të jetë pjesë e Bazës së të Dhënave dhe Sistemit të Informacionit të Mbetjeve, i cili është krijuar dhe udhëhequr në përputhje me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloret e përgjegjësisë së zgjeruar.

Neni 56 mundëson që duke lidhur marrëveshje

доброволни договори помеѓу Министерството за животна средина и просторно планирање или Владата на Република Северна Македонија, производителите и други економските оператори за да постигнат повисоки цели од оние утврдени со овој закон. Доброволните договори можат да вклучат и взаемни обврски за воведување на сертифицирани системи за управување со животната средина, со што ќе се обезбеди висок степен на заштита на животната средина и здравјето на луѓето при управувањето со отпадни производи.

Надзорот е најзначаена ефикасна алатка за правилно спроведување на законот. Со членовите од 57 до 66 се регулирани прашањата од системот за надзор на надлежните инспекциски органи, вклучувајќи ја и постапката за опомена.

Со членовите 67 до 73 се предвидуваат ефективни пропорционални прекршочни санкции, за правни и физички лица одговорни за управување производи и отпадни производи кога ќе бидат прекршени одредбите од овој закон, вклучувајќи ги и постапките за порамнување и посредување.

Во поглавјето на преодни и завршни одреби се предвидени рокови за отпочување на примена на одредени одредби од законот, рок за донесување на подзаконските акти и рок за влегување во сила на овој закон, вклучувајќи го и рокот на почетокот на неговата примена.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Постојниот систем за управување отпадни гуми, отпадни масла, и отпадни возила е регулиран со Законот за управување со отпад.

Имено, на територијата на Република Северна Македонија во моментот не постои систем за самостојно и колективно управување со отпадни производи и отпадни возила кои ги спроведуваат обврските на производителите што произлегуваат од овој закон, а особено поврзани со постигнувањето на националните цели за собирање и на целите за повторна употреба, преработка и рециклирање.

Досегашното спроведување на закони од областа на управување со другите текови на отпад како што се пакување, батерии и акумулатори, електрична и електронска опрема покажа дека во

vullnetare ndërmjet Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor ose Qeverisë së Republikës së Maqedonisë Veriore, prodhuesit dhe operatorët e tjerë ekonomikë të arrijnë qëllime më të larta se ato të përcaktuara me këtë ligj. Marrëveshjet vullnetare mund të përfshijnë detyrime të ndërsjella për futjen e sistemeve të çertifikuara të menaxhimit të mjedisit jetësor, të cilat do të sigurojnë një shkallë të lartë të mbrojtjes së mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut në menaxhimin e mbeturinave të prodhimeve.

Mbikëqyrja është mjeti më i rëndësishëm dhe efektiv për zbatimin e duhur të ligjit. Nenet 57 deri 66 rregullojnë çështjet nga sistemi i mbikëqyrjes së organeve kompetente të inspektimit, përfshirë procedurën e vërejtjes.

Nenet 67 deri 73 parashikojnë sanksione efektive proporcionale të kundërvajtjes për personat juridikë dhe fizikë përgjegjës për menaxhimin e prodhimeve dhe mbeturinave të prodhimeve kur shkelen dispozitat e këtij ligji, përfshirë procedurat e zgjidhjes dhe ndërmjetësimit.

Kapitulli mbi dispozitat kalimtare dhe përfundimtare përcakton afatet për fillimin e zbatimit të disa dispozitave të ligjit, afatin për miratimin e akteve nënligjore dhe afatin për hyrjen në fuqi të këtij ligji, përfshirë afatin për fillimin e zbatimit të tij.

II. LIDHJA E NDËRSJELLË E VENDIMEVE TË PËRFSHIRA NË DISPOZITAT E PROPOZUARA

Sistemi aktual për menaxhimin e mbeturinave të gomave, mbeturinave të vajrave dhe mbeturinave të automjeteve rregullohet me Ligjin për Menaxhimin me Mbeturinat.

Gjegjësisht, në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore për momentin nuk ka sistem për menaxhim të pavarur dhe kolektiv të mbeturinave dhe mbeturinave të automjeteve që zbatojnë detyrimet e prodhuesve që dalin nga ky ligj, dhe veçanërisht janë të lidhur me arritjen e qëllimeve kombëtare për mbledhjen dhe qëllimet për ripërdorim, përpunim dhe riciklim.

Zbatimi i deri tanishëm i ligjeve në fushën e menaxhimit të rrymave të tjera të mbeturinave, të tilla si paketimi, bateritë dhe akumulatorët, pajisjet elektrike dhe elektronike ka treguar se në Republikën e Maqedonisë Veriore ekziston potencial për

Република Северна Македонија постои потенцијал за собирање на отпад, вклучувајќи ги и отпадните производи и отпадни возила што припаѓа на други посебните текови, како и за негова соодветна преработка и рециклирање. Воедно, се увиде дека досегашниот систем има одредени слабости во собирањето и преработката на кои се поврзани пред се недостаток на потребна инфраструктура. Единиците на локалната самоуправа со досегашната пракса покажаа недоволна активност, слаба координација и соработка со самостојните и колективните постапувачи, недоволно расположливи капацитети и ресурси.

Од друга страна, количеството на отпадните производи кои се создаваат како последица на обилната понуда на пазарот и континуирано растечката потрошувачката, е загрижувачки фактор.

Пристапот на циркуларна економија во управувањето со отпадни производи и отпадни возила има огромен потенцијал овие производи да ги зачуваат своите вредности колку е можно подолго.

Ваквата состојба покрај директното влијание врз животната средина има и индиректно влијание врз економскиот развој затоа што истото значи губиток на ресурси кои можат да бидат употребени, а индиректно влијае и на отварањето на нови работни места.

Усогласувањето со европското законодавство треба целосно да ја санираат состојбата и досегашната пракса. Предлог законот пропишува постапки и мерки кои значајно придонесуваат за одржливо производство и потрошувачка преку, како прв приоритет, спречување на создавањето на отпадни производи и дополнително, преку повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка на отпадните производи и отпадните возила со цел минимизирање на отстранувањето на отпадот, што конечно води кон ефикасно користење на ресурсите и продуцирање на вредни секундарни суровини.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со оглед на тоа што Република Северна Македонија како земја кандидат за влез во ЕУ е обврзана да го усогласи своето законодавство со

mbledhjen e mbeturinave, përfshirë mbeturinat e prodhimeve dhe mbeturinat e automjeteve që i përkasin rrjedha të tjera të veçanta, si dhe për përpunimin dhe riciklimin e duhur të tij. Në të njëjtën kohë, u kuptua se sistemi aktual ka disa dobësi në mbledhjen dhe përpunimin, të cilat lidhen kryesisht me mungesën e infrastrukturës së nevojshme. Njësitë e vetëqeverisjes lokale me praktikën aktuale kanë treguar aktivitet të pamjaftueshëm, koordinim dhe bashkëpunim të dobët me aktorë të pavarur dhe kolektivë, kapacitete dhe burime të pamjaftueshme në dispozicion.

Nga ana tjetër, sasia e mbeturinave të prodhimeve të gjeneruara si rezultat i furnizimit të bollshëm në treg dhe konsumit në rritje të vazhdueshme, është një faktor shqetësues.

Qasja e ekonomisë rrethore ndaj menaxhimit të mbeturinave të prodhimit dhe mbeturinave të automjeteve ka potencial të madh që këto produkte të ruajnë vlerën e tyre për aq kohë sa të jetë e mundur.

Kjo situatë, përveç ndikimit të drejtpërdrejtë në mjedisin jetësor, ka edhe një ndikim indirekt në zhvillimin ekonomik sepse nënkupton një humbje të burimeve që mund të përdoren, dhe ndikon indirekt në krijimin e vendeve të reja të punës.

Pajteshmëria me legjislacionin evropian duhet të rregullojë plotësisht situatën dhe praktikën aktuale. Propozim-Ligji përkrahet procedurat dhe masat që kontribuojnë në mënyrë të konsiderueshme në prodhimin dhe konsumin e qëndrueshëm, si një përparësi të parë, parandalimin e gjenerimit të mbeturinave të prodhimit dhe përveç kësaj, përmes ripërdorimit, riciklimit dhe llojeve të tjera të përpunimit të produkteve të mbetjeve dhe automjeteve të mbetjeve në mënyrë që të minimizohet depozitimi i mbeturinave, i cili në fund çon në përdorimin efikas të burimeve dhe prodhimin e lëndëve të para dytësore të vlefshme.

III. PASOJAT QË DO TË DALIN NGA VENDIMET E PROPOZUARA

Duke qenë se Republika e Maqedonisë Veriore si një vend kandidat për anëtarësim në BE është e detyruar të harmonizojë legjislacionin e saj me legjislacionin e

законодавството на Европската Унија, што од своја страна значи и обврска за примена на сите европски стандарди и најдобри практики, усвојувањето на предложените законски решенија и нивното спроведување ќе обезбедат правилно управување со возила, текстил, гуми и масла како и отпадни производи и отпадни возила ќе биде и значаен придонес во заштитата на животната средина и здравјето на луѓето.

Управувањето со овие производи и како отпадни производи преку одржливо производство и потрошувачка, спречување на создавањето на отпадни производи создавање на ефикасен систем за собирање, повторна употреба, рециклирање и други видови на преработка, со цел минимизирање на отстранувањето на отпадот ќе овозможи да се достигнат и исполнат барањата.

Bashkimit Evropian, që do të thotë detyrim për të zbatuar të gjitha standardet evropiane dhe praktikat më të mira, miratimin e zgjidhjeve ligjore të propozuara dhe zbatimi i tyre do të sigurojë menaxhimin e duhur me automjete, tekstile, goma dhe vajra si dhe mbeturina të prodhimeve dhe mbeturinave të automjeteve do të jetë një kontribut i rëndësishëm në mbrojtjen e mjedisit jetësor dhe shëndetit të njeriut.

Menaxhimi i këtyre produkteve dhe si produkte të mbeturinave përmes prodhimit dhe konsumit të qëndrueshëm, parandalimit të gjenerimit të mbeturinave, krijimit të një sistemi efikas për mbledhjen, ripërdorimin, riciklimin dhe lloje të tjera të përpunimit, në mënyrë që të minimizohet asgjësimi i mbetjeve do të lejojë arritjen dhe përmbushjen e kërkesat.